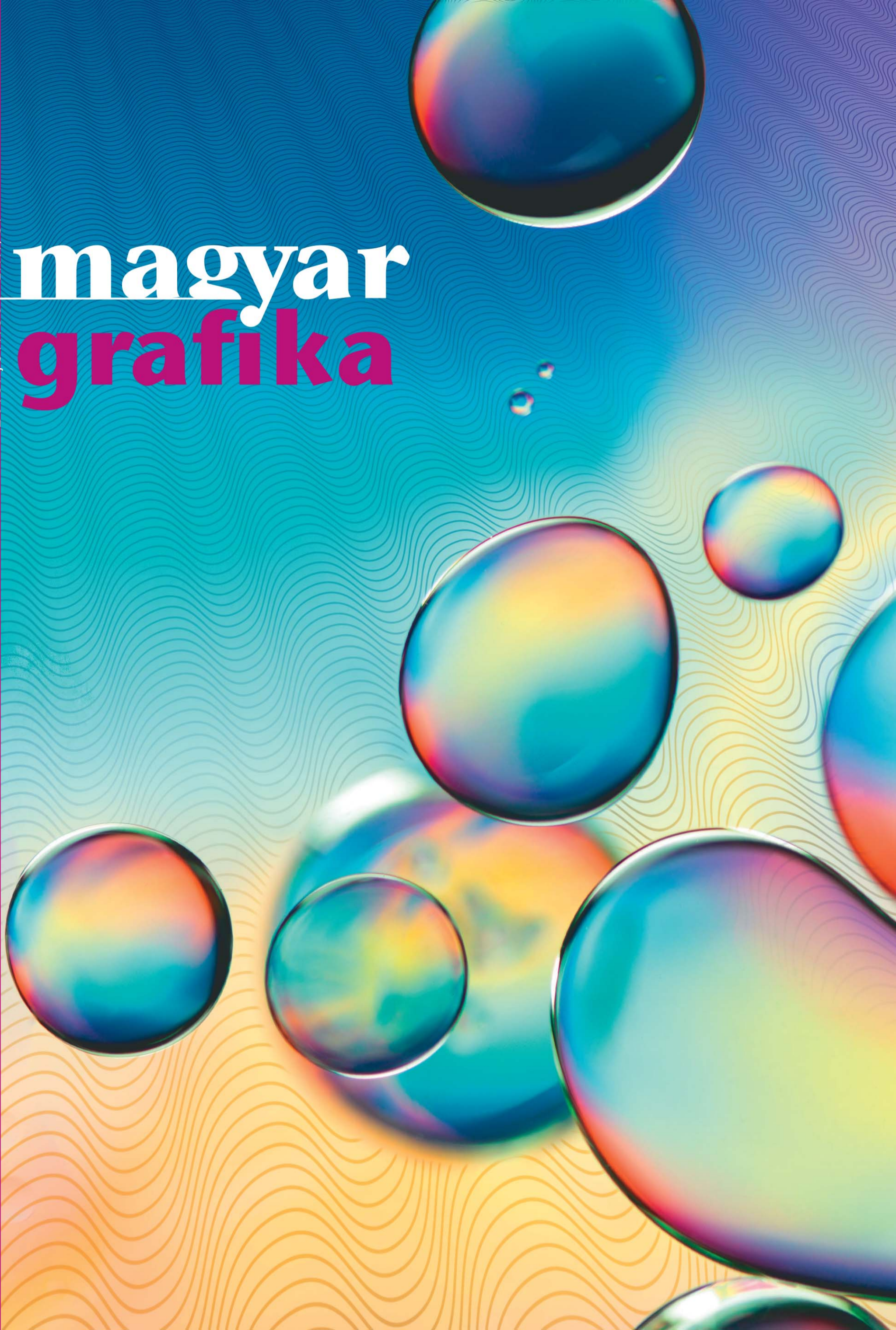

magyar grafika

Főszerkesztő: Faludi Viktória
Lapterv: Maczó Péter
Korrektor: Endzsel Ernőné

Szerkesztőbizottság
Eiler Emil, Hujder Zoltán, Maczó Péter,
dr. Novotny Erzsébet, Péterfi Sándor,
Szentendrei Zoltán, Szikszay Olivér

Kiadó
Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület
1135 Budapest, Tahí út 53-59.
Telefon: 06 1 783 0347
E-mail: faludi@mgonline.hu
Honlap: www.mgonline.hu
facebook.com/MagyarGrafika
Felelős kiadó: Fábián Endre elnök

Nyomdai előkészítés: Aldus Grafikai Stúdió

Képfeldolgozás: Colorcom Media

Borító: Jura Kft.

Nyomatás: Regisztrer Plakátnyomda Kft.
Felelős vezető: Horváth Mihály
Nyomatás különkiadások:
Érdi Rózsa Nyomda Kft.
Felelős vezető: Juhász László
Kötészet: Stantechtechnik Kötészeti Kft.
Felelős vezető: Jóó Katalin

Terjeszti a Papír- és Nyomdaipari
Műszaki Egyesület
Előfizethető a titkárságon
Egyes szám ára a titkárságon: 1000 Ft+áfa,
postázva: 1200 Ft+áfa
Előfizetés egész évre: 7200 Ft+áfa
Megjelenik évente hatszor

Külföldön terjeszti
a Batthyány Kultur-Press Kft.
H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
Telefon: +36 1 201 8891
E-mail: batthyany@kultur-press.hu

Hirdetésefelvétel a Papír- és Nyomdaipari
Műszaki Egyesület titkárságán vagy
a Magyar Grafika szerkesztőségében
Index: 25537
HU ISSN 0479-480X

Borítókarton: Metsä Board
Bélv: Profi Bulk 1.1 volumenizált 115 g/m²

tartalom		
<i>Faludi Viktória</i>	Kedves Olvasónk!	3
<i>Faludi Viktória</i>	Soft Press Kft.	4
<i>Faludi Viktória</i>	Ífresco	8
<i>Faludi Viktória</i>	Konica Minolta Magyarország Kft.	11
<i>Faludi Viktória</i>	XXL tekercsnyomó kapacitás	14
<i>Dósa László</i>	Kurz – make your brand talk	18
<i>Kispál Ádám</i>	Nyomatás hozzáadott értékkel	20
<i>Faludi Viktória</i>	Így készült!	22
	Pro Color Club workshop	24
<i>Dr. Novotny Erzsébet</i>	Dr. Schulz Péter	26
	Jubilál a Diósgyőri Papírgyár	28
	PNYME küldöttközgyűlés	31
<i>Faludi Viktória</i>	FESPA, Berlin	34
<i>Tiefbrunner Anna</i>	CS+P huszadik alkalommal	38
	Competence 18	42
<i>Pesti Sándor</i>	Vándorgyűlés	44
<i>Prokai Piroska</i>	Frissdiplomások	46
<i>Kóta Viktória</i>	Könyvcsomagolás három lépésben	48
<i>Rétyi László</i>	Cast and Cure UV-lakkozás	52
	Tízéves a Digitális Könyvnyomtatási Pályázat a Magyar Írószövetség támogatásával	54
<i>Szalai István,</i>	Új Océ VarioPrint i300 inkjet nyomdagép	
<i>Oláh Viktória</i>	beüzemelése Magyarországon	55
<i>Novotny Erzsébet</i>	TAGA 2018	56
<i>Nagy Miklós</i>	A műanyag jövője: megújulás vagy megszűnés	57
	Könyvismertető	60
<i>Békésy Pál</i>	...és lőn világhosság	61
	A Médiatechnológiai Intézet igazgatója	64
<i>Dr. Füzesné Hudák Júlia</i>	Andódy Györgyné	66
<i>Kis Krisztián Bálint</i>	Bács-Bodrog vármegye dualizmus kori nyomdászata (1867–1918)	68
<i>Jánoska Antal</i>	Temesvári kártyafestők	73
<i>Maczó Péter</i>	Herb Lubalin	
	a huszadik század amerikai tipográfusa	76

Közel 30 éve vagyunk meghatározó és független szereplői a magyar nyomda- és csomagolóiparnak, számos kiváló európai gépgyártó kizárólagos képviselőként. Rugalmas csapatunk és stabil szervizünk biztosítja Önöknek a minőségi szakmai háttérrel. A jövőben is számíthatnak segítségünkre bármilyen műszaki és üzleti megoldás kapcsán.

www.prosystem.hu

Cím: H-2151 Fót, József Attila utca 43.
Központ: +36 27 537 870, +36 27 537 890
Értékesítés: +36 27 537 872, -873, -874, -878
Szerviz / Alkatrész: +36 27 537 879
Fax: +36 27 537 895
E-mail: prosystem@prosystem.hu

Kedves Olvasónk!

Júniusi, LFP témával kiemelten foglalkozó számunkban a nyomdaipar egy rendkívül gyors ütemben fejlődő területére, a dekorációs nyomtatás piacára irányítjuk a figyelmet. Olyan új megrendelői kör kerül a nyomdaipar képviselőinek látóterébe, ami hatalmas fejlődési lehetőséget kínál a terület legügyesebb szereplői számára. A kereskedelem eladáshelyi ösztönző eszközei és a belsőépítészet folyamatosan megújuló változó és bővülő feladatok elé állítja a nyomdaipart. Ha hétköznapi életünkben egy varázsütésre eltűnne mindaz, ami nyomtatott termék, bizony nagy meglepetés érne bennünket. Számos olyan tárgy vesz körül minket, mint a laminált padló, a járólapok, a szőnyeg, bútorszövetek és egyéb textíliák, a közlekedési tábláktól a lakásdekoráción át a színházi díszletekig, melyek közül egyre több digitális nyomtatási eljárással kerül kivitelezésre.

Három digitális névre szóló VIP melléklet mutáció is készül e számunkból, ami a Canon, az Igepa és a Partners LFP VIP partnerei számára nemcsak cégspecifikus információkat kínál, de egyben nyomtatminta is. Az Igepa és a Partners Kft. melléklete a DCP 160 és 300 g/m²-tömegű papírjára, illetve kartonjára készült, míg a Canon saját márkás digitális papírjára és ötféle szélesformátumú nyomtatáshoz kínált speciális nyomathordozója teszi gazdagabbá megjelenésünket. A kivitelezésben közreműködő Regisztrer Plakátnyomda, az Érdi Rózsa Nyomda, a Lamitrade, a Soft Press és a Stanctech Kft. remek csapatmunkájának eredménye júniusi számunk. A nyomatkülönlegességeket tartalmazó különszám mellékletek összesen tízféle nyomtatmintát tartalmaznak, melyeket részletesen, a gyártási tapasztalatokról beszámolva „Így készült!” rovatunkban mutatunk be a következőkben.

A szakmai rendezvényekben bővelkedő tavasz végi, nyár eleji időszak számos eseményéről hírt adunk, miközben nem feledkezünk meg a frissdiplomásoknak járó figyelemről és a gyökereinket, szakmai kultúránkat és kötődésünket erősítő nyomdászattörténeti cikkekről sem. Kívánom minden kedves olvasónknak, hogy a forró nyári napokon a szakirodalom olvasgatására is jusson idő, a jól megérdemelt pihenés mellett.

Tisztelettel:

Faludi Viktória
főszerkesztő

Soft Press Kft.

MÁR DOLGOZIK AZ ELSŐ MAGYARORSZÁGI OCÉ COLORADO 1640-ES

Faludi Viktória

A csepeli Soft Press ügyvezető igazgatójával, Horváth Tiborral beszélgettünk, legfrissebb beruházásuk, az új Océ Colorado 1640-es piezoelektromos, tintasugaras UV-gél technológiájával dolgozó berendezés beszerzése kapcsán. A több száz ezer négyzetméternyi nyomtatással rendelkező társaság tapasztalatot és rutint szerzett a nagy körülményekkel járó, Colorado berendezését.

A CÉGET MEGHATÁROZÓ SZEMÉLYISÉG

Horváth Tibor gépészmérnöknek tanult a BME-en, és még hallgatóként az egyik LFP nyomdánál helyezkedett el, kamatoztatva műszaki ismereteit, jól elboldogult az akkor legújabb technikát képviselő nagyformátumú nyomtatókkal. Műszakvezetőként, majd termelésirányítóként állt alkalmazásban. Mivel a termelés folyamatos volt, a gyors átfutás miatt a határidők szorosak, a gépek szervizelését lehetőség szerint saját erőből oldották meg. Ezzel nagy jártasságot és tapasztalatot szerzett a tintasugaras technológia berendezéseivel és a dekorációs piac igényeivel kapcsolatban. Idővel Horváth Tibor és az őt alkalmazó cég fejlődést illető elképzelései eltérő irányt vettek, így továbblépve saját vállalkozást indított. Hálaival gondol vissza a Nyomdaker Kft. támogatására, ami az induláskor meghatározó segítséget nyújtott az első nyomtató vásárlásával és az alapanyag-beszerzésre biztosított hitellel.

MIA A JÓ ÜZLETI KAPCSOLAT TITKA?

Szerintünk a legfontosabb a munkakapcsolatban a kontaktus, a személyes kapcsolat és a bizalom. Ha ez nincs meg, nem lesz hosszú távú az együttműködés. A mai világban a minőség már nem lehet kérdés, azt egyszerűen nyújtani kell, kötelező. Minőségi munka nélkül nem sok jövője van a piaci szereplőnek. A kapacitás? A rugalmasság? Versenyképes ár? Igen, ezek is fontosak,

és rendelkezünk velük. Gépeink között van – az új OCÉ Colorado nyomtató mellett – 320 cm széles oldószeres nyomtató, van táblanyomó, több 160 cm széles nagy felbontású nyomtató- és feldolgozógépek. Ehhez képest viszonylag kis létszámmal, közvetlen kontaktussal, rugalmasan oldunk meg minden feladatot. A nálunk dolgozó embereknek nem az a feladatuk, hogy a szakmai, technológiai fejlődést folyamatosan nyomon kövessék. Ez a vezetőség dolga. Munkatársaink a meglévő vagy bevezetésre kerülő technológiákat sajátítják el, használják minél magasabb szinten, profin, folyamatosan tanulva, fejlődve benne. Mert mindig van újdonság, mindig lehet tanulni valamit. Büszkék vagyunk arra, hogy a nálunk dolgozó munkatársak 90%-a itt kezdte a szakmát, itt szerzett gyakorlatot, szakmai tudást, és lojális is maradt hozzánk. Gárdánk nem változik folyamatosan, a szakmai tudást, hűséget megbecsüljük. Ügyfeleinkkel „együtt élve”, közösen oldjuk meg a feladatokat. Elértük a vállalkozásunk optimális méretét, ennél nagyobbra már nem szeretnénk nőni. Amikor egy gépet vásárolunk, nem a termelőegységek számát növeljük, hanem a meglévőt egy korszerűbbre cseréljük.

MIKOR JÓ A NYOMAT?

Amikor a kollégák nem biztosak a dolgukban, és a döntés felelősségét rám hárítanák abban a kérdésben, hogy egy munka minősége megfelel-e,

általában ezt a feleletet kapják tőlem: „Ha te megvennéd, fizetnél érte, akkor nyomtatható az anyag. Abban az esetben, ha a megrendelő minőségi kifogással visszahozza a terméket, és igaz van, akkor neked kell kifizetni.” Sok esetben többször is legyártunk egy terméket, mert a megrendelőhöz hibás anyag nem kerülhet, a jó hírnévünk többet ér. Ezzel egy önálló, felelősségteljes gondolkodás és döntésképeség alakult ki a csapatunk tagjaiban és a minőségigényes munkák megrendelői ragaszkodnak hozzánk.

AZ ÜZLET NEM VÉRSZERZŐDÉS

A vevőink többsége azokat a munkákat hozza hozzánk, ahol rendkívül fontos, hogy időre, pontosan és minőségi kompromisszumok nélkül ké-

szüljön el a megrendelés. Egy munkakapcsolat addig működik, amíg mindkét fél elégedett az együttműködéssel. Ha ez a kapcsolat sérül valamelyik fél részéről, például a vevőnek nem éri meg a minőséget megfizetni vagy nekünk nincs arányban a befektetett munka és a fizetség, nem szabad folytatni az együttműködést. Minőséget szolgáltatva, korrekt munkáért korrekt fizetséget várunk.

NYERŐ AZ UV

Az oldószeres nyomtatási technológia kezdetben teljesen kielégítette a megrendelők igényeit, majd kivágó berendezés és az UV-technológia bevezetésével bővült a kínálatunk. Sok esetben az oldószeres nyomtatóval előállítható termé-

kek is gyorsabban és kényelmesebben kivitelezhetők, így a nyomtatási feladatok jelentős része átcsoportosult az UV-gépekre. Az alapanyagok minősége egyre nagyobb jelentőséget kapott. Az első benyomás, a cég imázsának megjelenítése, nem hagyhat kívánnivalót maga után. Amennyiben a megrendelő olyan megoldást szeretne, ami az igényeit nem megfelelően szolgálja ki, felajánljuk a szakszerű megoldást, ha elfogadja, mi kivitelezük, ha nem, akkor nem vállaljuk el. Csak olyan megvalósítást vállalunk be, amire garanciát is adhatunk.

SZOKATLAN MEGRENDELÉSEK

Az alapötlettől a teljes megvalósulásig megoldást kínálunk megbízóinknak. Sok különleges feladatunk van, tavaly például olyan árukiadó

automata installációt készítettünk, amin változó színű LED-világítású szívószálakkal díszített üvegek tették izgalmasabbá a látványt. Volt olyan munkánk is, amikor egy élelmiszerláncolat számára készítettünk tablettel felszerelt piknikkosarakat papírból, amivel az áruházban végezhetek véleménykutatást és felmérést, aminek adatait felhő alapú rendszerben tároltuk és elemeztük. A feladat az ötlettől a nyomdai kivitelezésen át a marketingadatok elemzéséig tartott és nagyon élveztük a kivitelezés sokszínűségét és a komplett rendszer megvalósítását. Padlószőnyegeket, bútorokat is készítettünk a tervezéstől a kihelyezésig.

Fejlesztettünk olyan programot egy selfboxszal, ahol a facebookon is megoszthattak a partnerünk ügyfelei a beállított háttér előtt készült képet.

A DIVATOS MEGOLDÁSOKTÓL A SAJÁT FEJLESZTÉSEKIG

Az ügyfeleink egy része ismeri a trendeket, és vannak, akik végfelhasználók, és tőlünk várják az ötleteket és az újdonságokat. A megrendelőktől sok olyan igény is felmerül, hogy egyedi, más által még nem alkalmazott újdonságot eszeljünk ki. Az összes fejlesztésünk olyan, amiben minden összeillik a teljes rendszerben, mert az egész promóciós folyamatot átlátjuk, ezért gyorsak, pontosak és hatékonyak tudunk lenni.

BERUHÁZÁSI KONCEPCIÓ

Nálunk minden gép beszerzésénél a stabilitás és a megbízhatóság a fő szempont. A Colorado vásárlásánál fontos szempont volt az is, hogy az Arizona gépünkre egyre több munka került át az oldószeres vinyl nyomtatókról a gyors átfutás és kiváló nyomatminőség okán. Az UV-technológia lehetővé teszi, hogy azonnal feldolgozható legyen a nyomat, amivel értékes órákat, esetleg napokat is nyerünk. Az új Colorado a géltechnológia segítségével gyorsan és megbízhatóan dolgozik, az egyedi szárítási technológiának köszönhetően garantáltan csíkmentes nyomatokat produkálunk. Az eddig megszokott egyensúly az előkészítés és nyomtatás kivitelezési ideje kö-

zött a nyomtató számára kedvezőbb irányba változott: kevesebb időt vesz igénybe a nyomtatás, mint a prepress műveletek.

MIÉRT ÉPP A COLORADO?

Az új gép beruházásánál fontos szempont volt, hogy gazdaságosan tervezhető legyen a gyártás, a szerviz és minél egyszerűbb legyen a kezelhetőség. Ráadásul az sem baj, ha valami új, úttörő technológia a piacon, ne mi fussunk a versenytársak után, hanem ők kezdjenek a mi beruházásainkon elgondolkodni. A gép teljesen beváltotta és kielégített ezeket a követelményeket. A magas nyomatminőség és karcállóság, ami megspórolja a laminálást mint felületvédelmet, és az hogy ha mégis laminálni szeretnénk, akkor a monomer laminálófólia is tapad az UV-gél festékre, gazdaságosabbá tette a gyártást. Kiemelnénk, hogy a clickdijas szervizszolgáltatás, amit a Canon kínált mellé, egy olyan szolgáltatás, amit már évek óta keresünk a gébeszállító partnereknél, de valahogy mindig csak az egyeztetés terén maradt a dolog. A Canon által vezetett szolgáltatás viszont annyira újszerű ezen a területen, hogy elnyerte és teljesen eltalálta ezt az igényünket, egy négyzetméterárba beépíthető fix költségként jelentkezik mint szervizdíj, egyéb szervizköltséget nem generál.

Ifresco

NYOMATOK A BELSŐÉPÍTÉSZETBEN

Faludi Viktória

Szódligeten Bindics Elekkel, az Ifresco márkanévet jegyző Bindik Kft. ügyvezető igazgatójával beszélgettünk a belső-építészeti célokra alkalmazott speciális Ifresco termékről, aminek egyedi elő-állítási folyamatára már 2011-ben szabadalmat is bejegyeztek.

A levédett eljárás vlies alapú felületi dekoráció létrehozására, valamint az ennek során alkalmazott dekorációs termék, amely speciális ragasztási technológia vlies anyagok esetén tapéták és egyéb nagyméretű képek falra vagy más anyagokra történő rögzítésére alkalmas.

A találmány szerinti eljárás során egy speciális nagyon vékony vlies anyagra nyomtatással dekoratív mintázatot, elsősorban képet visznek fel, és az így ellátott vlies anyagot ragasztással a falfelületre rögzítik. (Ez csak megjegyzés: kifejlesztettünk ilyen eljárást is, de ezzel csak az Igazgyöngy Alapítványnak gyártunk képeket, és önköltségi áron adjuk ezeket, hogy támogassuk az alapítványt.) Az eljárás jellemzője, hogy fehér, egyenes, sík és tapétázható felületre úgy rakjuk fel a nyomtatott anyagot, hogy a ragasztóval a falfelületet kenjük be.

TERMELÉKENYEN ÉS PONTOSAN

Tavalyelőtt pályázati támogatással valósult meg egy speciális vágógép beszerzése, mellyel faldekorációk, speciális tapéták méretre vágását lehet rendkívüli pontossággal, bármilyen méretben, nagy hatékonysággal és akár sorozatgyártási kapacitással is megvalósítani.

KÜLÖNLEGES HATÁSOK

Abban az esetben, ha az eredeti kép festmény, akkor az elkészült nyomat tényleg úgy néz ki, mintha festették volna. Ha a kép vízfestéssel készült, akkor a hatás egyszerűen elképesztő, mintha egy eredeti vízfestményt tartanánk a kezünkben, de

BINDICS ELEK

Gépészmérnökként kezdte pályafutását, és a tanulást folytatva rendszerszervező diplomát szerzett, majd az MBA-képzést is sikerrel abszolválta. Hollandiában egy multinacionális cég vezetőjeként szerzett tapasztalatokat, majd úgy döntött, hogy hazajön... Így kezdődött az Ifresco története. A multinacionális cégeknél szokásos hierarchiából kiszabadulva rá kellett jönnie, vállalkozóként is van egy főnök, akinek minden körülmények között meg kell felelni, és ez nem más, mint a megrendelő. A komplett faldekorációk piacán egyedülálló, szabadalmazott eljárását vezette be. Rengeteg munka, pénz, sok ötlet és tapasztalat kellett, míg eljutott a szabadság bejegyzéséig.

a vízfestésre jellemző probléma nélkül, az általunk készített képet a víz nem tudja tönkretenni. A jó minőségű makróképeknek egészen különleges 3D hatása van. Egy ilyen képnél teljesen az az érzésünk, hogy a tárgy térben megjelenik előttünk.

ELÉRT EREDMÉNYEK, REFERENCIÁK

Kanadában a legnagyobb Home és Design kiállításon az Ifresco 2. díjat is kapott, többek között elnyerte a „legjobb termék” díjat. Az E-Whonung, a jövő luxustrendjeit bemutató berlini projekt-

nél a fürdőszoba-dekoráció Ifrescóval készült. Az X-Faktor-, Való Világ-lakások különleges dekorációi is ezzel a technológiával készültek és sok ezren találkozhattak dekorációs munkáinkkal a hazai múzeumokban, mint például a Magyar Nemzeti Galériában és a Szépművészeti Múzeumban. Templomban, sőt székesegyházban is készült mennyezeti freskó az Ifresco technológiával.

A Velencei Biennáléra – a világ sztárepítészeit bemutató kiállításra – egy kanadai építész a munkái bemutatását Ifrescón kérte.

TARTÓSSÁG

Az általunk készített Ifresco nyomatok kültéri felhasználásra is alkalmasak. A nyomtatott képek egyik legnagyobb ellensége az UV-fény és erre az Ifresco a legtartósabb megoldást biztosítja, miközben az általunk elkészített nyomatok vízállóak.

GRAFIKAI ELŐKÉSZÍTÉS

A képet át kell tennünk a kidolgozott technológiára jellemző Ifresco színprofilba, ha szükséges, akkor a felbontáson, színeken javítunk, majd kinyomtatjuk a képet egy speciális, nagyon vékony, mégis mérettartó anyagra, mely tekercs-

A Szépművészeti Múzeumban 2009 végén készült az első munkánk, amikor a múzeumi bolt előterét dekoráltuk. Azóta az újabb kiállításokhoz rendszeresen készítünk gigantikus méretű faldekorációkat növekvő mennyiségben s egyre nagyobb sikerrel.

ben áll rendelkezésre. Egy 5 m-es falhosszúságnál hozzávetőleg 4 cm rátöltést kell a kifutó képeknél alkalmazni.

VÁGÁS, CSOMAGOLÁS

Nyomtatás után az anyagokat egy erre a célra tervezett vágógépen daraboljuk, ahol a technológiában megkövetelt extrém pontosságot biztosítani tudjuk.

Továbbá a nyomtatott anyagot még hosszában felhasználjuk, hogy az anyagunk könnyen kezelhető legyen. Így az anyagszélesség általában 60–64 cm. Csomagolásra olyan módszert dolgoztunk ki, mely lehetővé teszi azt, hogy ezeket az anyagokat akár postán is el tudjuk küldeni.

IFRESCO DEKORÁCIÓ HELYSZÍNI FELRAKÁSA

Az Ifresco technológia nem normál tapétázás! Ezt az anyagot kizárólag az Ifresco technológiára kiképzett szakemberek készíthetik. Így tudjuk azt biztosítani, hogy az elkészített dekorációk valóban tökéletesek legyenek, s az Ifresco márkaneven forgalmazott termék különleges élményt nyújtson minden szemlélőnek. Betanított szakemberektől az elvárásunk, hogy 1 m-es távolságból az illesztéseket ne lehessen megtalálni a falon. (Persze ehhez fontos az is, hogy pl. a felület-előkészítés valóban megfelelő legyen.)

VÍZZEL VISSZAOLDHATÓ RAGASZTÓS VÁLTOZAT

Olyan technológiát dolgoztunk ki, mellyel kép méretű dekoráció esetén is megőrizhető a freskó jelleg. A kép hátoldalára vékony, vízzel visszaoldható ragasztóréteget viszünk fel.

Ezt a dekorációt úgy kell installálni, hogy felrakás előtt a falat le kell tisztítani, s el kell távolítani a kiálló festékszemcséket. Alaposan be kell nedvesíteni a falfelületet, majd folyamatos nedvesítés mellett belülről kifelé fel kell görgözni a képet a falra.

Ezt a típust csak homogén, fehér vagy világos felületű, sima, festett falra lehet installálni. A kép nagyságától függően a teljes felrakási idő 5–15 perc. Ennél a képtípusnál a maximális méret 150 × 300 cm, viszont 1 m feletti méretnél javasoljuk, hogy azt inkább tapétázó szakember rakja fel.

Szent Szófia-székesegyház – Kijev, Ukrajna. Ezt az épületegyüttest a 11. században kezdték építeni, s a világörökség része. Az épületegyüttes egy részét múzeumnak is használják, s az itt kiállított Bokshai-festményekhez készítettünk egy impozáns 7 × 5 m-es mennyezeti dekorációt. A dekoráció helyszíni elkészítése három napig tartott, amiből másfél nap volt az állványzat felépítése, egy nap a dekoráció felrakása, végül fél nap alatt elbontottuk az állványzatot.

Konica Minolta Magyarország Kft.

Faludi Viktória

A 165 főt foglalkoztató, éves szinten több mint nyolcmilliárdos árbevételű Konica Minolta Magyarország nyomdaipari üzletágvezetőjét, Faragó Sándort kérdeztük a budapesti PROKOM konferencia és a vállalat növekvő eredményessége kapcsán. Tavaly a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren rendezett Konica Minolta vevőtálalkozó beillett volna egy országos nyomdaipari rendezvénynek is, olyan méretű résztvevői érdeklődés övezte.

EZ TÜKRÖZŐDIK AZ ÜZLETI EREDMÉNYEITEKBEN IS?

A tavalyi RIKK-rendezvény célja, hogy a Konica Minolta kínálatát az ipari termelésben alkalmazott nyomtatási eljárások alkalmazói

számára is ismertté tegyük. Cégünk a kicsi, okos, jó ár-érték arányú berendezéseivel vált népszerűvé a magyarországi piacon, és ezt a pozíciót szándékoztunk erősíteni az ipari alkalmazások területén is. Igyekeztünk azokhoz a főképp ofszettechnológiával dolgozó nyomdákhoz eljutni, akikkel még nem volt kapcsolatunk. A rendezvényt követően potenciális nyomdai partnerekkel napi szintű kapcsolatba kerültünk, és sikerült egy nagy, tradicionálisan minőségi termékeket ofszeteljárással kivitelező nyomda bizalmát megnyernünk. A beruházási döntést megelőzően számos tesztet végeztünk, pontosan tudjuk mit vár az ügyfél és ezt hogyan tudjuk maradéktalanul teljesíteni. Az MGI digitális felületnemesítő berendezés a nyár derekán kerül telepítésre, így erről a későbbiekben fogunk beszámolni.

MI A KONICA MINOLTA ÜZLETI SIKERESSÉGÉNEK TITKA?

Nekünk nem az az elsődleges, hogy értékesítsünk egy berendezést, hanem az, hogy az ügyfél a tőlünk vásárolt gépekkel hatékonyan működjön, ki tudja használni a berendezés adottságait, és megfelelő profitot termelve a vállalkozása fejlődjön. Sok hozzáadott értékkel támogatva az ügyfél üzleti vállalkozását, már a gépek kiválasztásánál együtt gondolkodva segítjük a legjobb konfigurációhoz azt a partnert, aki bennünket választ. Mivel egy nyomda tevékenységében rengeteg fókuszterület van s ezek közül a digitális nyomtatás csak egy részt képvisel, azzal tudunk segíteni, hogy megtámogatjuk a mi kifejezetten a digitális nyomtatás piacára specializált tudásunkkal partneryomdáinkat. A PROKOM is ebből a célból jött létre, a Konica Minolta-felhasználók részére nyújt folyamatos tanulási, továbbképzési lehetőséget és évente egyszer más-más helyszínen egy nemzetközi konferencia kerül megrendezésre sztárelőadókkal.

NYOMDAI PARTNEREK?

Magyarországon már csaknem félezer nyomdai partnerünk van, akiket nemcsak a digitális nyomtatás eszközeivel, de üzleti tanácsokkal, ötletekkel és szoftveres tanácsokkal is ellátunk.

A szoftver és a gép már önmagában nem elegendő, ennek sikeres alkalmazása üzleti stratégiát igényel. Sok nyomdát inspiráltunk arra, hogy a változóadat-nyomtatást implementálja rendszerébe, ezzel egy új terméktípussal bővítve kínálatát. Például egy nyomdai partnerünk megszemélyesített naptárakkal új megrendelőket szerzett. Volt olyan ügyfelünk is, akit egy kisebb berendezésre beszéltünk rá, míg a megrendelésállománya indokoltta nem tette a nagyobb teljesítményű gép választását, s együtt örültünk, amikor eljött a nagyobb teljesítményű berendezés alkalmazásának ideje.

Van olyan eset is, amikor orientáljuk a partnert az ügyfélkörének megfelelő szolgáltatás és berendezés irányába, máskor a meglévő profil teljesebb kiszolgálásához adunk berendezést és inspirációkat. Példának említenék három, klasszikus címkenyomtatással foglalkozó nyomdát: a Gitta Nyomda, a Helikon Kft. és a Drukker Kft. is a Konica Minolta berendezését választotta. Döntésüket a következő érvek támasztották alá: vannak olyan jellegű grafikai elemek, mint például bizonyos színátmenetek, amik digitálisan jobban kivitelezhetők, ráadásul ott a változóadat és a kis példányszámok gyors átfutással történő kivitelezése.

Sok ofszetnyomda gondolkodik a digitális címkenyomtatás lehetőségének kiaknázásán.

A jelenlegi munkaerőhiányos helyzetben igen vonzó egy növekvő piacra úgy bekapcsolódni, hogy viszonylag kevés nyomtatás utáni műveletre van szükség a termék leszállításáig. Legfontosabb ideai célunk a Konica Minolta B2+-os inkjet digitális nyomdaipari gépének, a KM-1-nek a magyar piacra történő bevezetése, amelyből több installáció létezik már Németországban és Lengyelországban is. Különlegessége, hogy felület-előkészítés nélkül képes nyomtatni a legtöbb ofszetberendezésben használt médiára, és a digitális nyomtatást olyan példányszámtartományban is gazdaságossá teszi, ahol az ofszettechnológiának eddig nem volt versenytársa.

FELÜLETNEMESÍTÉS LAKK, MINT „FOLYÉKONY ARANY”?

Teljesen más árérzés érvényesíthető egy felületnemesített nyomtatónál. A prégeles, formalakkozás eddig jobbra csak a nagyszériájú termékeknek került alkalmazásra vagy kis példányszámú ex-

kluzív termék gyártását aránytalanul megdrágította. Az MGI most egy új üzleti szegmens meghódítására ad lehetőséget, a hozzáadott értékkel prémium minőségűvé alakított anyagokkal. A márkatulajdonosoknak is jó eszköz az egyediség és a prémium kategória hangsúlyozása.

TÁBLANYOMTATÓK EGYRE TÖBB NYOMDÁBAN?

A táblanyomtatás egyik klasszikus felhasználási területe az élethű makettek készítése, a konkrét grafikával a tényleges termék bemutatható, nemcsak a szerkezeti megoldást láttató nyomatlan doboz. Egy marketingcsomag elengedhetetlenül tartalmaz olyan termékeket, amiket táblanyomtatóval lehet kivitelezni. A nyomdák számára is egyre kézenfekvőbb a megoldás, hogy a klasszikus nyomtatott termékek mellett a marketingkampányt kiszolgáló többi nyomatért se menjen máshova a megrendelő.

MITŐL MŰKÖDIK A HARDVER?

A berendezéseinkhez az EFI- és a saját fejlesztésű szoftvereket forgalmazzuk, ami a feldolgozási műveleteket professzionálissá és biztonságossá teszi. Ami kiemelkedő erősségünk, az a szervizháttér tizenkét kollégával, akik a magyar piacon működő közel félezer berendezés megbízható működését támogatják.

KÜLÖNLEGESSÉG, AMI MÉG A HAZAI PIACON NINC?

A Konica Minolta már több mint tíz éve gyárt textilipari nyomtatókat. A Nassenger sorozatból Olaszországban sok gép üzemel, itthon még nem igazán elterjedt. Inkjet nyomtatással teljesen egyedi és magasabb minőségi igénynek is megfelelő termékek készülhetnek hagyományos alapanyagokra.

XXL tekercsnyomó kapacitás

EDS CÉGCSOPORT MAGYARORSZÁGI BÁSTYÁI

Faludi Viktória

A nyomdaipar meghatározó szereplőjeként Magyarországon piacvezető szerepet tölt be a szórólap- és a magazinyártás területén a német Euro Druckservice csoport tagjaként működő Ipress Center CE Zrt. és a Zrínyi Nyomda Zrt. együttese.

A társaság Kelet- és Közép-Európa egyik legmodernebb nyomdai szolgáltató központjaként több milliárd forint értékű eszközparkkal rendelkezik, Csaknem félezer főt foglalkoztat, éves árbevételük meghaladja a 26 milliárd forintot. A mindkét magyarországi nyomdát irányító Borbás Gábor vezérigazgatóval beszélgettünk a legújabb büszkeségük, a váci termelőüzemben idén üzembe helyezett Koenig & Bauer Compacta 818-as, 72 oldalas, rotációs nyomógép ünnepélyes átadását követően.

AZ ELSŐ NAGY BŐVÜLÉSI LÉPCSŐ

Tíz éve történt egy nagy változás a cég életében, a Zrínyi Nyomdát felvásárolta az EDS, a Németországban, Csehországban, Lengyelországban és Romániában főként heatset-kapacitással működő cégcsoport. Ekkor történt egy nagyberuházás, egy 64 oldalas géppel bővült az eszközpark, ami tíz évvel ezelőtti mércével egy nagyon nagy kapacitásbővülésnek számított, és egyedülálló volt a magyar piacon. A gép – már akkor a rek-

lámkiadványok piacát kiszolgálva – kapacitásának mintegy kétharmadát e termékek gyártása kötötte le. A 2008-as válság hatása leginkább a magazinpiacot tépázta meg, így társaságunk ebben az időszakban a reklámkiadványok és szórólapok piacára összpontosított. Utólag is jó döntésnek bizonyult az akkori magazinpiac elengedése.

LASSÚ, FOLYAMATOS BŐVÜLÉS

2008–2014 között a lassú építkezés időszakát él-tük, profiltisztítást hajtottunk végre a reklámkiadványok javára, majd 2015-ben a meglévő három tekercsnyomó gép, egy 64, egy 32 és egy 16

XXL festékellátás – 25 tonnás festéksilók biztosítják a zökkenőmentes festékellátást Magyarországon legnagyobb tekercsnyomó kapacitással rendelkező nyomdájában

ZRÍNYI NYOMDA ZRT. – CSEPEL ÉS VÁC PARTNERSÉG, MINŐSÉG, MEGBÍZHATÓSÁG, RUGALMASSÁG

A Zrínyi Nyomda Magyarország vezető nyomdaipari szereplője. Kizárólag nagy példányszámú katalógusok és szórólapok nyomtatásával foglalkozik. A nyomdában hét rotációs heatset nyomógép található: két 16, egy 32, egy 48 egy 64 és két 72 oldalas. A 16 oldalas gépeket kisebb terjedelmű munkákhoz, a 48, 64 és 72 oldalas gépeket nagyobb terjedelmű munkákhoz használjuk. Egyedi 32 oldalas fekvő gépünk lehetőséget biztosít különleges kiadványok előállítására is, így például a megszokottól eltérően A3-as kiadványt is tudunk gerincragasztani. A technológiai beruházásoknak köszönhetően nemcsak kapacitásunkat tudjuk növelni, hanem emellett csökkentjük a nyomda által termelt károsanyag-kibocsátást, valamint a nyersanyagokat is egyre hatékonyabban tudjuk hasznosítani. A csepeli nyomda eredendően a magyar piac igényeinek kiszolgálására rendezkedett be, az exporttevékenységét szinte teljesen leépítette a válság utáni profilisztázás időszakában.

oldalal mellé egy további 16 oldalas gépet telepítettünk Csepelre.

A Révai Nyomda sajnálatos csődjét követően egy intenzív beruházási szakasz kezdődött társaságunk életében. Ezt követően 2016 végén az Ipress Center felvásárlásával az EDS magyar érdekeltségéként a Zrínyi Nyomda tovább növeli exportképességét, és megfelelő kapacitást biztosít az európai verseny piac igényeihez. Az akvizícióval további három, két 16 és egy 32 oldalas heatset berendezés került a társaság birtokába, egy hatalmas kötészeti kapacitással kiegészítve. A kötészeti kapacitást három irkafűző és egy

Naponta több kamionnyi papír érkezik, és alakul át újsággá. XXL kapacitás tonnákban és tekerccszélességben is

Az új K & B Compacta legfelső pontja és a csarnok teteje között kevesebb, mint fél méter van! XXL pontosság és előrelátás!

ragasztóköttő gépünk adja. Ezt egészíti ki a számtalan kézi műveletet igénylő csomagoló üzemszám, ahol a magazinügyfelek speciális igényeire is felkészültünk, ugyanakkor a mi léptékeinkben gondolkodva a nagyon alacsony, hét-nyolc ezres példányszám esetén is rendkívül hatékonyan tudunk egyéb, ragasztóköttő kiadványokat is készíteni.

A BERUHÁZÁSI SZAKASZ CÉLEGYENESÉBEN

Kevesebb, mint másfél év alatt telepítésre került a Zrínyi Nyomda tulajdonában lévő két 72 és egy 48 oldalas tekercsnyomó berendezés. Ezek biztonságos kiszolgálása érdekében a váci formakészítő üzemszám új CtP-berendezéssel is bővült.

A nagyberuházási szakaszunk ezzel lezárult, szervezeti és jogilag is entitássá szeretnénk alakítani az Ipress Center CE és a Zrínyi Nyomda zártkörűen működő részvénytársaságainkat.

Ez több szempontból is nagy kihívás, hiszen az Infopress/Ipress Center CE egy jobbára magazinnyomdaként működő egység volt, míg a Zrínyi inkább a reklámanyagok nyomtatására specializálódott. Abban bízunk, hogy a két szegmens erősíti egymást, a tapasztalatok összeadódnak, és hiszünk abban, hogy a print egy hosszú távon fenntartható, fizetőképes ügyfelekkel rendelkező terület. Az EDS export kereskedelmi csapata az ügyfélmagazin portfólió számottevő bővítésében nyújt segítséget, különösen Ausztria, Németország és Svájc irányába.

A KISKERESKEDELMI SZEKTORRAL EGYÜTT NÖVEKEDVE

Jelenleg a cégcsoport árbevételének döntő részét, hozzávetőleg háromnegyedét teszi ki a kiskereskedelmi hálózatok postaládába kerülő, ingyenesen terjesztett szóróanyagainak gyártása, míg a magazinok és egyéb periodikák a fennmaradó egynegyed részt teszi ki.

A magyar GDP 25%-át adja a kiskereskedelmi szektor, ami ráadásul növekvő tendenciát mutat: 2016-ban az előző évhez képest több mint 8%-os növekedést produkált. A magyar környezetvédelmi termékdíj Európa-szerte is kiemelkedő, ami nem könnyíti meg az életünket.

Az utóbbi években bekövetkezett bérnövekedés s ezáltal a növekvő elköltendő bértömeg kihatott a kiskereskedelmi hálózatok reklámköltségére is, ami a megrendelésállományunkat erősítette. Bízunk benne, hogy a magazinok olvasása újból egy prémium élmény lesz, egy minőségi életforma része.

VÁC IPRESS CENTER CE ZRT.

A magazinpiac szolgálatában 20 000 m²-en, három nyomógépen, a nap 24 órájában történik kifogástalan minőségben a négyszínes belívaldalak nyomtatása. A magazinborítók gyártása partneryomdánál, jobbára a MondAt Kft. és a Keskeny Nyomda Kft.-nél történik. Havonta több mint hárommillió darab négy- vagy ötszi-

nes lakkozott vagy fóliázott borító kerül ki szakértő kezeik közül. Hazánk egyik legsokrétűbb csomagolástechnikai megoldásaival az Ipress Center CE a hirdetőik legmerészebb csomagolási ötleteit valósítja meg.

A nyomott, hajtogatott íveket méternyi magas ívkötegekbe oszlopozva tömörítik, majd darukkal emelik az összehordó berendezés magazinjába

Dósa László ügyvezető igazgató
LEONHARD KURZ South-East Europe Kft.

A KURZ dél- és kelet-európai régiójának igazgatóját kérdeztük a legújabb trendekről, újdonságokról.

Nemrégiben értesültünk mi is a hírről, miszerint az elmúlt 25 évnek köszönhetően a már jól ismert és szépen csengő LEONHARD KURZ Hungária Kft. nevet 2018 februárjától LEONHARD KURZ South-East Europe Kft.-re cseréltétek.

Valóban ez a helyzet, és bár tényleg szépen csengett a Hungária, a ténynek köszönhetően, hogy két éve már nem csak a magyar, hanem a román és bolgár piacot is itthonról látjuk el, érett a névváltás, ami idén meg is történt. Ezzel szerepválalásunk a régióban természetesen folyamatosan tovább növekszik, amire méltán büszke a KURZ magyarországi csapata.

Ennek apropóján jelentetek meg standdal a bukaresti PackExpo vásáron is május közepén?

Egyrészt igen, mivel az idei PackExpo kifejezetten a délkelet-európai régiót célozta meg, másrészt mindig van valami újdonság, amit szeretnénk megmutatni a piac résztvevőinek.

Milyen mottóval érkeztek a vásárra, milyen újdonságokkal vártatok a nagyérdeműt?

Alapvetően a digitalizáció a nyomdaiparban is jelentősen érezhető hatásaira fókuszáltunk, pontosabban megfogalmazva azt szeretnénk volna bemutatni, hogy mi az, amivel a KURZ támogatni tudja a vevőket a 21. századi elvárásoknak megfelelően. A vevők alatt itt nem kizárólag a nyomdaipari partnereket, hanem nyomdaipari partnereink partnereit, azaz a márkatulajdonosokat is értem.

Mondasz nekünk néhány példát?

A márkatulajdonosoknál maradván, természetesen folyamatosan új színekkel, fóliadizájnnal rukkolunk elő, ami érvényes a KURZ által képví-

selt összes iparágra, mint a textilipar, műanyagipar is, ám ezen túlmenően nagy hangsúlyt fektetünk arra is, hogy a csomagolás ne csak esztétikus és gyönyörű, hanem kommunikatív is legyen. A valódi és virtuális világ összemosódásának szemléltetésére felállítottunk a standunkon egy Virtual Reality sarkot, ahol az érdeklődők megtapasztalhatták, hogy egy logó vagy változó adattartalom a csomagoláson mi minden információval szolgálhat nem csak a végfelhasználó, hanem a márkatulajdonos számára is.

Jól értem, hogy szoftvereket is rendelhetünk a KURZ-tól?

Igen, ez nem teljesen új dolog, bár nevezzük ezeket inkább a csomagoláshoz kötődő applikációknak. Ezeket az appokat mi fejlesztjük a vevő igényeinek megfelelően. A célja lehet a hamisítás elleni védelem, mint pl. az eredetiség megállapítása vagy a „track & trace” alkalmazás, de mi főként abban látjuk a lehetőséget, hogy a márkatulajdonos az applikáció által közölheti a márka

KURZ WhiteCube App letölthető IOS-re és Androidra az AppStore és Google Play áruházból

üzenetét a vásárlóval, a vásárló pedig valós idejű visszajelzéssel élhet. Ehhez elég beszkenyelni pl. az adott márka logóját (vagy egy biztonsági hologramot) egy kozmetikai terméken vagy akár egy pezsgőscímkén. Ezeket a logókat pedig a legújabb, csak a KURZ által kínált fóliadizájnnal tudjuk igazán vonzóvá tenni, a vásárlási döntés folyamatát befolyásolni.

És a nyomdák számára mit ajánlotok?

Azt gondolom, hogy a fent leírtak eleve egy lehetőséget biztosítanak a leginnovatívabb nyomdáknak újabb projektek megszerzésére, ebben mindig is partnerként állunk rendelkezésükre, de szem előtt tartjuk azt is, hogy hogyan tudunk a felgyorsult kommunikáció világának is megfelelni és a lehető leggyorsabb, legegyszerűbb megoldásokkal szolgálni a nyomdák számára. Ennek megfelelően fejlesztettük ki a „KURZ Easy” programot.

KURZ Easy? Miből áll ez össze?

Egyszerű tervezés, egyszerű költségszökkentés, egyszerű megrendelés, egyszerű szállítás, egyszerű felhasználás.

Ez azzal kezdődött, hogy a nyomdaipari termékfejlesztésünk elindult egy olyan irányba, hogy minél kevesebb fóliaminőséggel le tudjuk fedni a nyomdaiparban használt nyomathordozók szinte összes területét. Ennek megfelelően létrehoztuk az M-sorozatot, ami gyakorlatilag bármilyen melegfóliázható nyomathordozóra megoldást kínál, legyen az hagyományos vagy UV-ofszet, laminált vagy nyomatlan karton, mélyen barázdált könyvborító vagy nehezen préregelhető kreatív címkepapír.

A legigényesebb munkákhoz megrendelhetőknélunk már nem csak mikro-, hanem nanovészetellátott rézkliések is.

Hogy a préregelési munkafázist könnyebb, gyorsabb és olcsóbb legyen megtervezni, kifejlesztettünk egy ún. FoilConnect® szoftvert is, ami tényleg pillanatok alatt kiszámolja és optimalizálja a szükséges fólia mennyiségét, felhasználását és akár egy további klikkel a fólia meg is rendelhető.

Itt még mindig nem álltunk meg, ezért, hogy a teljes megoldáscsomagot biztosítsuk, elkezdtünk gépeket tervezni és gyártani. Ilyen például a tekerces keskenypályás nyomtatás számára kifejlesztett Distorun® hidegfóliázó egységünk, melynek segítségével a flexók nem csak hogy a korábban lehetetlennek tűnő egyedi képeket is fel tudnak vinni pl. öntapadós címkékre, de a beépített szoftvernek és gépalkalításnak köszönhetően egy hidegfólia-tekerces több munkára is használható, ezáltal jelentős fóliamegtakarítást érhetünk el.

KURZ FoilConnect® szoftver

Köszönöm a tájékoztatást, és őszintén jó azt látni, hogy egy fóliagyártó olyan ötletekkel és megoldásokkal áll elő, ami tényleges fóliamegtakarítást eredményez.

Igen, tudom, hogy ez sokak számára meglepő, de szeretnénk azt tudatosítani partnereinkben, hogy a KURZ továbbra is elhivatottan, elsősorban partnerei érdekeit, a visszajelzéseiket figyelembe véve folytatja tovább környezettudatos tevékenységét, amiből elsősorban partnereink profitálhatnak.

További információ:

LEONHARD KURZ South-East Europe Kft.

1106 Budapest, Tarkarét u. 8–10.

kurz.see@kurz.hu Tel.: +36 1 433 4321

Nyomtatás hozzáadott értékkel

LEVEGŐPÁRÁSÍTÁS NYOMDÁKNAK

Kispál Ádám

Condair Systems Hungary

A Gelbert ECOprint (Budapest) nyomda számára a legjobb minőségű nyomtatás magától értetődő. A cég több mint 30 éve garantálja ügyfeleinek a legjobb minőségű nyomdai termékeket. „A legkorszerűbb technológia az alap – a rendkívüli eredmények azonban csak hozzáértéssel és a technika megfelelő használatával érhetők el” – hangsúlyozza Gellér Róbert (üzgyvezető) 55 munkatársa jelentőségét. A nyomda már 2007-ben beruházott egy DRAABE magasnyomású levegőpárásítóba, hogy eleget tegyen az elektronika, az autóipar és a gyógyszeripar területéről érkező, magas igényeket támazstó ügyfeleinek.

ZAVARTALAN TERMELÉS

Szamosi Dénes ügyvezető-helyettes számára a tartósan optimális páratartalom fenntartása a minőségbiztosítás egyik fontos eleme. „Gyógyszeripari ügyfeleink számára nagyon vékony, 40–60 g/m² tömegű papírral kell dolgoznunk. Az optimális, 50%-os páratartalom véd az elektrosztatikus feltöltődéssel szemben, és garanzálja a zavartalan termelést.” Ezenfelül a páratartalom révén biztosítható a papír tervszerű elhelyezkedése a nyomtatás és a további feldolgozás során.

A KARBANTARTÁST IS BELEÉRTVE

A nagynyomású technika révén a DRAABE TurboFog rendszer nagyon hatékony, és mikrofinomsággal képes a vizet elpárologtatni. A digitális vezérlés következtében a mennyezeti készülékek biztosítják az optimális páratartalmat. Ráadásul a rendszer karbantartása sem okoz felesleges fejfájást a Gelbert EcoPrint számára: A DRAABE vízelőkészítés és nagynyomá-

sú pumpa egy kis konténerben található, amelyet hathavonta kicserélnek. „Az elektrosztatikai problémák megszűntek. A konténercsere következtében nincs többletmunka. Nagyon elégedettek vagyunk, és az új épületünkben is DRAABE-t fogunk használni” – foglalta össze tapasztalatait Gellér Róbert.

Igényelje az információs csomagot, és tudjon meg többet a levegőpárásításról!

LEVEGŐPÁRÁSÍTÁS NYOMDÁKNAK

Az optimális levegő-páratartalom fontos termelési tényező a nyomdákban. Az ofsetnyomásban, a digitális nyomtatásban, a rotációs nyomásban és a csomagolóanyag-nyomtatásban a kiegészítő levegőpárásítás nélkül a termelési folyamat során zavarok léphetnek fel.

ELEKTROSZTATIKUSSÁG

Ha túl száraz papírt alacsony páratartalom mellett dolgoznak fel, akkor elektrosztatikus feltöltődés alakul ki. A papír összetapad, és nem halad

át problémamentesen a nyomdagépen. Ez igaz az olyan szintetikus anyagokra is, mint a PVC vagy a polipropilén.

MÉRETTORZULÁS

Amennyiben a raktárban vagy a nyomdateremben túl alacsony a levegő-páratartalom, akkor a papír nedvességet ad le a környező levegőbe. Ez a papír nemkívánatos méretváltozásához vezet. Ilyen esetben a papír nem tervszerűen helyezkedik el, és nem lehet optimálisan feldolgozni azt. Az olyan gyakori problémák, mint duplázódás, az illesztési eltérések, a redőképződés és a felcsavarodási hajlam mögött az alacsony levegő-páratartalom áll.

MINŐSÉG

A direkt helyiségpárásítással egész évben biztosítható az optimális, állandó relatív levegő-páratartalom. A nyomtatási folyamat szabványosítható, csökken a makulatúra, elkerülhetők a gépleállások, rövidülnek a termelési idők és csökkennek a költségek.

A papírfeldolgozáshoz szükséges optimális egyensúlyi páratartalom 50% és 60% közötti relatív páratartalomnál áll fenn.

TÖBBLETHASZON: SZABVÁNYOSÍTOTT TECHNOLÓGIAI VÍZ

A levegőpárásításhoz előállított tiszta víz szabványosított technológiai vízként használható az ofsetnyomásban használt nyomdagépekhez. Az előkészített víz védi a nyomdagépeket a korróziótól, csökkenti az üzemeltetési költségeket, és garantálja az állandó nyomtatási minőséget:

- ◆ nincs tónusosodás és üresre futás az állandó vízkeménység és pH-érték miatt,
- ◆ meghosszabbítja a nyomócilinderek és a nyomóhengerek élettartamát,
- ◆ a nedvesítő víz kisebb izopropanol-tartalma csökkenti a költségeket.

További információk: www.condair-systems.hu

Így készült!

MAGYAR GRAFIKA ÁPRILISI SZÁM BORÍTÓ

Faludi Viktória

Sok éve arra törekszünk, hogy ne csak írjunk új dolgokról, technológiákról, alapanyagokról, hanem a Magyar Grafika egyben nyomatminta is legyen. Áprilisi számunkat a Prospektus Kft. kivitelezte. Mint minden új dolognál, ez esetben is felkészültünk a váratlan helyzetek kivédésére, hogy a megjelenési határidőt minden körülmények között tarthassuk. A borítónkhoz választott Fedrigoni Constellation Snow papírcsaládjából egy olyan új prégelt mintázatú kartont választottunk, ami a gyártás idején még a katalógusban sem szerepelt. A Fedrigoni kartonjai közül már többfélét kipróbáltunk, ezzel a Constellation papírcsaláddal is volt már szerencsénk, s a 2012-es Médiadesign verseny borító 1. helyezését sikerült vele megnyernünk. Természetesen ezt az eredményt nem pusztán a speciális vászonprégelt gyöngyház fényű kartonnak kö-

szönhetjük, Maczó Péter grafikai terve és a Prospektus Nyomda profi munkája is kellett hozzá.

Visszatérve a mostani kihívásra, nagy aggodással készültünk a nyomtatásra, volt „b”-terv is, bonyodalom esetére. Ez is olyan, mint az esernyő,

ha van nálad, biztosan nem esik. A 280 g/m²-tömegű karton vastagságát mérve azt tapasztaltuk, hogy a kétoldali prézelés miatt 40 mikronméternyi ingadozást is mutat, miközben a prézelés barázdái 50 mikronnál is mélyebbek. Mindezt tetézte az a kihívás, hogy a borítógrafikánkhöz egy színekben tobzódó, minden színcsatornán nagy kitöltési arányú képet alkalmaztunk. Esélyeinket a sikerre növelte az UV-száradású festék, ami a ragyogó színek garanciája, egy mázolatlan kartonon különösképpen. Felkészülve a nagy küzdelemre, kellemes meglepetésként ért bennünket, hogy hozzávetőleg öt perc elteltével már kiemelte a gépmester a kirakóból az aláírható ívet. Persze a minőség nem baleset, Sütő Márk gépmester felkészültsége és a kihívásokat kedvelő természete is szükségeltetett a kiváló technikai háttér és a formakészítés szerény, csendes, de annál pontosabb és profi csapatmunkája mellé. Az előoldal 310%-os nyomóerővel és plusz 130%-os nyomóerővel felvitt UV-lakkal készült, ami a bőrhatást erősítve emelte ki a karton mintázatát, miközben a borító négyes oldal kényes fehér felületeit óvja a szállítás és olvasás közben fellépő hatásoktól.

Alig várjuk a következő kalandot!

Pro Color Club workshop

DEBRECEN, ALFÖLDI NYOMDA ZRT.

A Mérnök és Nyomdász Kft. által a 2014 óta működtetett Pro Color Club 2018. április 17-én kihelyezett workshopot szervezett. Dr. Endrédy Ildikó PhD, a P & E Kft. ügyvezető igazgatójának köszöntőjét követően a rendezvény résztvevőit házigazdaként Loós Tamás műszaki, minőség- és környezetirányítási igazgató is köszöntötte, aki az Alföldi Nyomda Zrt.-nél pályafutását nyomóüzem-vezetőként kezdte. A szintannal dr. Schulz Péter által tartott több hetes oktatás keretén belül ismerkedett meg.

„Nyomdánk mindig is elkötelezett volt a színes nyomdatermékek, könyvek mellett. 2002-ben egy Roland 700-as nyomógépre ruháztunk be, melyen már kezdetleges színmérésre is lehetőség nyílt, de ez igazából még csak tájékoztató jellegű

adatot szolgáltatott számunkra. Közben a piac igényei egyre jobban eltolódtak a minőségi szín-es könyvgyártás irányába.

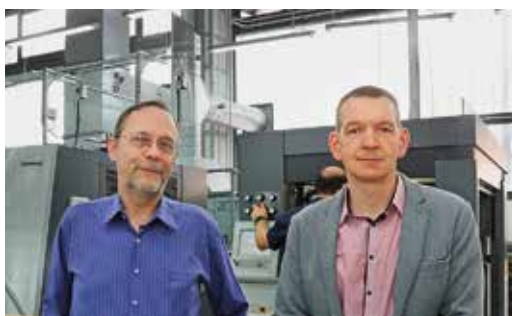
A gépparkunk fejlesztése égetően szükségessé vált, de ahogy az egész nyomdaipart, a 2008-as válság bennünket is megviselt. Így csak 2015-ben nyílt lehetőségünk, hogy egy EU-pályázat keretén belül gépparkunkat korszerűsítsük. Ekkor került beszerzésre a Heidelberg XL 106 nyolc nyomóműves gép, amely inline színmérésre nyújtott lehetőséget.

A Heidelberg Speedmaster CD 102 és a KBA C418 pályázaton kívül, saját forrásból került beszerzésre. Az új géppark lehetőséget biztosított arra, hogy 2016-ban az ISO 12647-2:2013 Print Color Management szabvány szerint tanúsítsuk nyomdánkat, melynek újratanúsítása ebben az évben sikeresen megtörtént” – tudtuk meg Loós Tamástól.

Dr. Schulz Péter, a P & E Kft. műszaki igazgatója és a PCC projektvezetője tartotta a workshop első oktatási prezentációját „Inline színmérés a nyomdaiparban” címmel. Ezt követően Pék Imre Sándor, az Alföldi Nyomda termelési és programozási osztályvezetője tartott előadást az inline színmérő és festékezőszabályozó rendszerek helyi üzemeltetési tapasztalatairól.

Az üzemlátogatás során a résztvevők megtekinthették az inline mérőrendszerrel működő Speedmaster XL 106 8P berendezést a gépteremben

Dr. Schulz Péter

2018 MAGYAR NYOMDÁSZATÉRT ÉLETMŰDÍJASA

Dr. Novotny Erzsébet

Gyulán, a Nyomda- és Papíripari Szövetség tavaszi menedzserkonferenciáját követő bankettvacsorán került sor a Magyar Nyomdászati díj átadására, amit a szövetség 2018-ban dr. Schulz Péternek adott. A díjra jelölték még Fábíán Endrét, Górn Józsefet, Kelemen Eörsöt, Korsós Ilonát és Pesti Sándort is.

Dr. Schulz Péter évtizedeken keresztül oktatta először a Könnyűipari Műszaki Főiskolán, majd annak jogutódjában a hazai nyomdamérnökök generációit. Dr. Schulz Péter a nyomdaipari kutatások, azon belül a színtan és színmérés tan tudomány kiemelkedő, új megoldásokat bevezető, nemzetközileg is elismert kutatója, életpályája a bizonyíték arra, hogy az oktatás és kutatás talaján kialakuló tudás és tapasztalat átültethető egy iparág, nevezetesen a nyomdaipar üzemi gyakorlatába, az innovatív technikák előnye rövid idő alatt adaptálható a szakmai életbe.

Többek között az ő vezetésével dolgozták ki Magyarországon az ISO 12647 szabvány szerinti eljárást az ofszetnyomtatási folyamatok minősítésére, amely segítségével a vállalatok növelni tudják versenyképességüket, kiléphetnek a nemzetközi piacra.

Különösen fontos az a tevékenysége, amely a korszerű nyomdaipari színkommunikáció színelméleti és színméréstechnikai gyakorlatának

oktatására, bevezetésére irányul. 2014 óta rendszeresen megtartja az X-Rite Pantone cég „The eXpected” megnevezésű, általa magyar nyelvre adaptált és színelméleti alapokkal kiegészített workshopját. Ugyanehhez a tevékenységéhez tartozik a 2015-ben általa megalapított és vezetett Pro Color Club is, ahol színelméleti és színméréstechnikai gyakorlattal rendelkező szakemberek az ő szakmai irányításával oldanak meg a megjelenő új technológiák és alapanyagok alkalmazása során felmerülő színvisztaadási problémákat.

Tevékenysége rendkívül sokoldalú, a környezettudatosság fejlesztésére is kiterjed. Vezetésével Magyarországon elsőként dolgozták ki a nyomdaipar Zöld Díj rendszerét, a GPWA-t, amely a papír-, nyomda- és csomagolóipar területén végzett kiemelkedő környezetközpontú vállalatirányítási tevékenység, környezetkímélő technológiák alkalmazása területén végzett tudatformáló, példamutató tevékenység elismerése.

Dr. Schulz Péter innovatív kutató és oktató munkáját teljes odaadással, a témát megillető szakmai alázattal végzi, a grafikai kommunikációban érintett szakemberek, cégek, egyetemi hallgatók szakmai fejlődését, kiválóvá válását előtérbe helyezve. Folyamatosan keresi az innovatív lehetőségeket a hazai színreprodukció minőségének általános javítása érdekében.

Gratulálunk a szakmai elismeréshez!

DIPA DIÓSGYÓRI PAPÍRGYÁR ZRT.

Magyarországon egyedülként több mint 235 éves tapasztalattal rendelkező vállalatunk fő profilja a biztonsági papírok gyártása. A legkorszerűbb technológiát alkalmazva teljesítjük a piaci elvárásokat. Termékpalettánkon kiváló minőségű bankjegy és okmány alappapírok, közlekedési és egyéb jegypapírok valamint vízjelés nyomópapírok találhatók.

Az elvárt biztonság érdekében, termékeinken a biztonsági elemek széles körű választékát tudjuk alkalmazni:

- vízjel (vonalas és multicolor vízjel, elektrotypo elemekkel)
- biztonsági szál (bújtatott, beágyazott szálak 1 mm – 6 mm)
 - színjel (flexó- és rotogravír nyomtatással)
 - hologram fólia (3–16 mm szélességben, 22 pályáig)
- biztonsági jelzőrostok (legkülönbözőbb színekben, sávosan és elosztva UV- és infravörös tulajdonsággal)
 - egyedül biztonsági elem a termék anyagában, melynek eredetisége egyértelműen kimutatható
- vegyvédelem (poláros és apoláros tulajdonsággal).

vízjel

**Hagyomány,
biztonság, érték!**

polyfonál

lecke vízjel

bújtatott szál

vízjel

polyfonál látható

Cím: 2225 Miskolc, Hegyalja u. 202/1.

Tel.: +36 46/590-898

E-mail: info@dipa.hu

Honlap: www.dipa.hu

Jubilál a Diósgyőri Papírgyár

A Diósgyőri Papírgyár fennállásának 235. évfordulóját ünnepelte 2017-ben, idén pedig a 25. évfordulóját, mint részvénytársaság. A jeles alkalmat a vállalat egy kétnapos rendezvény keretében tette emlékeztetéssé a lillafüredi Palotaszállóban 2018. május 10–11-én, melyre a cég meghívta legfontosabb vevőit, beszállítóit és más üzleti partnereit.

A Diósgyőri Papírgyár különleges helyet foglal el a magyar iparban, hiszen hazánk legrégebbi olyan üzeméről van szó, amely ugyanazon a helyen ugyanazzal a tevékenységgel foglalkozik, illetve jelenleg Magyarország egyetlen biztonsági papírgyára. Az alapítás éve (1782) óta máig a papírgyár mind belföldön, mind pedig az exportpiacon jelentős szakmai hírnévre tett szert. A mai

gyár őse, a papírmalom már 1802-ben dátumozott vízjeles papírt bocsátott ki. A gyár termékeit a 19. század elejétől a kiváló minőség jellemezte, amit kiállítási és kamarai oklevelek, kitüntetések sora bizonyít. Jelenleg a DIPA Zrt. életében egyre nagyobb szerepet kap az exporttevékenység. A Társaság eddig a világ országainak ötödébe szállított már be biztonsági papírt. A kiváló minőség, a megbízhatóság, a rugalmasság, a nemzetközi tanúsítványok megléte, az alkalmazottak szakmai hozzáértése együttesen vonzó partnerré teszi a DIPA Zrt.-t a külföldi vevők körében. A gyár jelenlegi alkalmazotti létszáma 150–160 fő, ezen belül az Y és Z generáció a dolgozók majdnem felét teszi ki. Ugyanakkor a dolgozói elköteleződés generációkon keresztül megfigyelhető, és számos dolgozónál a papírgyárral való közös múlt már 25–35 évre vezethető vissza.

A kétnapos ünnepség első napján a DIPA Zrt. egy műsoros vacsora keretében mondott köszönetet meghívott vendégeinek. A második napon egy szakmai konferencia került megrendezésre, melyen az előadók színvonalas prezentációi révén a résztvevők betekintést kaphattak a múltba, illetve a szakmai érdekességekbe. Előadást tartott Ráczkövy Gizella, a DIPA Zrt. vezérigazgatója „Több, mint 200 év a papírgyártásban, avagy a Diósgyőri Papírgyár” címmel. Az előadók között szerepelt még Pataki Tibor, az MNB készpénzlogisztikai igazgatója, Halabrin Zsuzsanna, a Pénzjegynyomda Zrt. fejlesztési igazgatója, dr. Antal László, a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat osztályvezetője és Pelbárt Jenő, a Magyar Papírmúzeum igazgatója.

Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület küldöttközgyűlés

VECSÉS, 2018. ÁPRILIS 18. NYOMDAGALÉRIA

(Kivonatos jegyzőkönyv)

A közgyűlés az alapszabálynak és a jogszabályoknak megfelelően, a tagság számára teljes nyilvánosságot biztosítva került meghirdetésre. A kitűzött kezdési időpontra a küldöttek közül 27 jelent meg személyesen és a további 10 meghatalmazással együtt összesen 57% szavazati jogú résztvevőt regisztráltunk, ami a hagyományainkat követve, már a meghívóban *eredetileg meghirdetett időpontban, 2018. április 18-án 11 órakor* határozatképesen megkezdhette a munkáját.

Fábíán Endre elnök

A közgyűlésen meghívottként részt vett és napirend előtt felszólalt Münnich Dénes, a közgyűlésnek helyet biztosító Nyomdagaléria múzeumot létrehozó és fenntartó szakmai civil szervezet egyik alapítója, aki beszámolt a nyomdagaléria létrejöttének körülményeiről. Bemutatta a működését, és ismertette további terveiket.

Az elnöki megnyitót követően az egyesületi hagyományoknak megfelelően először az elmúlt közgyűlés óta elhunyt tagokról emlékeztek meg a résztvevők egyperces néma felállással.

Az előző közgyűlés óta elhunyt tagjaink az elhalálozás időpontja alapján időrendi sorrendben:

- ♦ Gara Péter
Nyomdaipari szakosztály (64 éves)
- ♦ Schwertner Márta
Papíripari szakosztály (67 éves)

- ♦ Lele István
Papíripari szakosztály (66 éves)
- ♦ Dani János
Nyomdaipari szakosztály (81 éves)
- ♦ Dr. Varga György
Nyomdaipari szakosztály (72 éves)

Ezt követően az elnök javaslatot tett a közgyűlés munkabizottságaira:

Jegyzőkönyvvezetőnek Pesti Sándor ügyvezetőt, szavazatszámállóknak Försönits Istvánt (Nyomdaipari szakosztály) és Modok Balázst (Papíripari szakosztály), továbbá jegyzőkönyv-hitelesítőnek Hausz Attilát (Nyomdaipari szakosztály), Szikszay Olivért (sr.) (Nyomdaipari szakosztály).

Az előterjesztett személyi javaslatokat a közgyűlés nyílt szavazással 37 igen szavazattal, tartózkodás és ellenszavazat nélkül egyhangúlag elfogadta.

Ezt követően a közgyűlés szintén nyílt szavazással változatlan formában és egyhangúlag elfogadta az előzetesen meghirdetett napirendet.

Kerekes Imréné, Fábíán Endre és Pesti Sándor

1. Az egyesületi vezetés beszámolója az egyesület előző közgyűlése óta végzett tevékenységéről
Előterjesztők: Fábíán Endre elnök,
Pesti Sándor ügyvezető

2. Az egyesület 2017. évi mérlegének, eredménykimutatásának és közhasznúsági beszámolójának, a 2018. évi költségvetési tervének elfogadása, a tagdíjak megállapítása

Előterjesztők: *Fábián Endre elnök, Pesti Sándor ügyvezető*

3. Az Ellenőrző Bizottság jelentése a közgyűlésnek

Előterjesztő: *Kerekes Imréné EB-elnök*

4. Az egyesület tervei és feladatai az elkövetkezendő időszakra

Előterjesztő: *Fábián Endre elnök*

A PNYME KÜLDÖTTKÖZGYŰLÉSE 2018. ÁPRILIS 18-I ÜLÉSÉNEK HATÁROZATAI

1./2018.04.18. kgy. határozat

A küldöttközgyűlés az előző közgyűlés óta végzett munkáról szóló *beszámolót* a szóbeli kiegészítésekkel és a válaszokkal együtt egyhangúlag *elfogadta*.

2./2018.04.18. kgy. határozat

A küldöttközgyűlés az egyesület 2017. évi tevékenységéről szóló *pénzügyi beszámolót* és *közhasznúsági jelentést* a mérleg szerinti eredményel egyhangúlag *elfogadta*.

3./2018.04.18. kgy. határozat

A küldöttközgyűlés az egyesület 2018. évi tevékenységére vonatkozó terveket az éves tagdíjak változatlanul hagyása mellett egyhangúlag elfogadta.

4./2018.04.18. kgy. határozat

A küldöttközgyűlés az Ellenőrző Bizottság beszámolóját jóváhagyólag tudomásul vette.

Utolsó napirendi pontként kerültek ünnepélyesen átadásra az egyesület kitüntetései. Lengyel Lajos díj (93 mm átmérőjű, 310 g tömegű érme), amely az egyesület legnagyobb elismerése az egyesületen belül végzett közösségi munkáért és a Dr. Vámos György kommunikációs díj (merített papírra kódexíró által egyedileg készített díszoklevél), melyet az egyesület, valamint a szakma javára végzett kommunikációs tevékenységért ítél oda az egyesület.

A díjazottakat, illetve a díjak odaítélésének indoklását az elnök személyes méltatásban ismertette.

- ♦ 2018-ban Lengyel Lajos díjban részesült Faludi Viktória
- ♦ 2018-ban Dr. Vámos György díjban részesült Korsós Ilona

Az ünnepélyes díjátadásokat követően az egyesület ügyvezetője közös ebédre hívta meg a küldötteket, majd az elnök a közgyűlést 12:17-kor szabályszerűen bezárta.

Az elnöki/ügyvezetői beszámoló, az Ellenőrző Bizottság jelentése és a közgyűlés jegyzőkönyve megtalálható és letölthető az egyesület honlapjáról a www.pny.me.hu/dokumentumok fejezetben.

FESPA, Berlin

TÖBB MINT 20 000 LÁTOGATÓ A NÉGY NAP ALATT

Faludi Viktória

A 2018-as FESPA Global Print Expo a berlini vásárcsopontban 2018. május 15–18. között került megrendezésre.

A különleges kreatív feladatokra specializálódott nyomdászok világméretű rendezvényén 142 ország szakemberei látogattak el a német fővárosba a négynapos rendezvényre.

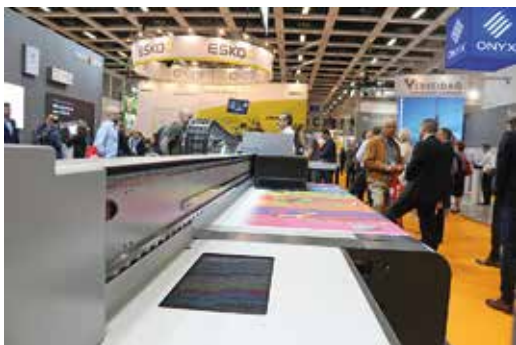
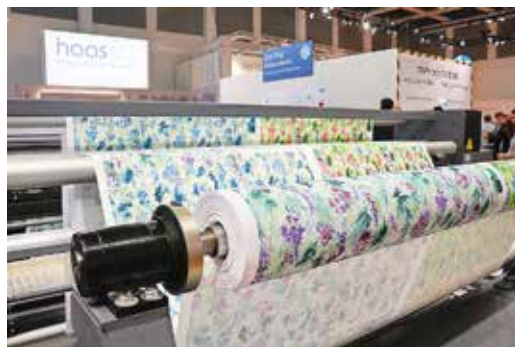
Az éves eseményciklusra való 2017-es váltást követően a FESPA 2018 legtöbb látogatót is vonzott, ami 22 százalékos növekedést jelent a FESPA Digital 2016 (Amszterdam)-hoz képest.

A látogatók kétharmada több mint egy napra elkötelezte magát a rendezvényen, hogy a tíz kiállítási csarnokot meglátogassa, és kihasználja a kibővített programot, többek között a FESPA

Trend Theatre, a kibővített Printeriors bemutató, az új Print Make Wear ruházat és az első Digital Corrugated Experience a csomagolás és eladáshelyi ösztönzés eszközeit bemutató. A 22 ezer látogatótól a FESPA 2018 Global Print Expón összesen 33 799 belépést regisztráltak.

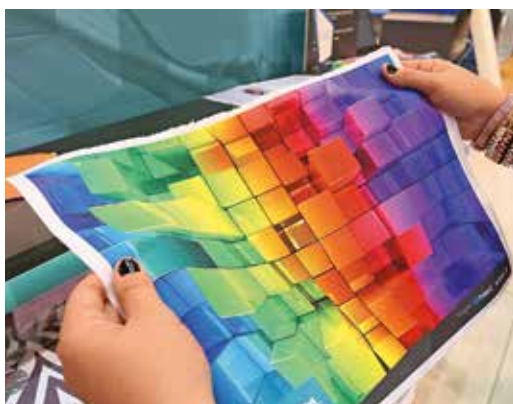
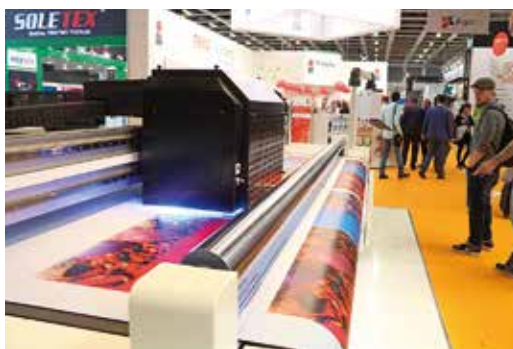
Németországból érkezett a látogatók 26 százaléka, de sok szakember érkezett az Egyesült Királyságból, Lengyelországból, Olaszországból, Hollandiából, Spanyolországból, Franciaországból, Csehországból, Svájcban, Belgiumból és Svédországból.

A látogatói érdeklődés domináns területe az esemény regisztrációs adatai szerint a digitális nyomtatás volt, amely a látogatók 44 százaléka számára volt a legfontosabb. A FESPA látogatói közül minden harmadik a textil- és szövetnyom-

tatás újdonságaival ismerkedett. A szublimációs nyomtatás és az ipari nyomtatás, valamint a kereskedelmi nyomtatás és a postpress munkálátok a látogatók figyelmét kiemelten vonzották. A kiállításon részt vevő kiállítók jelentős üzleket kötöttek, és nagy hangsúlyt fektettek a technológia és az alapanyagok innovációinak bemutatására.

A FESPA kiállítás igazgatója, Roz Guarnori a következőket nyilatkozta: „A FESPA 2018 Global Print Expo egy élénk, akciódús esemény volt, amely tökéletesen felülmúlta a saját elvárásait, az innovációtól a különböző látogatói közönségektől az új termékek hihetetlen választékáig. Saját kutatásaink megerősítik a bizalmunkat abban, hogy a nyomdaipar egy olyan ágazat, amely soha nem hagyja abba a fejlődést, az újdonságok alkalmazását, a határokat tágítva új utakat keresnek a növekedés eléréséhez.” A következő FESPA Global Print Expo a „Messe Münchenben”, Németországban, 2019. május 14-től május 17-ig kerül megrendezésre. Majd azt követően a FESPA 2020. március 24–27-én, Madridban, Spanyolországban lesz.

Erősít a magyar piacon a Mark Andy

A keskenypályás flexónyomtatásban vezető szerepet játszó Mark Andy az elmúlt évek során jelentősen bővítette portfólióját a hagyományos berendezések mellett a hibrid (flexo + digitális) és digitális rendszerek irányába. Törekvése, hogy a címkenyomtatási piac és a Mark Andy-felhasználók számára „Total Solutions”-t, teljes körű megoldást tudjon nyújtani az előkészítéstől a nyomtatáson keresztül a termék kiszerelésig.

A fentiek jegyében átszervezésre került a nemzetközi viszonteladói hálózat is, így a Mark Andy disztribútori megállapodást kötött stratégiai partnereinek, az Esko-nak és a DuPont-nak a magyarországi képviselőjével, a partners Kft.-vel. Magyarországon eddig a Mark Andy képviselőjét

a Grimex Kft. egyedül látta el, viszont 2018 áprilisától, megerősítendő a Mark Andy-rendszerek közé tartozó digitális termékek, valamint az előkészítést segítő szoftverek támogatását, együttműködés jött létre a partners Kft. és a Grimex Kft. között. A jövőben a két cég erőforrásainak egyesítésével szeretnénk teljes körű háttérrel biztosítani a magyar piacon mind a kereskedelmi és ügyfélkapcsolati, mind pedig a szerviztámogatás területén.

Reméljük, hogy szolgáltatásaink bővülésével egy kézből, minden vonatkozásban méltón tudjuk képviselni a nyomdaipar egyik legismertebb gyártójának, a Mark Andynek a flexo-, digitális és hibridrendszereit, teljes portfólióját.

Csomagolástervezési, gyártás előkészítési, feldolgozási problémákra professzionális megoldást biztosítunk

Szoftver forgalmazás

Csomagolástervező szoftverek, nyomdai vállalatirányítási rendszer

Berendezések + kiegészítők forgalmazása

Flexo CTP, vágó- és maróasztalok, keskenypályás digitális- és flexo nyomdagépek, kiegészítők

Tanácsadás, üzembe helyezés, terméktámogatás

Társ a megoldásban

06-1-221-5123 | info@partners.hu | www.partners.hu

CS+P huszadik alkalommal

CSOMAGOLÁSTECHNOLÓGUS ÉS PAPIROS SZAKMAI NAP A REJTŐ KARON

Tiefbrunner Anna

A Médiatechnológiai és Könnyűipari Intézet és a Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület közös szakmai rendezvényére május 23-án került sor az Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könnyűipari Kar tanácstermében. Amikor a programot összeállítottuk, el sem akartuk hinni, hogy ez már a huszadik alkalom, amikor intézményünk falain belül találkoznak a két iparág prominens képviselői. Húsz év sok idő, amit az is mutat, hogy rendre egykori tanítványokkal találkozunk a résztvevők és az előadók között.

A konferenciát dr. habil. Koltai László, a kar dékánja nyitotta meg, aki köszöntője után megemlékezett a nemrég elhunyt dr. Mojzes Ákosról, a Széchenyi

István Egyetem egyetemi docenséről, a csomagolás hazai tudományos életének meghatározó személyiségéről. Dr. habil. Koltai László tájékoz-

tatta a konferencia résztvevőit a kar új képzéseiről, a mester-szintű ipari terméktervező mérnök képzés elindításáról, a felsőoktatási szakképzés keretében zajló műszaki mérnök-asszisztens oktatásról, valamint arról, hogy április végén sikeres záróvizsgát tettek az első olyan könnyűipari mérnökök, akik Székelyudvarhelyen, kihelyezett képzés keretében végezték tanulmányaikat.

Ezután Szőke András levezető elnöksége mellett következtek

dr. habil. Koltai László

dr. habil. Horváth Csaba

dr. Madai Gyula

Szőke András

dr. Dörnyei Krisztina

dr. Nagy Judit

Nagy Miklós

Pelbárt Jenő

Varga József

Boda Stefánia

a szakmai előadások, elsőként Nagy Miklós, a Csomagolási és Anyagmozgatási Országos Szövetség főtitkára kapott szót. „Az Európai Bizottság műanyag stratégiája” című előadásában elmondta, hogy a statisztikai adatok szerint Európában 1960 és 2015 között a műanyagok felhasználása húszszorosára növekedett, és termelése kontinensünkön jelenleg évi kb. 49 millió tonna. Az éves kőolaj-kitermelés 80 százalékát fűtésre, közlekedésre használjuk fel, 4-6 százalékát fordítjuk műanyaggyártásra, aminek 40 százaléka szolgál csomagolási célokat.

Részben a csomagolás és azon belül a műanyagok negatív megítélésének köszönhetően, az Európai Bizottság kidolgozta a *körforgásos gazda-*

ság tervét. Bár ez nem csak a csomagolásról szól, még végső elfogadás előtt elkészült a Bizottság *műanyag-stratégiája* is. A két tervezet elfogadása egyben számos európai jogszabály módosítását, szigorítását jelenti. Jelentősen növekedni fognak a csomagolások, illetve az egyes csomagolóanyag-fajták hasznosítási arányszámai. Az ún. oxo biodegradábilis műanyagok forgalmazását be kívánják tiltani, az áruházi műanyag reklámtáskák és zacskók forgalmát pedig a 2019-es év végéig 90 db/fő/év mennyiségre, a 2025. év végére pedig 40 db/fő/év volumenre kívánják csökkenteni. A növényi eredetű és komposztálható műanyagok mentesülnek a fenti korlátozás alól.

Dr. Madai Gyula „A hajlékony csomagolások jövője a körkörös gazdaságban” című előadása szorosan kapcsolódott az előzőekben elhangzottakhoz. Elmondta, hogy a döntően műanyagalapú fogyasztói csomagolások az Európai Unió 2018. évben bevezetendő törvénycsomagja tükrében mind a laikus, mind a szakmai közvéleményben rendkívül erős kihívással néznek szembe. Ebben a felfokozott csomagolásellenes hangulatban háttérbe szorul a hajlékony csomagolások utolérhetetlen előnye az összes más fajta csomagolással szemben, ami nem más, mint a forráshatékonyság: a hajlékony élelmiszer-csomagolások előállításához kevesebb természeti erőforrásra van

sükség, mint amennyi megtakarításához hozzájárulnak.

Az Európai Flexibilis Csomagolóanyag-gyártók Szövetsége (Flexible Packaging Europe), a szakmai érdekképviselő élharcosa hangsúlyozta a forráshatékonyság előnyeit, elősegíti az összes csomagolási hulladék szelektív begyűjtésére vonatkozó törvényi előírások létrejöttét, támogatja a korszerű és profitábilis újrahasznosítási technológiák elterjesztését, valamint kidolgozza a kombinált hajlékony csomagolások „újratervezésének” irányelveit. Az első két előadást követően lehetőség volt kérdéseket feltenni az előadóknak, ami – a nagyon aktuális és vitatott téma miatt – több hozzászólást is eredményezett.

Kopócs Tamás, a Green Packaging Kft. vezető csomagolómérnöke „Fejlesztett szállítási csomagolások” című előadásának segítségével betekintést nyerhettünk a csomagolások műszaki tervezésének folyamatába és abba, hogyan lehet megtalálni a leginkább költséghatékony megoldásokat egy adott feladatra. Megtud-

hattuk, hogy a 3D alkalmazások segítségével lerövidült a tervezési folyamat: míg két-dimenziós tervezésnél csak a műszaki rajz alapján elkészült prototípus kipróbálása-
kor derül ki, hogy az megfelelő-e, addig a háromdimenziós tervezés azonnal választ ad a felmerülő kérdésekre anélkül, hogy mintadarabot kellene gyártani.

Az előadó egy valós termékhez kapcsolódó fejlesztési feladat példáján is bemutatta, hogy egy meglévő csomagolás áttervezésével még biztonságosabbá és költséghatékonyabbá tehető a szállítási csomagolás.

Dr. Nagy Judit, a Budapesti Corvinus Egyetem adjunktusa „Logisztika 4.0” címmel tartotta meg előadását, melyben hangsúlyozta: a negyedik ipari forradalom alapja az adat. Az, hogy ki hogyan képes azt összegyűjteni és elemezni, felhasználni a helyes döntések meghozatalára és a fejlődésre, versenytenyezővé válik. Mindennek természetesen nem csak a termelésben van jelentősége, hanem a logisztikai folyamatokban is. A szállí-

tó járművek, rakodógépek, szállítási egységek, csomagok, akár a raktári dolgozók tevékenysége is nyomon követhető. Amellett, hogy ez a fajta adatgyűjtés rengeteg optimalizálási lehetőséget vet fel, számos adatbiztonsági és személyiségi jogi probléma is kapcsolódik hozzájuk, amelyeknek megoldása nagy kihívás nem csak vállalati, hanem kormányzati szinten is. Nem is beszélve arról, hogy az így keletkező adatok tárolására és elemzésére a hagyományos adattárházak és elemző programok már nem alkalmasak – ez a *big data* –, ezekhez a vállalatoknak, legyen szó akár termelő, akár logisztikai fókuszú cégről, új képességeket és eszközöket kell kifejlesztenie.

Összességében a digitalizáció, adatalapú gazdálkodás nem csak a termelésben fejt ki nagy hatást, hanem a vállalat más működési területein is, így a logisztika is sokat profitálhat az innovációkból.

Pelbárt Jenő, a Magyar Papírmúzeum igazgatója „Vízjelek és egyéb papírtörténeti érdekességek a nagyvilágból” című szakmatörténeti előadásából megtudhattuk, hogy már Kr. e. 111-ben használtak őslenpapírokat Kínában, melyek a hadsereg számára készültek, hadi térképek és hadianyag csomagolása céljára. Ezt követően már az első században kereskedelmi áruk és ételek csomagolására is készítettek kender csomagolópapírokat. Később a bambusz lett a kínai és ázsiai csomagolópapírok alapanyaga. Mivel sok teát ittak, ezért a finom csomagolóanyagok közül először a 7. században a teatasakot, majd a teacsomagoló-papírt találták fel. A ki-

naiak a papírkészítés titkát a 8. század közepéig tudták megőrizni, ekkor az arabok birtokába került, és megkezdte kalandos útját Európa felé.

A vízjelek kezdettől fogva fontos szerepet játszottak a papírkészítésben. Megszemélyesítik, megkülönböztetik, hamisítás ellen védik a hordozó papírt. A vízjel átvilágítás hatására láthatóvá váló optikai jel, optikai kód. Azért látjuk, mert a papírban törésmutató-változás következik be a vízjel helyén. Az első királyi vízjel privilégium 1546-ból maradt fenn, ami bizonyítja, hogy a vízjelnek mindig nagy jelentőséget tulajdonítottak.

Dörnyei Krisztina Rita PhD, az International Business School egyetemi docense „A csomagolás szerepe a marketingben” című előadásában elmondta, hogy a korai munkák a csomagolást a vállalat életében mindössze egy külső jellemzőnek, logisztikai szükségszerűségnek tekintették, de mára már jóval összetettebb szerepe van. A csomagolás nehezen sorolható mindössze egy vállalati területhez, helye a vállalati működésen belül igen komplexnek tekinthető, hiszen a marketing, a menedzsment és a társadalom is profitál a használatával.

A csomagolás szerepe sokrétű a marketingen belül, ugyanis összesen öt olyan terület van, melyhez kapcsolódhat. Az előadás a vállalatok és a marketing csomagolással való kapcsolódási pontjait vizsgálta, vagyis a szervezeti identitás, márkázás, termékpolitika és kommunikációs politika részeként és az eladóhely megkerülhetetlen szereplőjeként mutatta be azt.

A szakmai programot *Boda Stefánia*, az RKK Ipari termék- és formatervező szakos hallgatója zárta „A kicsomagolás élmény” című előadásával, amelyben a napjainkban egyre növekvő online kereskedelem csomagolást érintő hatásáról beszélt. Az e-kereskedelmi csomagolásoknak a hagyományos csomagolásokkal szemben igen komplex feladatot kell ellátniuk. A termékek megóvása mellett egyre fontosabbá vált, hogy a csomagolóanyag marketingfeladatokat is ellásson, ezért egyre nagyobb gondot fordítanak a cégek a kicsomagolási élmény (unboxing experience) biztosítására.

Az interneten akár százmillió nézettséget is hozhat egy úgynevezett unboxing videó, ami nem takar mást, mint a megvásárolt termék kibontá-

sát egy videó keretén belül, amit a vásárló véleményez. Ez az örület lassan három éve jelent meg, amelyben a termékek csomagolása hatalmas szerepet kap, így ez az egyre növekvő trend rengeteg új lehetőséget hoz magával, ami a csomagolástervezést is érinti. Több pszichológiai tanulmány is rávilágított arra a tényre, hogy a csomag kibontása az egyik legmeghatározóbb tényező a vásárlás során. Az unboxing örület sikerére a legnagyobb márkák is felfigyeltek, akik élnek is ezzel a remek lehetőséggel, hiszen ennek köszönhetően jelentősen redukálhatják a reklámokra szánt költségeket.

A konferenciát az ebédszünetet követően az előadók és a résztvevők kötetlen beszélgetése zárta.

Competence 18

MEX, SVÁJC, 2018. JÚNIUS 4.

BOBST NYOMTATÁSI ELJÁRÁSOK: FOLYAMATOS INNOVÁCIÓ, ÁLLANDÓ TELJESÍTÉS

Fordította Keresztes Tamás

A COMPETENCE 18 látogatói az eseményen először láthatták együtt a BOBST fejlett nyomdaipari technológiáinak teljes skáláját. A BOBST széles körű műszaki megoldásokat kínál címkék, flexibilis csomagolások, dobozkartonok, és hullámlemezek nyomtatásához (pl. mélynyomtatási, flexó- és inkjet technológiát, beleértve a több eljárásos nyomtatást is). A rendelkezésre álló nyomtatási kialakítástól és konfigurációtól függően léteznek tekercsről tekercsre, tekercsről ívre vagy ívről ívre nyomtató rendszerek. A tekercsből vagy ívekből egy menetben kimetszett dobozokat vagy címkéket készítő multi-process eljárásoknál léteznek központi nyomtató vagy inline rendszerek, a keskenytől az extra méretig terjedő pályaszélesség és még sorolhatnánk a lehetőségeket és a választható opciókat. A megoldások széles választékának köszönhetően a BOBST az egyetlen gyártó, amelyik rendelkezik a címke-, flexibilis anyag-, hajtogatott- és hullámkarton-szegmens összes technológiájával, és mivel képes új és egyedi megoldások megtervezésére, a feldolgozó iparág kedvelt beszállító partnerének számít.

„Folyamatosan figyeltünk a piaci trendekre és ügyfeleink kívánságaira” – jegyzi meg Federico D’Annunzio, Strategic Products Marketing Di-

rector, BOBST Business Unit Web-fed. (a BOBST tekercses üzletágának stratégiai termékekért felelős marketing igazgatója). „A gyorsuló piaci változásokra olyan innovatív fejlesztésekkel és koncepciókkal készülünk fel, amelyek eltérnek a hagyományos konstrukcióktól, és hozzájárulnak a nyomdaipar fejlődéséhez.”

AZ INTELLIGENS EVOLÚCIÓ

A BOBST mindig is foglalkozott azokkal a kihívásokkal, amelyekkel a feldolgozóipar szembesült a márkatulajdonosok és a vevők részéről. Például a BOBST volt az egyik kezdeményezője a csomagolóiparon belül áttörést jelentő fixed color palette printing (állandó színeket használó nyomtatási) rendszernek, ami egy integrált digitális gyártási munkafolyamat keretein belül valósult meg, a nyomdai előkészítéstől a késztermékig. Ez technikai és jövedelemtermelési szempontból is segíti kielégíteni a kispéldányszámú, rövidebb átutási idejű, karcsúsított és forráskímélő gyártás iránt mutatkozó piaci igényeket.

Összefoglalva, az Extended Color Gamut (ECG) (kibővített színtér) legfontosabb előnyei a következők:

- ♦ Garantálja a márkatulajdonosok csomagolásainak tökéletes színegyezőségét bárhol a világon, függetlenül a nyomdák földrajzi elhelyezkedésétől vagy a gépezetlők ügyességétől.

- ♦ A Pantone színek 85%-ának reprodukálása, ezért nincs szükség nagy mennyiségű direkt-szín festék raktáron tartására. Szükség esetén ezeket azonban hozzá lehet adni.
- ♦ Lerövidíti a beigazítási és átállítási időt, mivel nincs szükség színegyeztetésre, a nyomóegység megmosására és festékcsereére.
- ♦ Számottevően csökkenti a nyomathordozó, festék- és oldószer-felhasználást.
- ♦ A magasabb felbontás következtében jobb és egyenletes nyomatminőséget biztosít gyártásról gyártásra.
- ♦ Felgyorsítja a piacra kerülési időt és a termék-váltást.

2013-ban mutatta be a BOBST az egyik legforradalmibb koncepciót, az EVO Digital Flexo projektet, ami a keskenypályás inline flexógép családdal működik együtt. A vezető ipari partnerek csoportja által kifejlesztett technológia elérhetővé tette a feldolgozó cégek számára a kulcsrakész hétszínés, kibővített színterű (Extended Color Gamut – ECG) nyomtatási eljárás és a digitalizált munkafolyamat alkalmazását a címke-, a flexibilis és karton csomagolóanyag gyártáshoz. A REVO fix fogóanyag-, hardver- és szoftverpartnerekhez kapcsolt zárt láncú megoldás.

2017-ben a BOBST fix színpalettát mutatott be a hullámlemez-nyomtatók számára, az úgynevezett THQ (Très Haute Qualité) FlexoCloud technológiát, amely az összes direkt színt a négy nyomdai alapszínből hozza létre. Ez az exkluzív beszállítók nyomólemezeiből és festékeiből, valamint a gyártás összehangolását szolgáló felhő alapú alkalmazásból álló integrált rendszer. A THQ technológia új és egyedi biztonsági elemek alkalmazását is lehetővé teszi a márkatulajdonosok számára.

„A BOBST volt a kezdeményezője az állandó színpalettát alkalmazó nyomtatás iparági elterjesztésének, amelynek csoportszinten elkötelezett hí-

vei vagyunk” – magyarázta Federico D’Annunzio. „A fejlődést olyan megoldások szállításával biztosítjuk, amelyek mindenre kiterjedően a legjobb eredményt kínálják a feldolgozó vállalkozások számára, figyelembe véve azt is, hogy az iparág bizonyos szegmenseiben még nincs lehetőség a teljes folyamat szabványosítására.”

Ezért nyitott rendszer a BOBST szélespályás CI flexo nyomógépéhez a 2018-ban bemutatott ECG-rendszer. „Olyan ECG-megoldást akartunk készíteni, amely mindig optimálisan működik a legújabb 20SEVEN CI flexógépünkön az oldószeres és vizes bázisú festékekkel, valamint különböző prepress beszállítókkal. Végül bevezettünk a beszállítóinknál egy teszttanúsítási rendszert, ami a legjobb minőséget biztosítja azon ügyfeleink számára, akik az Extended Color Gamut eljárást alkalmazzák a BOBST CI flexo nyomógépeken” – jelentette ki Federico D’Annunzio.

A BOBST a hordozógyártás, a feldolgozás és a nyomtatás szakértője. A COMPETENCE 18 Open House alkalmával specialisták mutatták be a BOBST mélynyomógép-családjának legújabb fejlesztéseit és technológiáit, valamint a Mouvent-nek, a Bobst Group digit./al printing digitális kompetenciaközpontjának megoldásait. Az Open House a BOBST számos egyéb innovatív megoldására is felhívja a figyelmet, beleértve a melegfólia-préselő, a síkkimetsző és a hajtató-ragasztó gépeket.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

www.bobst.com/facebook
www.bobst.com/linkedin
[@BOBSTglobal](https://twitter.com/BOBSTglobal) www.bobst.com/twitter
www.bobst.com/youtube

Vándorgyűlés

SIÓFOK–BÁBONYMEGYER, 2018. JÚNIUS 7–8.

Pesti Sándor

Az idei vándorgyűlést június 7–8-án rendeztük 57 céget képviselő 138 fő résztvevővel. Az első napi konferenciaprogram és a bankett helyszíne a Balaton partján, Siófokon a Hotel Residence volt, míg a második napi üzemlátogatáson a Böttcher Hungária vendégszeretét tapasztalhattuk meg.

Az idei szakmai program rendhagyó volt két szempontból is. Tulajdonképpen két önálló blokkra oszlott, amelyek magukban is kerek egészet alkottak, és ezek közé ékelődött egy unikum előadás Orgován Katitól (Nők a csúcson – női

(felső)vezetőként a nyomdaipar macsó közegében).

Fábián Endre egyesületi elnök megnyitóját követően az első blokk három külön előadásból állt, de valójában egy egységet alkotott.

Gál Tamás vezérigazgató,

Dirk Odenbrett és dr. Helmut Sander egymást kiegészítve mutatta be, hogy jutott el egy a rendszerváltással nagyjából egy időben induló GT (Gazdasági Társaság – ki emlékszik még ezekre az időkre?) mára odáig, hogy kívánatos akvizíciós célpont legyen egy világcégnek. És ez a világcég miként látja elsősorban az ofszettechnológiák, de valójában az egész iparág helyzetét és perspektíváit szerzte a nagyvilágban. És a műszaki információkról sem megfeledkezve, mik azok a megoldások, amiktől a Böttcher valóban a világ Nr. 1. ofszetkiszolgálója mindenféle hengerekkel és persze a hozzájuk tartozó vegyszerekkel.

A másik nagy blokkot már nem is nagyon lehet részekre tagolni. Jakubász Péter (Heidelberg), Kelemen György (manroland), Kelemen Zoltán (HP), Kühstaler György (KBA) és Schuck István (Prosystem) vállalkoztak arra, hogy a nyomdák (17 nyomdából összesen 46 fő ült szemben a résztvevőkkel©) és a konkurens beszállítók előtt osszák meg ismereteiket, nemzetközi és hazai tapasztalataikat a szakma jelenéről és várható tendenciáiról. Technológiákról, termékekről, szaktudásról, piaci helyzetekről. A beszélgetést Schmidt Dániel szakosztályelnök vezette.

A program sikerét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy

Gál Tamás

Dirk Odenbrett

dr. Helmut Sander

Orgován katalin

az utolsó percig nagyobb vonzerőt jelentett a pódiumbeszélgetés, mint a termen kívüli szakmai eszme- és információcsere.

Természetesen erre is jutott lehetőség a bankett során. Ami így sokak számára a hajnalba nyúlt... (Talán, mert az utolsó percig az előadásokon ültek?)

A pénteki programot is nagy várakozás előzte meg. Tavaly

már feltehetőleg az egész szakma értesült a BétaRoll/Böttcher változásokról, bár sokaknak ez alig tűnt fel, olyan zökkenőmentesen zajlott minden.

Viszont míg korábban számos rendezvény volt a BétaRoll-lal közösen, illetve náluk, az utóbbi pár évben ezek elmaradtak. Így adódott, hogy ne csak a protokollmeghívottak szűk köreinek, hanem demok-

ratikus módon egy széles szakmai közönségnek is bemutassák, mi a helyzet most. Műszakiak vagyunk, számunkra hasznos plusztudást ad, ha ismerjük azt is, hol és hogyan készül, amivel naponta dolgozunk. Köszönet, hogy a vándorgyűlés fegyelmezett szakmai közönsége a hengergyártás minden apró részletébe bepillanthatott.

Frissdiplomások

Prokai Piroska

Székelyföldön a könnyűipari mérnökképzés 2014 szeptemberében indult, az Óbudai Egyetem kihelyezett képzésének a székelyudvarhelyi Modern Üzleti Tudományok Főiskolája adott otthont. Elsősorban annak köszönhető ennek a felsőoktatási képzésnek a bevezetése, hogy a helyi nyomda- és textilipari vállalkozóknak nagy szükségük van szakképzett munkaerőre, tehát egy hiánypótló képzésről van szó. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy Romániában csak mesterképzésen lehet nyomdaipari ismereteket tanulni, alapképzést csak az Óbudai Egyetem biztosít.

dr. Horváth Csaba megnyitja a záróvizsgát

Az első évfolyam esetében ez meg is látszott a jelentkezők számán, több mint 80 hallgatóval indult az oktatás. Sokan a jelentkezők közül a különböző erdélyi nyomdáknak vagy textilvállalatoknak alkalmazásban álló személyek, akiknek célja önmaguk fejlesztése, egyetemi végzettség megszerzése, majd ennek a tudásnak a felhasználása az alkalmazó vállalat céljainak eléréséhez.

A képzés időtartama három és fél év, az első két évben

a tanórák közös tanterv alapján zajlottak, a harmadik évtől pedig megtörtént a nyomda-média és textilmérnök szakirányokra való szakosodás.

A képzés célja olyan könnyűipari mérnökök képzése, akik alkalmasak az anyagokban zajló folyamatok értelmezésére, az anyagok szerkezetének és tulajdonságainak vizsgálatára és azoknak a különböző technológiák során történő megváltoztatására, az anyag-előállítás technológiai

folyamatainak rendszerszemléletű irányítására és szervezésére, valamint az ezen technológiákkal előállított anyagok és eszközök tervezésére, továbbfejlesztésére, minőségének biztosítására.

Az első két évben alapozó tárgyaik között szerepeltek a matematika, fizika, kémia, műszaki rajz, anyagszerkezet-tan, technológiaelmélet, folyamatszervezés, majd a szakosodást követően is a gyakorlatban hasznos tárgyat tanulhattak, úgymint: nyomdaipari technológiák, anyagismeret, prepress, digitális technológiák, termelésmenedzsment, színtan, papír- és csomagolástechnológia, karbantartás.

Nagy előnyt jelent, hogy levelező oktatásról van szó, vagyis a tanórák hétvégén zajlottak. További pozitívum, hogy a képzés magyarul folyt, így az erdélyi és székelyföldi magyarok számára mindenképp könnyebbé jelent a szakmai ismeretek anyanyelven történő elsajátítása.

A képzés keretén belül a hallgatók részére Budapesten, az Óbudai Egyetemen szerveztek egy tanulmányi hetet, ahol különböző gyakorlati órákon vettek részt, pl. papírmerítés, különböző nyomathordozók és festékek tulajdonságainak mérése, termotranszfer nyomtatás, kézi könyvkötészet. Nyomdalátogatásokra is sor került, a Pauker Holding

Kft.-ben és a Madi Kft. szita-üzemben. A tanulmányi hét nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a hallgatók tudása előbbé váljon, hiszen itt elsősorban a gyakorlati tudás elmélyítésére fókuszáltak.

Az első évfolyamból 11 hallgató választotta a nyomda-média szakirányt, ebből 5 hallgató végezte el sikeresen 2018 áprilisában a képzést: 2 fő kiváló, 1 jeles és 2 fő jó eredménnyel. A többi 6 hallgatónak is sikerült megszereznie az abszolutóriumot, ők még a szakdolgozatukat csiszolják, és készülnek a következő záróvizsgára.

A nyomdászhallgatók esetében az államvizsga-bizottságban a szakma – a vizsgázók számára – hazai képviselői Nistor Gaspar Gheorghe, a Romániai Nyomdász Szakmai Szövetség alelnöke és Szabó-Bencző László, az Infopress Group Printing House termelési igazgatója voltak.

A hallgatókon kívül az államvizsga-bizottság és az egyetem oktatói is jól vizsgáztak, hiszen, három év munkájának gyümölcsét arathatták le a szép eredményekkel.

Az első hallgatók – akik Magyarországon kívül tanulhattak ilyen kihelyezett magyar tannyelvű szakmai képzésen felsőoktatási szinten – névsorát, szakdolgozatának címét és témavezetőjük nevét itt tesszük közzé. Olyan szakmai kapcsolatok is szövődtek az eltelt három és fél év alatt, amelyre az elkövetkező években már üzleti kapcsolataikat is építhetik a jövő ifjú mérnökei.

A képzés folytatódik, 2018-ban várható az ötödik évfolyam indulása.

Kispál Dalma, Furu István, Vass Edith, Dezső Mátyás, Barabás Tünde

Barabás Tünde

tuncykee@yahoo.com

Flexótechnológiával gyártott autóiipari címkék minőség-ellenőrzése

Témavezető: dr. Koltai László

Dezső Mátyás

dezsomatyas@gmail.com

A Mark House Nyomda Prepress technológiájának elemzése és fejlesztése

Témavezető: Prokai Piroska

Furu István

furuistvan@gmail.com

A nedvesítőfolyadék hatása a denzitásra a Heidelberg Printmaster P.M. 74-2P-2001 típusú nyomdagépnél

Témavezető: dr. Koltai László

Kispál Dalma

kispaldalma@gmail.com

Az ISO 12647-2 szabvány szerinti nyomtatás megvalósítása Heidelberg CD 102 íves ofset nyomógépen

Témavezető: dr. Borbély Ákos

Vass Edith

edovasedo@gmail.com

A Mark House nyomda árképzési rendszerének megújítása a hozzálékhasználat standardizálásával

Témavezető: dr. Horváth Csaba

Gratulálunk a határon túli friss diplomás mérnököknek!

Túl a vizsgán

Könyvcsomagolás három lépésben

VILLÁMGYORS KÖNYV AJÁNDÉKCSOMAGOLÁS

Kóta Viktória

2018-ban végeztem az Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könyvüipari és Környezetmérnöki Karán könyvüipari mérnökként, nyomtatott média-, csomagolástervezés és technológia specializációban. A szakdolgozatomat egy kifejezetten könyvekhez tervezett ajándékcsomagolásról írtam, „3 step wrap” ajándékcsomagolás tervezése könyv számára címmel. A munkámat Tiefbrunner Anna mestertanár segítette intézményi konzulensként.

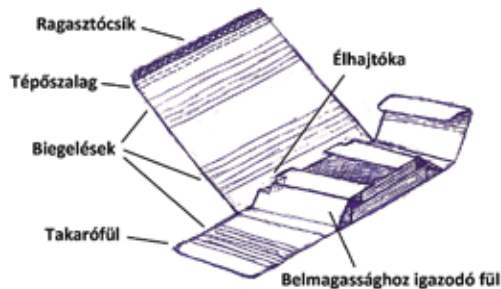
A dolgozatom alap gondolatát az adta, hogy jómagam elég sok könyvet vásárolok ajándékba, és általában van lehetőségem szöszölni a becsomagolásukkal, de például ünnepekkor igencsak híján vagyok az időnek és olyankor jó lenne egy igényes kis csomagolás, amibe csak bedobom a könyvet, és már kész is vagyok.

A munkám kezdetekor az a cél lebegett a szemem előtt, hogy egy olyan – kifejezetten könyvek számára – ajándékcsomagolást tervezek, amely pár mozdulattal könnyedén összeállítható, és nem igényel semmilyen ragasztó- és vágóeszközt. Az ajándékdobozomnak fel kell tudnia venni a versenyt egy ajándéktasak gyors és könnyű használatával, az összeszerelése nem lehet komplikált, hiszen az egyik fő vonzereje az egyszerűség, amivel idő spórolható, ez tudja piacképessé tenni a csomagolást.

A tervezést inspirációgyűjtéssel kezdtem, többféle kivitel is megnéztem az interneten, míg a fejemben összeállt az első terv.

A legjobb kiindulási alap a postai könyvcsomagoló volt, aminél már megoldott, hogy több

könyvet is be lehessen csomagolni a belső, belmagassághoz igazodó szárnyak segítségével. Viszont esztétikai szempontból nem a legszebb, ugyanis a doboz rövidebb oldalai beljebb esnek a doboz síkjánál. Ennek eltakarására egy külső fület terveztem, ami elfedi a belső szárnyakat.

„A” terv

A dobozban a könyvek oldalirányú mozgását a belső fülekre helyezett élhajtó segítségével terveztem megoldani. A palástot és a külső füleket sűrűn biegeltem, hogy a változó könyvmagasságokhoz tudjanak alkalmazkodni. A zárást öntapadó ragasztócsíkkal, míg a nyitást perforált téposzalaggal oldottam meg. A terv alapján készítettem egy modellt, teszteltem az élhajtókat és a külső füleket is. Az élhajtó tökéletesen működött, de a prototípus elkészítésénél tudtam a kiadványok pontos méretét, így direktben azokhoz alakítottam ki a behajtható fül méretét. Második tervemnél már 8 milliméterenként alakítottam ki a hajtókat, így a rögzítés rugalmasan állítható

Inspirációgyűjtés

Élhajtóka tesztelése

a kiadványok méretéhez. (A 8 millimétert az előzetesen kigyűjtött leggyakoribb könyvméretekből számoltam ki.)

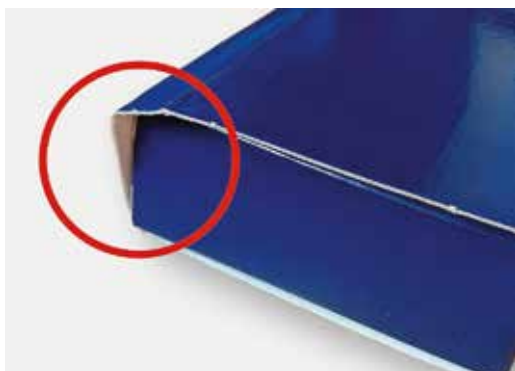
A takarófül az első modellnél benyomódott, de az oldalakra rakott behajtó fülek már később megtartották, és a takarófül szépen a helyén maradt. Az eltérő méretű kiadványokkal tesztelt élhajtókák kifogástalanul ellátták a feladatukat.

Eltérő méretű könyvekhez igazodó élhajtókák

A következő tervemnél másmilyen irányban indultam el, és doboztestnek egy akasztott fedelű kivitelt gondoltam ki. Az állítható belmagassághoz a jól bevált belső füleket megtartottam. A lezáráshoz ragasztócsíkos megoldást választottam, míg a nyitáshoz kis fogófüles, perforált tépőszalagot. Nagyjából úgy éreztem, hogy itt már a közelében vagyok az elvárásaimnak, így áttértem a számítógépes tervezésre.

Mielőtt nekiálltam, szükséges volt még a csomagolásba helyezhető könyvek méretét konkretizálnom, mert a könyvek méretei és arányai nem egyformák. Utánajártam az interneten és könyvesboltban is, hogy mik a legközkedveltebb könyvméretek, és megkerestem azokat az intervallumokat, amik leginkább lefedik a könyvesbolti és sztenderd méreteket is.

A takarófül benyomódik

Jelölés	Mérettartomány [mm] (szélesség × magasság × mélység)
S	0 – 120 × 0 – 200 × 0 – 40
M	120 – 150 × 180 – 250 × 0 – 55
L	150 – 200 × 240 – 300 × 0 – 55

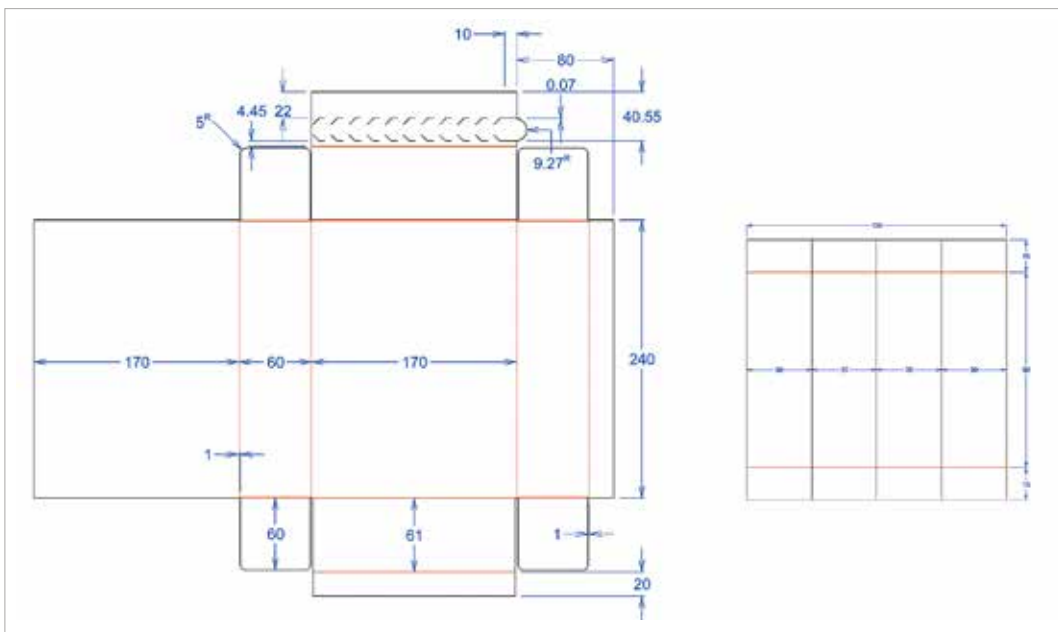
Mérettartományok

A számítógépen készített tervet az intézet plotterén egy 350 g/m² tömegű kartonból kivágtam, majd megpróbáltam összehajtogatni dobozzá. És itt lepődtem meg... A karton a bieglés ellenére nehezen hajlott, és a doboztest összeállítását egyáltalán nem ment könnyen. El kellett gondolkodnom a doboz kivitelének módosításán, mert ha én sem tudom összehajtogatni, akkor az ajándékdoboz elveszti a fő vonzerejét, a gyors összeállíthatóságát.

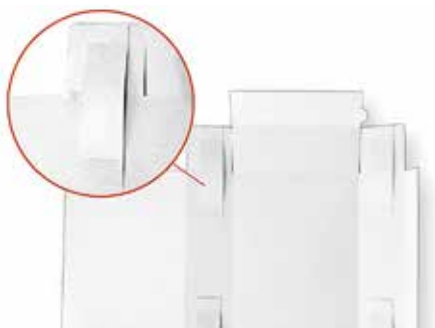
Az összeállított doboz a 3. terv alapján

Arra jutottam, hogy a legjobb megoldás egy használatra kész, ragasztott szerelésű, laposra hajtható doboz lenne. Ezzel a kivitellel azonban az a probléma merült fel, hogy miként lehet majd a könyvet a dobozban stabilizálni, hiszen a csomagolás palástja már rögzítve lesz, a belső

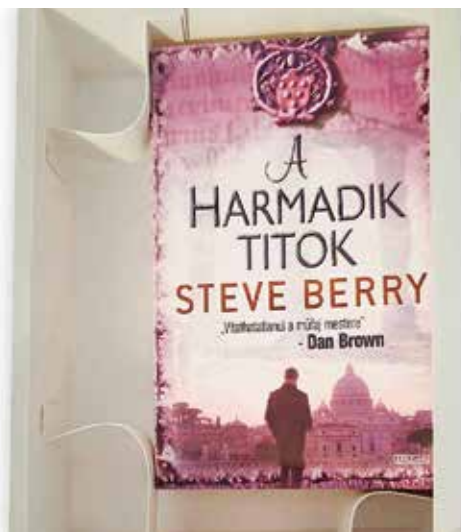

A „D” tervek műszaki rajza

szárnyak így megakadályoznák a könyv dobozba helyezését. Végül a dobozt lezáró füleknél láttam lehetőséget arra, hogy egy-egy papírcsík felhelyezésével a záródáskor befelé domborodó kartondarab kiékelje a könyvet. Az első tesztek-nél, ahogy a zárófület hajtottam, még a derékszög elérése előtt megtört a karton. Az okozta a gondot, hogy túlzottan rövid és széles volt a papírdarab. Amikor a csík hosszát megnoveltem a tervezett fül hosszának kétszeresére, és a szélességét a fül felére csökkentettem, a karton már szép ívesen hajlott. A méretarányos prototípus tesztelése sikeresnek mondható, bár újra kellett számolnom az egyes méretekhez tartozó intervallumokat.

A rögzítőcsíkok a palástra fixálás után

A rögzítőfülek tesztelése nyitott palástartal

Sorsz.	Méret [mm]	Megfelelés	Észrevétel
1.	122 × 195 × 13	✘	nem elegendő a vastagsága
2.	125 × 200 × 33	✓	tökéletesen tartotta
3.	144 × 210 × 37	✓	tökéletesen tartotta
4.	150 × 220 × 38	✘	túl hosszú

A „D” tervek tesztelésének eredménye

Jelölés	Doboz mérete [mm] (szélesség × magasság × mélység)
S	150 × 200 × 40
M	170 × 240 × 60
L	210 × 300 × 60

Dobozméretek

Pár apró javítás után úgy éreztem, hogy a doboz jól használható lett, ezért elkezdtem a grafikán gondolkodni. Ahhoz, hogy mindenkit el tudjak érni, kellene trendi és klasszikus minták és alkalomnak, ünnepnek megfelelő grafikák is.

Kettő területmintát terveztem, elsőként egy napjainkban felkapott unikornis mintát, másodikként pedig egy Mikulás témájút. A feltűnő mintájú dobozok mellé érdemes lehet többrészes matricacsomagokat, illetve öntapadós díszítőket is tervezni, amikkel még személyesebbé tehető a csomagolás.

Az unikornis vázlatja és a végleges területminta

A dobozok háromdimenziós látványterve

Végezetül egy részletes ár kalkulációt készítettem, aminél figyelembe vettem a gyártás és egy esetleges bolti értékesítés költségeit. Egy általam szerkesztett kérdőívben a megkérdezettek átlagosan 443 forintot költenének a tervezett csomagolásra, a kalkulációm alapján pedig a darabár 143,4 forint (10 000 darabos gyártás esetén), így az ajándékdobozom ebből a szempontból is konkurenciája tud lenni a jelenleg árusított csomagolóknak.

Összességében úgy érzem, hogy aki szeret könyvet ajándékozni, viszont a becsomagolásával már nem szeret bíbelődni, annak hasznos és trendi megoldás lehet ez az ajándékdoboz.

A Mikulás vázlatja és a területminta

**Csatlakozz az Óbudai Egyetemen
(hajdani BMF-KMF) nyomdaipari
szakon végzett mérnökök
zárt csoportjához!**

Cast and Cure UV-lakkozás

CSOMAGOLÓANYAGOK HOLOGRAFIKUS HATÁSÚ FELÜLETNEMESÍTÉSE

Rétyi László

Szakdolgozatomat a 2017/2018-as tanév I. félévében készítettem el, melynek címe: Hajtogatott dobozok UV-lakkozása Cast and Cure technológiával az Edelmann Hungary Zrt.-nél. Tanulmányaimat az Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Karán, könnyűipari mérnök szakon, nyomtatott média-, csomagolástervezés és technológia specializáción végeztem. Belső konzulensként Prokai Piroska mérnök-tanár volt a segítségemre.

Napjaink fogyasztói társadalmában minden értékesítésre eladott termék csomagolásának alapvető követelménye, hogy a vásárlásra ösztönzően hasson. Az eladásra kínált áruk tömegéből valahogy ki kell emelkedni, a csomagolásnak „kommunikálni” kell a vásárlóval. A figyelemfelkeltés elengedhetetlen, emellett nem árt, ha tartalmaz egyedi, esetleg csak rá jellemző műszaki megoldást, és a versenytársaktól jól elkülöníthető megjelenéssel rendelkezik.

Hajtogatott, csomagoláshoz használt dobozoknál nagyszerű megoldást kínál erre a nyomdai iparban felületkezelési eljárásként használt lakkozás.

A lakkozás egyik legfontosabb funkciója a nyomtatott felület védelme, azaz, hogy a kartonra, papírra került friss nyomat festéklehú-

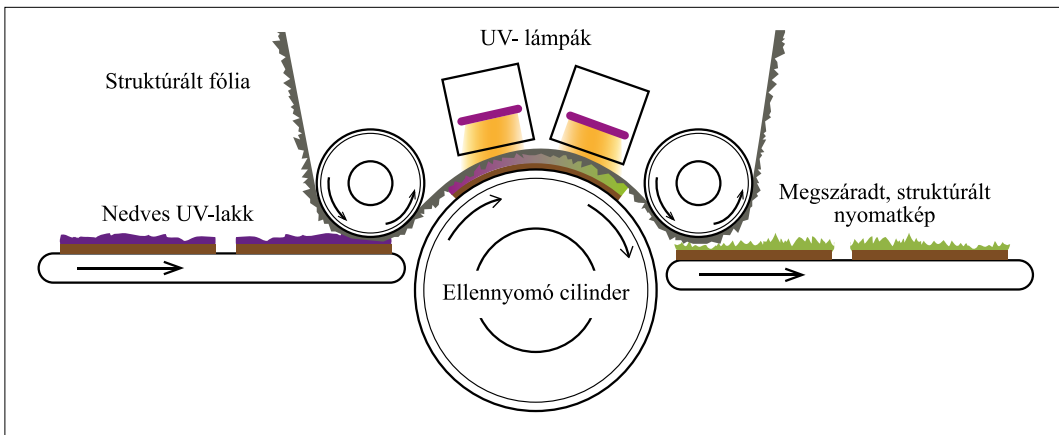
zódását akadályozza meg, valamint növelje a dörzsállóságot és a kirakási biztonságot is. Különböző UV-formalakozási eljárásokkal egészen egyedi dolgokat lehet létrehozni.

Szakdolgozatomat munkahelyemen, a zalaegerszegi Edelmann Hungary Packaging Zrt.-nél található, közelmúltban vásárolt Cast and Cure UV-lakkozó géppel felületnemesített termékek vizsgálatai és az eddig általunk nem ismert technológia tanulmányozása ihlette.

Az ofszettechnológiával, UV-festékkel nyomtatott és inline UV-formalakozott kartonra egy speciális lakkozógép viszi fel az UV-lakkot, ún. Cast and Cure technológiával.

A Cast and Cure egy nagy sebességű UV-lakozási folyamat, mely egy tiszta holografikus mintát hoz létre a nyomaton, az egyik oldalán mikrodomborított fólia és az UV-lakk kettősének segítségével úgy, hogy nincs szükség a folyamatban holografikus alapanyagra. A fóliára kerülő domborítás mértéke kb. 200 nm.

Az alapelv szerint egy fóliafilm kerül a nedves UV-lakk felületére, majd az UV-sugárzást követően lehúzzák róla, aminek következtében egy holografikus effektet hagy az íven. A Cast and Cure technológiával készített termékek legfon-

A Cast and Cure folyamat

tosabb előnye, hogy figyelemfelkeltőbbek a hagyományos lakkozással felületkezelt termékek-nél. Valódi anyagátvitel a fólia és a nyomtatott ív között nincs, ezért a fóliafilm többször is újra felhasználható. Ez a képessége nagyban csökkenti a folyamat költségeit. A fólia struktúrájának sokfélesége számtalan lehetőséget kínál a megrendelők részére. A Cast and Cure technológia alkalmas papír, karton, metalizált, laminált, valamint műanyag nyomathordozók felületnemesítésére is.

A technológia előnyei:

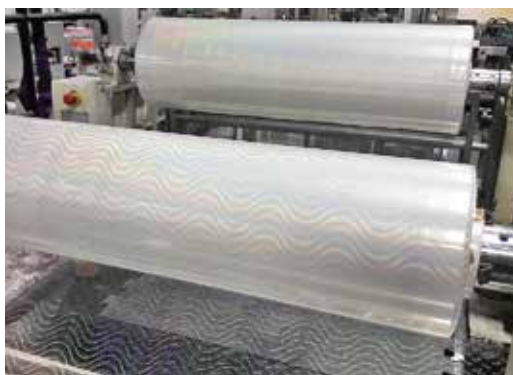
- ◆ környezetbarát, a mikrodomborított fólia a gyártás során újra felhasználható,
- ◆ a létrehozott felület nem reagál a páratartalom-változásra,
- ◆ nem használ ragasztóanyagot, plusz festéket,
- ◆ egybefüggő, egyenletes felületi megjelenést biztosít,
- ◆ kiemelkedő a felületi dörzsállósága,
- ◆ egyedi megjelenés, hamisításvédelem,
- ◆ nem tartalmaz illékony szerves vegyületet (VOC-t).

Az extrudált polipropilén fólia a legmeghatározóbb pontja a Cast and Cure folyamatnak, amely mintázatát tekintve lehet

- ◆ magas fényű,
- ◆ matt,
- ◆ holografikus.

A lakkozógép kamrarákeles elven működik, a raszterhenger által a polimerre felvitt UV-lakkot a klyisé átadja a nyomtatnak, de a szárítás nem itt helyben, nem azonnal történik. Az ívtovábbító szekrényben az ívek felveszik azt a sebességet, amivel megérkeznek a strukturált fóliához, illetve az UV-száritóhoz. Az ellennyomó cylinder és a megfeszített fólia együttesen továbbítja a nyomathordozót. Az UV-lámpa által kibocsátott sugárzás fénye a fólián kialakított struktúrájának megfelelően törlik meg, és a nyomaton ennek megfelelő hatást kelt majd. Az íveken lévő UV-lakk fotopolimerizációval azonnal szárad, és szalagok által továbbítva a kirakóba kerül, ahol ívoszlopot képez.

A szakdolgozatot titkosítása, valamint az Edelman Hungary Packaging Zrt.-vel kötött szerződéseim értelmében az alábbiakban ismertetett mérések számszerű eredményeit és körülményeit nem közölhetem, írásomban mindössze a vizs-

Cast and Cure fólia használat közben

gálatok, mérések felsorolására és azok tapasztalataira hivatkozhatok.

A Cast and Cure lakkozás során használt extrudált fólia viselkedése a gépen rendkívül fontos szempont az egyenletes és minőségi gyártás fenntartásához. A nem megfelelő erővel megfeszített fólián ráncok, gyűrődések keletkezhetnek, melyek következtében nem a kívánt minta jön létre az íven. A fóliafeszítő erőt minden áttekerés után újra megmértük, és korrigáltuk, amennyiben szükséges volt. Egy tekerés fólia hossza 5000 m, ami kb. 6000 ív lakkozáshoz elegendő. Az elvégzett vizsgálatokból kiderült, hogy a gyártás során a feszítőerő folyamatos emelésére volt szükség, ahhoz, hogy a fólia megfelelően segítse az ívek továbbhaladását, és főként, hogy a nyomaton a kívánt mintát hozza létre. Amikor a használatban lévő fóliatekerest ki kellett emelni a gépből – mert egy másik munka eltérő mintázatot írt elő –, a következő felhelyezést követően már kisebb feszítőerő is elegendő volt a pontos munkavégzéshez. Ebből arra következtettünk, hogy a fóliában a feszítés megszüntetését követően késleltetetten rugalmas alakváltozás, elasztikus kúszás ment végbe.

A mintaíveken az Edelman laborjában a gyártott termék megrendelői specifikációjának megfelelően dörzsállósági vizsgálatokat is végeztünk, hogy megbizonyosodjunk a Cast and Cure technológiával felvitt UV-lakk ellenállóságáról. A szemrevételezések során jelentős mértékű felületi kopást nem tapasztaltunk.

Az UV-lakkozott felületen sűrűlódási vizsgálatot is végeztünk. A dinamikus sűrűlódási együttartók eredményeinek szórásából arra a következtetésre jutottunk, hogy a felületünk megfelelően egyenletes.

A Cast and Cure lakkozással felületnemesített termékünk a továbbfeldolgozás során stancolást követően hajtogató-ragasztó gépen nyerte el végső formáját. A megrendelői igényeknek megfelelően a ragasztott, hajtogatótt dobozokon egy univerzális szakítógéppel segítségével nyitási-erő-mérést végeztünk, így megbizonyosodtunk arról, hogy a vevő nagy sebességű csomagológépén nem okoz majd problémát a dobozok töltése, mert a termékek nyitásához szükséges erő a megadott tűrésmezőn belül volt.

A Cast and Cure technológiával UV-lakkozott termékek tehát a vizsgálatok tapasztalataira hivatkozva és saját technológiai ismereteinket figyelembe véve a megrendelői igényeknek

Holografikus hatású felület

megfelelnek, és rendelkeznek azokkal a tulajdonságokkal, amelyek a ma ismert, magas minőségű, ofszettechnológiával előállított, hajtogatótt, ragasztott csomagolóanyagokat jellemzik.

Tízéves a Digitális Könyvnyomtatási Pályázat a Magyar Írószövetség támogatásával

Idén tizedik alkalommal hirdette meg a Canon a Digitális Könyvnyomtatási Pályázatot a Magyar Írószövetség támogatásával. A jubileumot ünneplő pályázat keretében az elmúlt években több mint kilencven pályázó kapott lehetőséget arra, hogy bemutakozzon az olvasóközönség előtt.

Napjainkban a könyvnyomtatás és -kiadás sokrétű piac, amelynek szerteágazó igényeknek kell megfelelnie. A digitális könyvnyomtatásban rejlő előnyök lehetőséget adnak a kiadóknak arra, hogy ezeket a sokrétű igényeket kielégítsék. A digitális technikának köszönhetően a kiadók egy-egy szerző mögé is beállhatnak, vagy akár 10-20 darab példányszámban is kinyomtathatnak egy könyvet, tanulmányt. Emellett olyan szerzők is bemutatkozhatnak, akik témaválasztásukkal csak egy szűkebb réteghez szólnak. A Canon digitális könyvnyomtatási megoldásával gyors, hatékony, megbízható és kiváló minőségű termékek kerülnek az olvasók elé. A Canon elkötelezett híve a digitális könyvnyomtatás által a ma-

gyar kortárs irodalom támogatásának, így idén is meghirdeti pályázatát.

A pályázatra bárki jelentkezhet korábban ki nem adott kézirat szerkesztett változatával. A könyvkiadóval már rendelkező kéziratot a konyvpalyazat@canon.hu e-mail címen várják 2018. július 20-ig. A zsűri által kiválasztott tizenkét nyertes művet a Canon 250–250 példányban díjmentesen nyomtatja ki, a pályázókat csak a kötetes díj terheli. A hagyományoknak megfelelően a zsűri tagjai idén is kiválasztják a nyertes pályázatok közül a „Legszebb Könyvet”.

Idén 2018. június 7-én, a 89. Ünnepi Könyvhéten került sor a pályázat publikus kihirdetésére. A pályázati kiírás elérhető a Canon magyarországi honlapján.

Canon

Új Océ VarioPrint i300 inkjet nyomdagép beüzemelése Magyarországon

Szalai István, Oláh Viktória

Örömmel és büszkeséggel tölt el bennünket, hogy Magyarországon az első Océ VarioPrint i300 (VP i300) típusú digitális inkjet technológiájú nyomdagépet helyezhetjük üzembe!

A VarioPrint i-sorozat költséghatékony módon kombinálja a fekete-fehér és színes oldalakat egyetlen nyomtatási menetben, így a jövedelmező nyomtatással kiváló üzleti lehetőségeket teremt, a tranzakciós küldeményektől, minőségi promóciós kommunikációs anyagokon át a kereskedelmi kiadványokig, könyvekig.

A teljesen automatizált munkafolyamatok, intuitív kezelhetőség és nagyfokú megbízhatóság révén gyors, folyamatos nyomtatást és lenyűgöző sebességet tesz lehetővé. A szabadalmaztatott, gyors szárítórendszer, a csökkentett beállási és utófeldolgozási idő, va-

laminat a gyors bekapcsolás biztosítja a maximális, átfogó produktivitást.

A cseppméret szabályozásával optimalizálhatja az 1200 dpi felbontásnak megfelelő nyomtatási minőséget.

Az iQuarius technológiával lenyűgöző eredményt érhet el hordozók széles választékán (akár B3 méretben), beleértve a tintasugaras előkezelt, tintasugaras bevonattal ellátott, ofszetbevonat nélküli és ofszetbevonatos papírokat is. Könnyedén kombinálhatja a különböző papírokat a nyomtatási feladatok során vagy azok között. A levegőelválasztásos papíradagolás megbízható nyomtatást tesz lehetővé a nagy kapacitású papírtálcákból, valamint problémamentes, produktív váltást a

különböző hordozók között, ugyanakkor a nagy sebességű nyomtatószalag gondoskodik arról, hogy nyomtatás során a papírok a megfelelő helyen sík kifekvésűek maradjanak.

A Stanctech Digital Kft. és a Canon Hungaria Kft. 2018 májusában együttműködési szerződést kötött nyomdaipari referencia létrehozására. Az együttműködés keretében újonnan beüzemelésre kerülő VP i300 ennek a létesítménynek a részét is képezi. A Canon által szakmailag támogatott beruházással a Canon és a Stanctech közös célja, hogy igazolja az inkjet nyomdatermékek piacképességét. A változó piaci igényeket evvel a technológiával még szélesebb spektrumban lesz képes kiszolgálni. Az új nyomdagéppel a Stanctech Digital Kft. négy-színes termelési kapacitása a háromszorosára nő, költséghatékonyága javul, ami megrendelői előnyére válik. A digitálistól eddig megszokott

alacsony példányszámok mellett már nagyobb megrendelések is legyárt-

hatók, rugalmasan, mégis gazdaságosan. A júliusra tervezett szállítást követő telepítés, beüzemelés után várhatóan szeptembertől fogadhatnak új megrendeléseket, melyeket ezzel a géppel teljesíthetnek.

A Canon számára megtisztelő a

Stanctech Digital Kft. bizalma és beruházása, és mindent elkövetünk a kiváló teljesítmény érdekében, hogy a beüzemelés és referenciaüzemelés során is maradéktalan legyen a teljesítés. A referencia-nyomdában egyeztetést követően örömmel állunk az érdeklődők rendelkezésére, a termék gyakorlati megismerése, kapacitása és minősége tanulmányozására, szakszerű tanácsadásra. Elérhetőségeinket tartalmazza a képen elhelyezett QR-kód.

TAGA 2018

70. ANNUAL TECHNICAL CONFERENCE, BALTIMORE, 2018. MÁRCIUS 18–21.

Novotny Erzsébet

A TAGA (Technical Association of the Graphic Arts) egy 1948 óta működő amerikai székhelyű és vezetésű nyomdász szakmai szervezet, amely a nyomdászat, tágabb értelemben grafikus művészetek kutatásának, fejlesztésének és tanulmányozásának elsőrangú globális szövetségeként azonosítja önmagát. Három csoport érdekeit szolgálja: a nyomdaipari szakembereket, akik a legfejlettebb technológiák megismerésével és felhasználásával foglalkoznak, a kutatókét, akik az új technológiákat kifejlesztik az iparági beszállítók számára és az egyetemi alap- és alkalmazott kutatásokban részt vevő egyetemi oktatókét és hallgatókét.

A TAGA a világ bármely részén élő tagja részére elérhetővé teszi az iparág élvonalába tartozó kutatók műszaki és tudományos eredményeit, publikációit vagy azok kivonatait, ezáltal biztosít naprakész tudást számukra. Az egyesület támogatja a diákokat is, lehetőséget nyújt az éves műszaki konferenciákra meghirdetett versenyeken való részvételre, illetve itt találkozhatnak jövőbeli munkaadóikkal is. Küldetésének azt tartja, hogy létrehozzon egy olyan világméretű fórumot, amely alkalmas mind az elméleti, mind a funkcionális és gyakorlati információ megosztására és terjesztésére.

A kitűzött cél elérésének egyik módja az évenként más-más helyszínen megtartott műszaki konferencia, ahol az is mindig kiderül, hogy az adott évben éppen mi foglalkoztatja legjobban a szakembereket.

Az idei konferencián kilenc szekcióban 36 előadás hangzott el. A témák a nyomtatási eljárások fejlesztési lehetőségeitől, az inkjet eljárás térnyerésén, a csomagolásgyártáson, a workflow-n és a minőségvizsgálatokon keresztül a marketingig szinte minden nyomdaiparral kapcsolatos területet érintettek. Az előadásoknak csaknem fele szintannal vagy valamilyen színreprodukciós problémával foglalkozott. Ezek között voltak mé-

réstechnikai megközelítésűek, illetve színprofilok illesztésével, szerkesztésével foglalkozók. Közöttük találhattunk kifejezetten érdekeseket, szűkebb szakmánkból egy kicsit kitekintőket is. Beláthattuk, hogy nemcsak a nyomtatott színek reprodukálása fontos, hanem például a kulturális örökség műalkotásainak digitalizálása előtt a korabeli megvilágítási lehetőségek feltérképezése is szükséges, mert csak így biztosítható az a színélmény, amelyet az alkotó elképzelt, illetve a valódi mű szemlélésekor tapasztalhat a néző. [1]

A konferencián magyar előadó is szerepelt, dr. Horváth Csaba, aki előadásában a tankönyvek tartósságának vizsgálatára kidolgozott módszert ismertette, kartonált és keménytáblás kötésű tankönyvek vizsgálati adataival illusztráltan. A hallgatóság körében nagy sikert aratott ez a gyakorlatközeleli téma, amely ráadásul az idén egyedülként, a könyvvel foglalkozott. [2]

Az egyetemi hallgatók is kitétek magukért. Tudományos dolgozataikat kötetekbe rendezték, és egyetemenként más-más stílusú kreatív könyvformában meg is jelentették. Nemcsak tudományos eredményeik voltak gondolatébresztők, hanem az is, hogy milyen formában találják használhatónak, elfogadhatónak korunk huszonevesei ezt a tradicionálisnak mondható nyomdaterméket, a könyvet.

[1] Ken Fleisher: The Misguided Pursuit of Accurate Color Reproduction Welcome and Keynote Sessions

[2] Csaba Horváth, Erzsébet Novotny, István Lőrincz and Péter Teleki: New Valuation Method for Durability of Text Books Session 7A – Print Evaluation

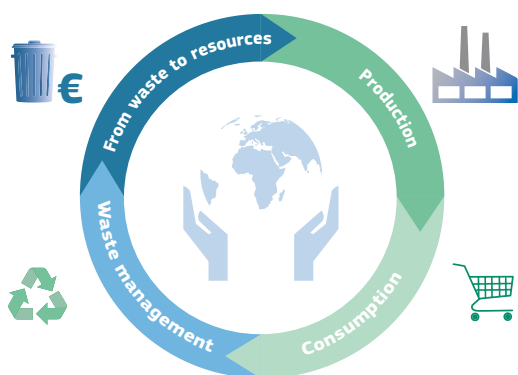

A műanyag jövője: megújulás vagy megszűnés

Nagy Miklós

A cikk a Nyomda- és Papíripari Szövetség 2018. május 10-én Gyulán tartott tavaszi gazdasági konferenciáján elhangzott előadás alapján készült.

Az Európai Unió Tanácsa több mint kétévi egyeztetést követően 2018. május 22-én fogadta el az Európai Bizottság *Körforgásos gazdaság* javaslat-csomagját. Az immár végleges és kötelező erejű program célja az, hogy a megtermelt anyagok, termékek minél hosszabb ideig használatban maradjanak, amennyiben pedig hulladékká válnak, minél nagyobb arányban kerüljenek vissza a gazdasági folyamatba, azaz a körforgásba.

A körforgásos gazdaság elve (Forrás: <https://ec.europa.eu/commission/publications/>)

A kezdeményezés alapja is érthető, hiszen a véges mennyiségben rendelkezésünkre álló természeti erőforrásokkal való felelőtlen gazdálkodás az, ha – az akár többször is – használható anyagokat lerakóba helyezve veszni hagyunk.

A hulladékképződés jelenlegi mértéke és a hulladékkezelésnek a világ sok területén megoldatlan volta valóban fenntarthatatlan folyamat.

Szinte nem múlik el úgy nap, hogy emiatt a hírekben ne hallanánk az élővizeket ellepő műanyag hulladékokról, az óceánokban kialakult hulladékszigeterekről. Minap az Európai

Bizottság elnökének egyik helyettese – többek között – a műanyag szívószálak és fültisztító pálcikák használata ellen lépett fel.

A körforgásos gazdaság csomag megalkotói a környezet iránti felelősségérzet vezette arra, hogy kidolgozzák a program részét képező műanyag-stratégiát is.

A MŰANYAGOK JELENTŐSÉGE

A műanyagoknak az emberiség életkörülményei javításában betöltött szerepe elvitathatatlan, a műanyagipar különösen innovatív iparág. Egyes források szerint a világban elfogadott minden huszadik szabadalom műanyagokhoz kötődik.

Műanyag borítású repülőgépek szállítanak utasokat, autóink tömegének 15%-a műanyag, telefonjaink, számítógépeink burkolata műanyag, ruháink egy része műszál, de a korszerű építőipar, az egészségügy és sorolhatnánk még, mely területek nem nélkülözhetik ezt a sokoldalú, jól feldolgozható és viszonylag olcsó (nem mindegyik) *műszaki anyagot*.

Ahogy a csomagolástechnika sem.

A csomagolástechnika ugrásszerű fejlődéséhez a műanyagok alapvetően járultak hozzá, mivel a különböző műanyagok eltérő anyagjellemzőkkel rendelkeznek, egymással (és más anyagokkal is) társíthatók, amivel pedig az egyes komponensek előnyös tulajdonságai kiválóan összegeezhetők.

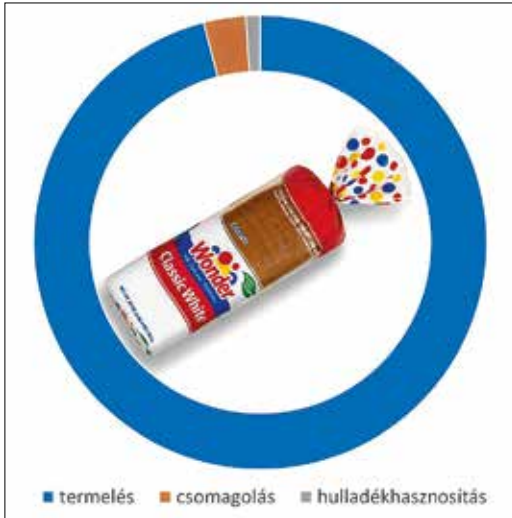
A műanyagok a csomagolás valamennyi *funkcionális területén* megjelentek, és nem, vagy csak nehezen pótolhatóvá váltak.

A *fogyasztói csomagolás* terén a vákuum- és védőgázos, az aktív és intelligens csomagolások nélkülözhetetlen összetevője a műanyag. Ezek az új csomagolási megoldások támogatták az önkiszolgáló (és diszkont) értékesítési formák széles körű elterjedését, és segítették a fogyasztókat a változó életkörülményekhez és -stílushoz való könnyebb és gyorsabb alkalmazkodásban is.

Szakirodalmi közlések szerint az élelmiszeripar környezetterhelése 5–10-szerese a csomagolásénak, ami azt is jelenti, hogy a csomagolás épp a nagyobb terheléstől óvja meg a környezetet.

A csomagolás tehát nemcsak a terméket, hanem a környezetet is védi.

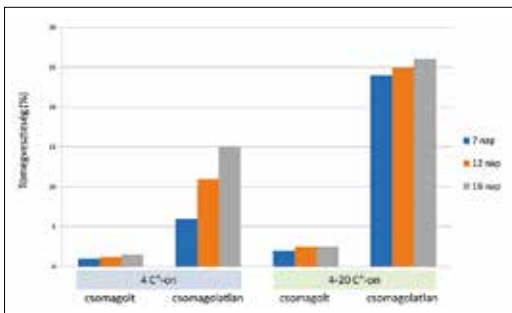
Ezt norvég kutatók által a tavalyi Interpackon bemutatott két példa is igazolhatja.

1. ábra

Az első példa (1. ábra): a teljes értékláncban fellépő környezetterhelés 96%-a kenyér és a kenyér alapanyag előállításából ered, a műanyag csomagolás és csomagolási hulladékkezelés csupán 4%-ért felel.

A második példa (2. ábra): a norvég kutatók a brokkoli tömegvesztését mérték csomagolt és csomagolatlan, valamint hűtő- és szobahőmérsékletű tárolás mellett. Az eredmények azt mutatják, hogy csomagoltan még a szobahőmérsék-

2. ábra

letű tárolás mellett is kevésbé romlik a brokkoli, mint csomagolatlanul a hűtőszekrényben.

A gyűjtőcsomagolásoknak is egyik alapvető anyaga a műanyag fólia, gondoljunk az önhordó termékek tálcás zsugorfóliás megoldására. A veszélyes áruk, így különösen a maró anyagok szállítási csomagolása vagy a rakodólapos egységakományok rögzítése is nehezen képzelhető el műanyag alkalmazása nélkül.

A MŰANYAG HULLADÉKOKRÓL

A közvéleményt a műanyagokkal kapcsolatban leginkább az zavarja, hogy a környezetben lassan bomlanak le, egyesek szerint kétszáz, mások szerint ötszáz, de van, aki már ezer évet jósol.

Kérdésként merül fel, hogy kerül a műanyag a környezetbe?

Az emberi felelőtlenség és nemtörődömség vagy az el nem végzett munka eredményeképp.

Interneten néhány kulcsszó beírását követően rémisztő képek jelennek meg a monitoron, amelyeken a tengerparton a kommunális hulladékot leborító kukásautók láthatók. Így persze érthető a tengerekben úszó hulladékszigetek kialakulása. Erre is utal az előző mondat.

A MIKROMŰANYAGOK A KÖRNYEZETBEN

Nem kerülhető meg, hogy szót ejtsünk a szabad szemmel nem látható, ún. mikroműanyagokról. A műanyagok kopásából, töredezéséből származó mikroműanyagok megjelennek előbb a levegőben, majd az élővizekben, mégpedig a gépjárművek gumiabroncsainak kopásából, a ruhaneműk mosásából, kültéri festékekből, csomagolásokból és a különböző kozmetikumokban alkalmazott adalékanyagokból eredően.

Ezzel épp egy nem kívánt körfogás tanúi lehetünk, az élővizeken keresztül a mikroműanyagok bekerülhetnek közvetlenül vagy közvetve (élelmiszerek útján) a szervezetünkbe, amelynek hatásai még nem ismertek. A műanyag hulladékok kérdése tehát mindenképpen megoldást kíván. Ebben Európa úgy tűnik, példát akar mutatni, bár féltő, hogy versenyképessége látja kárát.

A MŰANYAG-STRATÉGIA KIEMELT CÉLJAI

A stratégia elemei felsorolásszerűen:

- ♦ 2030-ra az összes EU-ban piacra hozott műanyag termék újrafelhasználható vagy költ-

séghatékony módon újrahasznosítható kell legyen;

- ♦ a tengeri kikötőket alkalmassá kell tenni a hajókon képződő hulladékok, köztük a hulladékká vált halászati cikkek átvételére (eddig ezek szerint a hajók a nyílt vízen szabadultak meg hulladékaiktól);
- ♦ 2030-ra a műanyagok 50%-át anyagában kell hasznosítani;
- ♦ a mikroműanyagok szándékos használata korlátozás alá kerül;
- ♦ a bioműanyagok részarányát növelni kell;
- ♦ az áruházi könnyű és nagyon könnyű műanyag zacskók (hordtáskák) használatát korlátozzák;
- ♦ a tervezésnél az ecodesignnak kell érvényesülnie;
- ♦ a szelektív gyűjtés minőségét javítani kell;
- ♦ az újrahasznosító iparnak 2030-ra a 2015. évi négyeszeresére kell növekednie, ezzel párhuzamosan a piacát fejleszteni kell.

INTÉZKEDÉSEK

A körforgásos gazdaság csomag részeként több európai irányelv, köztük a *Hulladék keretirányelv* és a *Csomagolási és csomagolási hulladék irányelv* módosult. Ezek hazai jogrendbe való átültetése a következő időszak nagy feladata lesz.

A CSAOSZ a megjelenő szabályokat folyamatosan tanulmányozza, elemzi. Az már most is látható, hogy a magyar környezetvédelmi szabályozást – ha meg akarunk felelni az európai normatíváknak, márpedig ez nemcsak cél, hanem kötelező és saját érdekünk is – új alapokra kell helyezni.

Áruházi könnyű műanyag zacskók – mennyiségi korlátozás vonatkozik rájuk

NÉHÁNY GONDOLAT ZÁRÁSKÉNT

Először is, mint a csomagolóipar egyik képviselője, fontosnak tartom jelezni, hogy az előzőekben felsorolt környezeti problémák nem csak a csomagolószerekből erednek.

Fontosnak tartom azt is rögzíteni, hogy a csomagolóipar a megrendelői igényeket elégíti ki, ugyanakkor partner a kibocsátás mérséklésében, de azt tudomásul kell venni, annak általában ára van. A környezettudatos fejlesztést a csomagolóipar komolyan veszi. Az Európai Bizottság elnökhelyettesének felvetésére a csomagolóipar válasza már meg is érkezett, az itales kartondobozokon elhelyezett szívószálakat hamarosan papír alapú megoldással váltják fel. A környezeti terhek mérsékléséhez azonban a hulladékhasznosítói ipar segítsége, fejlesztése is szükséges.

Itt Bill Gates mondása jut eszembe: *ha az autópárta annyit fejlődött volna, mint a számítástechnika, ma 25 dolláros autóval járnánk és 1000 mérföldet 1 gallon benzinnel tennénk meg.*

ARANYKÖPÉSEK

Bármilyen is a munka, ha azonosulni tudsz vele: örömet fog okozni, és azon veszed észre magad, hogy egyre jobban akarod csinálni.

És ilyenkor ne törődj azokkal, akik azt mondják, hogy ez már nem ár/érték-arányos munka!

dr. Schulz Péter

2018. május 29-én tartotta Agárdon 55. kongresszusát a nyomdászszakszervezet. Ebből az alkalomból jelent meg a Nyomdaipari Dolgozók Szakszervezete és az Optima Téka Kiadó közös kiadásában a könyv.

A SZERZŐ NÉHÁNY GONDOLATA ELŐLJÁRÓBAN

E kiadvány megjelentetésének a célja, hogy a ma és a jövő nyomdászainak, a nyomtatott médiában dolgozó szakembereknek, valamint minden nyomtatott betű iránt érdeklődőnek bemutassuk a magyar nyomdászok immár több mint 155 éves múltja visszatekintő szakmai szerveződését, szakszervezeti mozgalmát.

Ezt a mozgalmat mintegy közös, demokratikus útmeghatározásként, kongresszusok irányították és irányítják a mai napig. A kongresszus, mint legfőbb fórum összegez, irányokat határoz meg, utat mutat. A nyomdászkongresszusok története egyben hű tükörképe, elválaszthatatlan része a magyar nyomdászat történetének.

Idén ötvenötödik kongresszusát tartja a Nyomdai Dolgozók Szakszervezete, a legrégebbi magyarországi szakmai szervezet. Az ötvenöt kongresszus időben felöleli a legújabb kori magyar történelem azon időszakát, amely a 19. század utolsó harmadától a 20. századon keresztül napjainkig tart. A szerző szándéka arra irányult, hogy kronológiailag összegyűjtve egy kötetbe rendezze ezeket a kongresszusokat, azok legfontosabb történéseit. A kongresszusokon kívül mintegy időutazásként néhol a főbb korabeli történések, illetve azok nyomdász vonatkozásai is helyet kaptak az oldalakon.

E másfél évszázad alatt több társadalmi rendszer épült és bukott el hazánkban – volt, amelyek

többször is. Az utolsó rendszerváltás óta eltelt közel három évtized már távlatot jelent, ennek okán ma reálisabban látni a korábbi időszakok eseményeit, folyamatát.

A mai korszerű számítógépes-digitális korokban már messze vagyunk Gutenberg ólmos világától, az elmúlt évtizedekben rohamosan átalakult minden. A nyomdaipar a hírközlés technikai-technológiai fejlődése kapcsán a korábbi vezető pozícióból hátrébb sorolódott. A korábbi szocialista évtizedek alatt felhalmozódott nyomdai szakmai értékek sora a privatizáció során elveszni látszik. A politika jócskán belenyúlt a szakmába, a szakszervezetek érdekérvényesítő képessége és tagsága lecsökkent. A nyomdai munkásság a politikai palettán – munkavállalói helyzeténél fogva – a baloldalon helyezkedett-helyezkedik el. A több mint százötven év alatt a „másik oldal”, a hatalom számtalan kísérletet tett arra, hogy megszüntesse vagy magába olvassza a nyomdászok szervezetét, azonban ezek a próbálkozások minden alkalommal csak meddő kísér-

letnek bizonyultak. Szakszervezetünk történelmi múltja legyen példaértékű, ami bizakodásra ad okot a mai munkavállaló-ellenes környezetben.

A nyomdászszakszervezet tagsága és vezetése, megőrizve és folytatva elődei munkáját, minden történelmi helyzetben talpon maradt, szolidaritását, nyomdász szellemiségét megőrizve mindig az alkalmazkodás és a megújulás segítette a pozicionálását. Jelen könyv ugyan a múlt dolgairól szól, az ebből levonható tapasztalat azonban remélhetőleg segít a jövő útkeresésében.

Alak B5, terjedelem 216 oldal,
a könyv 57 illusztrációt tartalmaz. Ára: 2990 Ft.
Kapható az Írók Boltjában (VI., Andrásy út 45.),
az NYDSZ titkárságon (VI., Benczúr u. 37.),
a PNYME titkárságon (XIII., Tahi út 53–59.).

...és lőn világosság

Békésy Pál
mondAt Kft.

Az mindenki számára egyértelmű tény, hogy megfelelő megvilágítás nélkül a nyomatok színeit nem lehet vizuálisan értékelni, mégis a színellenőrzések esetében viszonylag ritkán esik szó magukról a fényforrásokról. Pedig nem mindegy, hogy milyen a megvilágítás. Nagyon nem.

MIÉRT NEM A NAP?

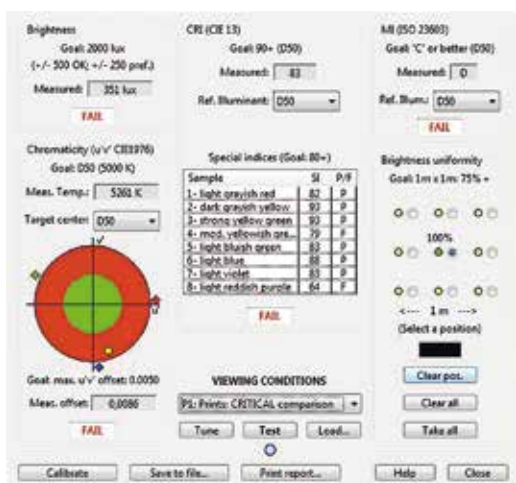
Amikor egy nyomat színeit össze akarjuk vetni a proofal, sokszor fordul elő, hogy kiviszik a napfényre a nyomatot a gépmesterek, vagy a megrendelő és gyártmánygazda, és ott végeznek összehasonlítást, „mégis napfényben az igazi” felkiáltással. Azonban a természetes nappali fény sokféle, fázisa függ attól, hogy milyen magasan van a Nap, milyen vastagságú felhőréteg takarja el, mennyi a légkörben lévő por és pára mennyisége és sok másról. A nyomdaipar többnyire napi 24 órában gyárt nyomdatermékeket, sötétedéskor vagy hajnali fényben teljesen más-hogy látjuk a színeket, mint délben, éjszaka meg egyáltalán nem látjuk. Amennyiben a látótér

fényssűrűségértéke csökken, a szem spektrális érzékenysége eltolódik a rövidebb hullámhosszak felé, ez a Purkinje-hatás. Ezek miatt is szükséges szabványos és állandó megvilágítások használata, a nyomdaiparban a D50-es, azaz 5000 K megvilágítás a szabvány.

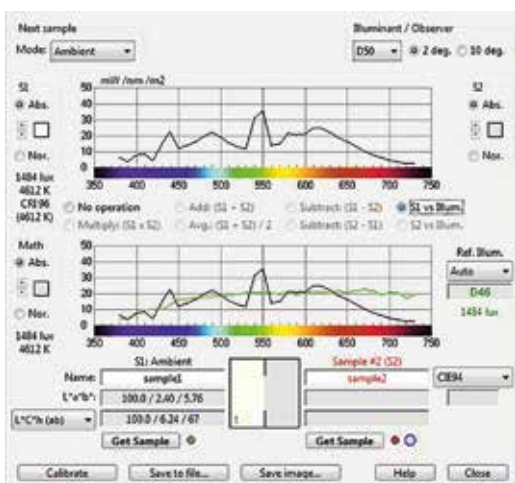
IRODAI MEGVILÁGÍTÁS

Tegyük a szívünkre a kezünket, mindenki tudja, hogy nem lenne szabad, és mégis számtalanszor előfordul, hogy a kereskedők egy színreklamáció esetén a mennyezeti LED-es fényforrás fényében próbálják eldönteni azt, hogy jogos-e a megrendelő észrevétele. Egy ilyen fényforrást megvizsgálva az X-Rite cég iOne Pro spektrofotométerével és a BabelColor CT & A szoftverével az 1. ábrán látható eredményt kapjuk.

A vizsgálatok során a színvisszaadási indexet is láthatjuk az ábrákon. A színvisszaadási index számszerűleg megadja, hogy az adott színezetnek a vizsgált sugárzáseloszlás melletti színinjerjellemzői mennyire egyeznek meg ennek a színezetnek a referencia-sugárzáseloszlás mel-

1. ábra. LED fényforrás vizsgálata

2. ábra. OSRAM fényeső spektrális teljesítményeloszlása

letti színingerjellemzőivel, számításba véve a kromatikus adaptációs állapotot. A számítást a programok elvégzik helyettünk, így annak részleteibe nem megyünk bele, a szakirodalomban bőséges leírások találhatók róla.

A LED-es mennyezeti megvilágítás nem felel meg a szabvány előírásainak, nem színegyeztetéshez gyártják. A nyomdaipar részére kaphatók vizsgáló kabinok, melyek mérete kedvező, többféle szabványos megvilágítás alatt ellenőrizhető vele a nyomat, az X-Rite cég is számos megoldást kínál erre, hordozható és akár egész terem meg-

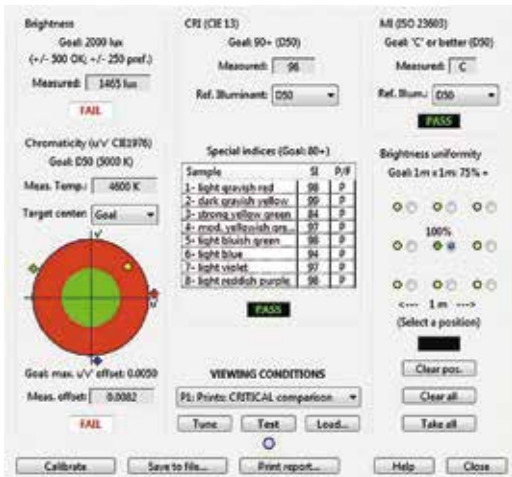
világítására szolgáló szabványos megvilágító-sokkal. Nem lehet, és nem is szabad ezeket a hétköznapi fényforrásokkal helyettesíteni.

GÉPTERMI PULTMEGVILÁGÍTÁSOK

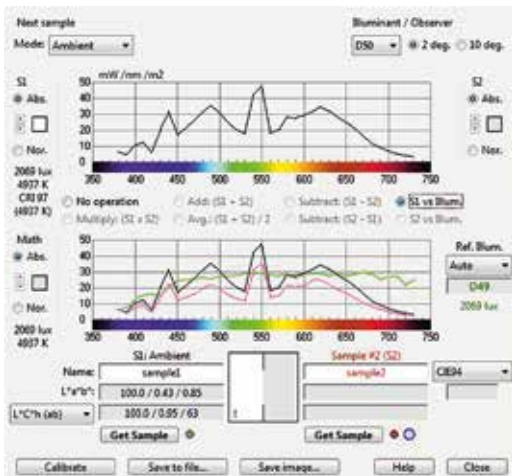
Kétféle fénycsövet, az OSRAM Color Proof és JUST proGraphic daylight 5000 fénycsöveket vizsgáltuk meg, azonos armatúrába helyezve őket. Bár egyre több LED-es pultvilágítás jelenik meg, ezek ára még mindig nagyon magas, így hazánkban a nyomdaiparban ez a két fénycső van használatban kizárólagosan. Az OSRAM fénycső spektrális teljesítményeloszlása a 2. ábrán látható.

A fényforrás színhőmérséklete 4612 K, ami jelentősen elmarad a szabványos D50 megvilágítás színhőmérsékletétől. A megvilágítás 1484 lux, ami szintén a szabványban rögzített 2000 lux alatt van. A 3. ábrán látható az ISO 3664 szabványnak megfelelőség eredménye.

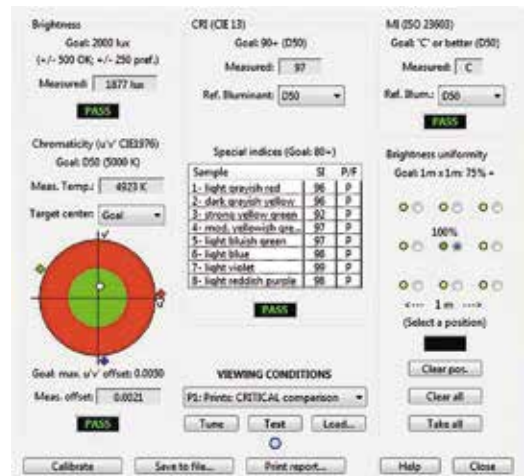
Az OSRAM fénycső több szempontból sem felelt meg a szabvány előírásainak. Bár a színvisztaadási index megfelelő, a 3. mintánál elég alacsony értéket kaptunk. Vizuális ellenőrzés során az ISO 12647-2:2013 szabványnak megfelelő nyomat magentanszínzöldést mutatott a proof-hoz viszonyítva az OSRAM megvilágítás alatt. A gépmester a magenta festék rétegvastagságát csökkentve tudta csak elérni a proof és nyomat közötti színegyezőséget, de ezzel az ISO 12647-2 szabványtól eltért volna és a nyomat telítettsége, főleg a testszíneknél csökkent volna. Így a nyo-

3. ábra. OSRAM fénycső ISO 3664 szabványhoz megfelelőégi vizsgálata

4. ábra. JUST proGraphic D50 fénycső spektrális teljesítményeloszlása

5. ábra. JUST proGraphic D50 fénycső ISO 3664 szabványhoz megfelelőégi vizsgálata

mat és proof más, szabványos megvilágítás alatt különböző lett volna.

A JUST fénycső spektrális teljesítményeloszlását is megmértük, az eredmény a 4. ábrán látható. Bíbor színnel feltüntetjük az OSRAM fénycső spektrális teljesítményeloszlását is ezen az ábrán.

A JUST fénycső színhőmérséklete 4937 K, a megvilágítás 2069 lux, ami a szabványnak megfelelő. Az ISO 3664 szabványhoz való megfelelése az 5. ábrán látható. A JUST fénycső minden szempontból megfelelt a szabványnak. A színvisszaadási index minden mintánál 90% fölötti volt. Vizuális ellenőrzésnél a nyomtat és proof összevetése során nem tapasztaltunk számottevő különbséget az ISO 12647-2:2013 szabványnak megfelelő nyomtat és a proof között.

ÖSSZEGZÉS

Vizsgálatainkat egy Heidelberg CD 102 nyomógép pultvilágításának armatúrájába helyezett fénycsővel végeztük. Nem volt lehetőségünk más armatúrákban kipróbálni őket. Az OSRAM fénycsővet más nyomógép pultvilágításaként lemérve a szabványnak megfelelő értékeket kaptunk, míg a JUST fénycsővet egy régi, irodákba szánt armatúrába helyezve a szabványnak nem megfelelő értékeket kaptunk. Eredményeink így tehát csak azt mutatják, hogy adott armatúrában melyik fénycső felelt meg a szabványnak. Nagyon fontos, hogy megfelelő géptermi megvilágítást alkalmazzunk, azt üzembe helyezéskor is és rendszeres időközönként ellenőrizzük. A géptermi stimmelő asztal feletti megvilágítás megfelelő kiválasztása a color management szakember feladatkörébe tartozik és nem a karbantartókéba. Minden olyan esetben, amikor színek összehasonlítása a feladat, azt szabványos megvilágítást adó fényforrás alatt végezzük el, s ne próbáljunk meg a normál irodai lámpák használata mellett véleményt alkotni. Minden nyomdának elemi érdeke, hogy a teljes gyártás során minden érintett területen biztosítsa a színegyeztetéshez megfelelő megvilágításokat. A megrendelői egyeztetések során is hangsúlyozottan fontos az, hogy szabványos fényforrás alatt tudjunk színeket egyeztetni. A color management tágabb értelemben a teljes gyártásra, minőség-ellenőrzésre, esetleges megrendelői reklamációra kiterjedő komplex rendszer. Csak akkor működik megfelelően, ha minden részében biztosítottak az adott szabványnak megfelelő feltételek és megfelelések.

A nyomdák az Agfa Graphics megoldásait választják

Az Agfa Graphics már hosszú ideje a nyomdaipar kedvelt beszállítója, legyen szó kis családi nyomdáról vagy multinacionális cégről. Alapvető filozófiánk olyan fenntartható, könnyen használható megoldások létrehozása, melyek segítségével nem csak a nyomtatás minősége lesz magasabb, hanem a termelékenység és jövedelmezőség is nő. Integrált nyomdai munkafolyamat szoftvereket, CtP rendszereket, fomatéskészítő és géptermi anyagokat kínálunk Partnereinknek. Rendszereink használatához átfogó konzultációs támogatást biztosítunk.

Megértettük a nyomdák igényeit, ezért a nyomdák minket választanak.

www.agfagraphics.com

AGFA

STAY AHEAD. WITH AGFA GRAPHICS.

Agfa NV Magyarországi Fióktelepe
1074 Budapest, Dohány utca 12-14.
+36 23 801 172
istvan.banfalvi@agfa.com, tuende.kollar@agfa.com

A Médiatechnológiai Intézet igazgatója

Dr. habil. Horváth Csaba az Óbudai Egyetemen, a Médiatechnológiai és Könnyűipari Intézet igazgatójaként, 2010-től a felsőfokú nyomdaipari képzés meghatározó vezetője volt két cikluson át. Most átadta a stafétabotot dr. habil. Koltai Lászlónak, aki dékáni feladatai mellett az intézetet is vezeti 2018. május 25-től.

A Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar napjainkban az egyetlen felsőoktatási intézmény Magyarországon, ahol a hagyományos könnyűipari területeken – pl. ruha-, papír- és nyomdaipar – mérnöki végzettséget lehet szerezni, könnyűipari mérnökként. Az új, bolognai rendszerű követelményeknek megfelelően a régi iparspecifikus tananyagot felváltotta egy rugalmasabb, a hallgatók által jobban konvertálható ismeretrendszerrel közvetítő képzés, amelyben a gyakorlati ismeretek kiemelten fontosak. A kar

2004-ben elindította a környezetmérnöki képzést is, 2008-tól pedig az *ipari termék- és formatervező mérnöki* szakkal bővült a képzési paletta. 2009 óta a *könnyűipari mérnöki* szakon MSc szintű végzettséget is lehet szerezni.

Dr. Horváth Csaba gyakorló szakemberként – az intézet vezetését átvéve – legfontosabb feladatának a megfelelő gyakorlati oktatási feltételek megteremtését tartotta, ami az első ciklusban végzett tevékenységét meg is határozta. Ekkor jött létre a Canon printshop, az Esko csomagolótervező labor, az Adobe számítástechnikai tanterem, anyagvizsgálati laborok és több más speciális oktatóterem, korszerű berendezésekkel. Dr. Horváth Csaba így emlékszik vissza:

„A 2014-től kezdődő periódus már verejtéke-sebb volt, folyamatosan csökkenő támogatási lehetőségekkel küzdöttünk és sajnos a dékán sem állt mindig mögöttünk. Ebben az időszakban kezdett drasztikusan csökkenni a hallgatói létszám, amit különböző akciókkal próbáltunk

legalább lassítani. A hallgatók összetétele is változott. 2010-ben 160 ponttal be lehetett kerülni mérnökhallgatónak, 2016-ban ehhez már legalább 280 pontot kellett szereznie a felvételizőnek a 400-ból, hogy nálunk tanulhasson. Mára a hallgatók 70%-a nyelvvizsgával végez, míg nyolc évvel korábban csak 30% rendelkezett nyelvvizsgával a diplomavédés idejére.

2010-ben a hallgatók tizede végzett a mintatanterv szerint, ma már a diplomázók fele. Az oktatás hosszú távú játék. Nyolc évre kell előre gondolkodni. Remélem Koltai Laci kollégám, aki átveszi a stafétabotot, sikerrel meg tudja valósítani elképzeléseit.”

DR. HABIL. HORVÁTH CSABA

Nyomdai pályafutását 1977-ban az Alföldi Nyomdában kezdte okl. gépészmérnökként, majd nyomtatóüzem-vezető helyettes, karbantartó üzemvezető és műszaki főmunkatárs pozíciókban dolgozott ott 1991-ig, amikor megalapította a Nyomda-Technika Kft.-t. Ügyvezető igazgatói feladatai ellátása mellett 2007-től csatlakozott a Budapesti Műszaki Főiskola oktatói gárdájához részmunkaidős főiskolai docensként. 2009-től intézetigazgató-helyettes, 2010-től az Óbudai Egyetem egyetemi docensként a Médiatechnológiai és Könnyűipari Intézet igazgatója nyolc éven át.

Pályafutása során folyamatosan fejlesztette tudását. 1987-ben a Budapesti Műszaki Egyetemen gépészeti elektrotechnikai szakmérnöki diplomát kap, majd 1994-ben a Veszprémi Egyetemen műszaki tudományokban egyetemi doktori fokozatot szerez. 2006-ban a Pannon Egyetem Gazdaság- és Szervezéstudományok Doktori Iskolájában védi meg diszertációját a PhD tudományos fokozatért. 2013-ban a Nyugat-magyarországi Egyetemen habilitál anyag-tudományok és technológiák területén.

2008 októbertől a Nyomda- és Papíripari Szövetség elnöke.

Andódy Györgyné

2018 GYÉMÁNT-DÍJAS KÉZMŰVES KOMPACTORA

Dr. Füzesné Hudák Júlia

A Könyvkötők Országos Ipartestülete 2018. április 27–28-án Gyomaendrődön tartotta szakmai találkozóját. A kétnapos rendezvénynek a Határ Győző Városi Könyvtár adott otthont. Az ország minden részéről érkeztek könyvkötők, akik reprezentatív kiállításon mutatták be munkáikat. Beszéltek szakmájuk aktuális kérdéseiről, a szakképzésről, az utánpótlás nehézségeiről.

A találkozó résztvevői látogatást tettek a Gyomai Kner Nyomdában és a Kner Múzeumban, koszorút helyeztek el Kner Izidor és Kner Imre emlékművénel, majd megtekintették az Andódy könyvkötő műhelyt is. A könyvkötő műhely több mint 50 esztendeje működik.

Mórocz Istvánné, a Könyvkötők Országos Ipartestületének elnöke, miután üdvözölte az ország különböző területéről érkezett résztvevőket, és visszatekintett az ipartestületi tevékenység három és fél évtizedes, sok-sok programmal, bemutatókkal, kiállításokkal, beszámolókkal, érdekesítő szakmai beszélgetésekkel tarkított működésére, Andódy Györgynét köszöntötte, és átadta neki a szakma legrangosabb elismerését, a Gyémánt-díjas Kézműves Kompactor kitüntést.

Micsoda óriási múlt és emlék köt össze bennünket, iparosokat, barátokat.

Igazán hálásak lehetünk Feiglné Klárikának, hogy fáradságot nem kímélve megálmodta, és összegyűjtötte, papírra vetette „műves mesterségünk” múltját, jelenét, adózva a régebbi és újabb szaktársaink előtt. Külön köszönjük az akkori vezetőknek, hogy támogatták és kiadhattuk ezt a gazdag kis könyvecskét. Szeretnék idézni egyik oldaláról:

„A könyvkötészet rangját nagyban fokozza, hogy nem egyszerűen használati eszközök készítése a feladat, hanem igen jelentős értékmegőrző művészeti és kultúrtörténeti funkciót is ellát.”

Mi könyvkötők igazán tudjuk, milyen mély mondanivalója van ezeknek a szavaknak. Célunk mindig a hagyományok megőrzése volt, és az ma is.

Tudjuk, hogy a könyvkötészet hihetetlen kreativitást, nyugalmat, szorgalmat, kitartást igényel. Mindennapos kihívásokkal állunk szemben, megküzdünk a ránk szabott feladatokkal.

Nagyon büszkén mondhatom, „nagy mesterek” vannak közöttünk, óriási tettvággyal, szaktudással, kik a saját területükön igen elismert mesteremberek. Igen, kivívtuk magunknak, hogy ezt a szakmát becsüljék, tisztelet övezzék azt, aki ezen a területen maradandóan művészi alkotásokat hoz létre.

Bizonyítják elismeréseik sokasága, hiszen nincs közöttünk olyan mester, aki ne rendelkezne több kitüntető címmel. Iparunk a mai napig virágzik, az eltelt évek megbizonyították, szükség van a munkánkra, a legújabb technológiák sem tudják kiszorítani a régi hagyományok által létrehozott kötési műveleteket.

Tudom, a kézművesipar nem mindig kifizetődő. A sok ráfordított idő nincs arányban a kért anyagiakkal. De mi szeretjük a kihívásokat, és mindent elkövetünk a tetszetős, jól kidolgozott végeredményért, még akkor is, ha nem áll arányban azzal, ahogy felmértük először.

Számunkra mindig az a fontos, hogy megrendelőink elégedetten távozzanak műhelyeinkből. Nagy megelégedettséggel tölt el, hogy tagjaink igen magasán kvalifikált mesterek, kiknek munkái a határokon túlra is szép számmal eljutottak, és bizony jelentős elismeréseket kaptak. Kormányunk az elmúlt két évben elismerten nyilatkozott a szakma kiválóságairól és több tagtársunk vehette át büszkén megérdemelt kitüntető címét.

Ott vagyunk munkáinkkal szinte mindenütt. Hivataloknál, intézményeknél, magánszemélyeknél. Széles skálán mutatjuk be munkáinkon keresztül mesterségünk technikai megoldásait, egyszerű és bonyolult eljárásait. Ha végignézzünk a könyvkötészet különböző módon elkészített darabjain, látjuk, hogy az ötletek milyen gazdag repertoárját lehet felvonultatni egy-egy könyv felöltöztetésén. Óriási lehetőség van a könyvkötő kezében azzal, hogy közvetítsen a jövő nemzedék felé, a hagyományos és új technológia hogyan fér meg együtt, mit lehet ötvözni és remekeket elkészíteni. Hiszen más szakmák is párosulnak ide, a bőr, a fa és az ötvösség.

A félévszázados Andódy könyvkötő műhely jelles képviselője, Andódy Györgyné 2018 májusában a könyvkötők legnagyobb szakmai elismerését, a Gyémánt-díjas Kézműves Kompactor díjat vehette át a Gyomaendrődi rendezvényen.

Andódy György Budapesten született 1945-ben. Édesapja hentes és mészáros, édesanyja könyvkötő volt Békéscsabán, majd a gyomai Kner Nyomdába került. Anyai nagyapja az Első Magyar Betűöntőde betűmetszőjeként kereste kenyerét. Innen ered a nyomdászat iránti érdeklődés, mely végül Andódy Györgyöt is a nyomdai pálya felé terelte. György 1963-ban

lett könyvkötő szakmunkás. A Kner Nyomdában végzett kitűnő bizonyítvánnyal. A mestervizsgát 1966-ban szerezte meg Budapesten. Ezek után 1967-ben lett kisiparos Gyomán. Azóta a vállalkozás folyamatosan működik. Halála után, 2007 óta Andódy Györgyné (Nagy Erzsébet) vezeti a könyvkötészetet a mai napig. Erzsike szintén a Kner Nyomdában szerezte meg a könyvkötő szakmunkás-bizonyítványt, majd 1976-ban mestervizsgázott le. 1970-es esküvőjük óta együtt dolgoztak a könyvkötő műhelyben, nagy szakmai hozzáértéssel, egészen György haláláig. A rendszerváltás után voltak ugyan átmeneti nehézségek, de szakmai felkészültségüknek és kitartásuknak köszönhetően vállalkozásuk ötven év után is sikeres maradt.

Két fiúgyermeküket amint lehetett, folyamatosan bevezették a szakma rejtelmeibe. Kisebbik gyermekük, Norbi is sokszor besegített ugyan a kötetési munkálatokba, de végül is más pályát választott magának. Idősebb gyermekük, István a szakmunkás-bizonyítvány megszerzése után tanulmányait főiskolán folytatta, ahol nyomdai mérnök végzettséget szerzett. Tizenkét évet töltött a Dürer Nyomdában kötetési művezetőként, majd a nyomdaiiparban maradvra jelenleg is a békéscsabai Szent-Györgyi Albert Gimnázium és Szakközépiskola nyomdásztanulóit oktatja. A könyvkötészet mesterségét a mai napig is gyakorolja nap mint nap az iskola tanműhelyében.

Erzsike már nyugdíjas, de továbbra sem tud meglenni a szívéhez nőtt könyvkötő műhely nélkül. Reméli, hogy fián keresztül lesz utánpótlás, aki továbbviszi ezt a Gyomaendrődön és azon kívül is ismert könyvkötő műhelyt. Gyomaendrődön, a Kner Nyomdának köszönhetően, több dinasztia műveli a nyomdászat valamelyik szakágát. Egyik prominens képviselője az Andódy Könyvkötészet.

Köszönöm Erzsikének, hogy a szakmánkat ilyen elhivatottan képviseli, és Istvánnak is, ki maga is könyvkötő nyomdamérnök, így segíti, támogatja, sőt tanítja is a fiatalokat. Merek nagyot álmodni, és remélem, gyermekeit is megfertőzi ezzel a szép szakmával, ahogy ő is ezt választotta.

Hálásak vagyunk, hogy lehetőséget adtak a nyomdálátogatásra és a saját műhelyük bemutatására is. Türelmüket megköszönve kívánom mindenkinek, hogy a papírok és a kiválóan, szépen bekötött könyvek csodálatos világában érezék jól magukat.

Bács-Bodrog vármegye dualizmus kori nyomdászata (1867–1918)

Kis Krisztián Bálint

BEVEZETÉS

Száz éve ért véget a dualizmus kora. Az évforduló kapcsán bemutatjuk a korszak egyik legnagyobb területű vármegyéjének nyomdáit. A települések a műhelyalapítás időrendjében következnek.

ÚJVIDÉK

A vármegye első és a 18. században egyedüli officináját Emanuel Jankovics hozta létre 1790-ben. 1860-ig még öt nyomdát alapítottak, melyek közül kettő vizsgált korszakunkban is működött. Az 1856–1913 között üzemelő Fuchs-féle nyomdából 16 magyar nyelvű mű ismert.

Helytörténeti munka 1894-ből

Az 1860–1890 között termelő Görögkeleti Püspöki Nyomda egy szerb kiadványára leltünk.

A Popovics Testvérek 1870–1907 közt működő nyomdájából kilenc szerb és két magyar művet találtunk.

Pajevics Arzén nyomdája 1874-től üzemelt, két-két magyar és szerb műve ismert. A Szerb Nemzeti Társulat Nyomdája és az 1880-tól hét éven át termelő Dimitrovics-féle nyomda négy-négy kiadványára leltünk. Hirschenhauser Benő 1893–1917 között működő nyomdájának kilenc magyar és egy szerb kiadványa ismert. Jojkits Mladen nyomdája 1885-ben üzemelt. Pavlovits és Jocics nyomdája 1890-től termelt. Miletics Szvetozár 1890–1913 között működő „szerb nyomdájának” 19 művére leltünk, melyek közül csak egy magyar. Ivkovits György 1897–1914 között üzemelő nyomdájának 37 műve közül 17 magyar, egy német, a többi szerb. A Bresnitz nyomda 1899–1901-ben termelt.

A Friedmann-féle nyomda 1901–1914 között működött, egy műve ismert. Az 1904–1913 között üzemelő Branik Könyvnyomda Rt. húsz műve közt egy magyar, a többi szerb. Dokovics György nyomdája 1907-től 1909-ig termelt. A Natosevity Nyomda Rt. 1908–1913 között működött, 61 műve közül egy magyar, egy német, a többi szerb.

Jokovics György 1909-ben üzemelő nyomdájából egy magyar, egy német és két szerb mű ismert. A Merkur Könyvnyomda 1908–1914 között termelt. A Szerb Matica Nyomda 1908–1909-ben működött, egy magyar műve ismert. Friedmann Sándor nyomdája 1910-ben, Bradvánovics Koszta nyomdája 1911–1912-ben, a Könyvnyomdai Szövetkezet 1913-ban üzemelt. Az 1913–1914-ben termelő Gutenberg Nyomda és a Szövetkezeti Nyomda egy magyar és egy német műve ismert. Ognyanovics 1914-ben működő nyomdájából 16 szerb művön kívül egy magyart találtunk. Neupauer Ödön nyomdája 1914–1915-ben üzemelt. Az 1917-től termelő Újvidéki Hírlap Nyomda három magyar és egy német művére leltünk.

Nyomdajelölés nélkül 14 magyar és nyolc szerb mű jelent meg.

SZABADKA

A Bittermann-féle nyomda 1844–1907 között működött.

Dobai János, majd Szabados (Schlesinger) Sándor nyomdája 1871-től üzemelt. Sime Pertics, majd Székely Simon nyomdája 1880–1909 között termelt. A Fischer–Krausz Könyvnyomda 1890-től, Petrovits Dusán szerb nyomdája 1892–1895-ben, Blesits Vince nyomdája 1895–1897-ben, Braun Adolf

Kromolitográfia Szabadka (latinul Theresiopolis) címerével a város történeti monográfiájából (két kötetben megjelent 1886-ban és 1892-ben)

nyomdája 1897–1911 között működött. A Hungária Nyomda, elődeivel együtt, 1897–1913 között üzemelt.

Hirth Lipót és Társa Nyomdája 1900–1909 között, a Horváth-féle nyomda 1906-tól 1918-ig, a Szabadkai Nyomda és Hírlapkiadó Vállalat Rt. 1907–1909-ben, a Szent Antal

nyomda 1907-től, Szántó Lajos nyomdája 1907–1911 között, a Lipschitz-féle nyomda 1908–1915 között, a Szövetkezeti Nyomda 1908–1909-ben, Hirth Aladár nyomdája 1909-től 1918-ig termelt. A Bácskai Hírlap Lapkiadó Rt. Nyomdája 1911-ben, a Papíráruház Nyomdája 1912–1913-ban, Gandel István nyomdája 1914-ben, Grósz Sámuel nyomdája 1914-től működött. A korszak utolsó nyomdája Bossán Samu volt.

Az 1918-ig megjelent kiadványok két monográfiát töltenek meg.

BAJA

1867-ig négy nyomda jött létre. Schön Jakab 1845–1868 között működő nyomdájából egy mű ismert. Paul Károly 1851–1878 között üzemelő nyomdájából három műre leltünk. Nánay Lajos 1855–1914 között termelő nyomdájából 27 művet találtunk. Mederschitzky Ignác nyomdája 1858 és 1871 között működött.

Az 1869-től üzemelő Szilber-féle nyomda öt műve ismert. Az 1871–1898 között működő Streinitz Testvérek Nyomdájából kilenc műre leltünk. Jilk Gyula nyomdája 1876 és 1878 között üzemelt. Az 1887-től termelő Kollár-féle nyomdából 22 művet találtunk. Ifj. Wagner Antal 1897-től működő nyomdájából két mű ismert. Kazal József 1898–1913 között üzemelő nyomdájából 22 műre leltünk.

Rajkovits Károly ugyanekkor termelő nyomdájából egy mű ismert.

Az 1913-tól működő Corvin Nyomdából négy kiadványt találtunk.

A szerzői kiadások száma hat, a nyomdajelölés nélkül megjelent kiadványoké tíz.

ZOMBOR

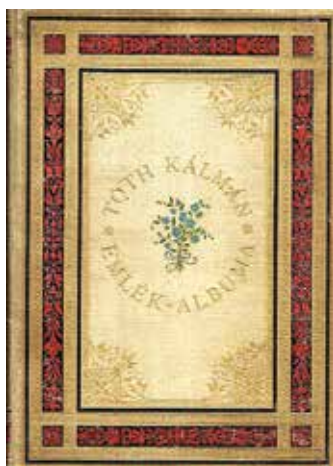
A vármegyeszékhely első nyomdája 1850-ben jött létre, egyúttal ez a leghosszabb életű is hét évtizedes tevékenységével. Innen, a Bittermann-féle nyomdából 85 mű ismert.

Wagner András nyomdája 1878-ban működött. Az 1881 és 1890 között üzemelő Nádasch-féle nyomda egy kiadványára leltünk. Szitár Salamon 1882-ben működő nyomdájából egy izraelita művet találtunk. Obláth Károly 1885–1914 között termelő nyomdájának 18 műve ismert. Hecht Márk 1886-ban működő nyomdájából egy műre leltünk. A Rubinstein nyomda 1893-tól 1895-ig, a Zombor és Vidéke Nyomdája 1896-tól üzemelt.

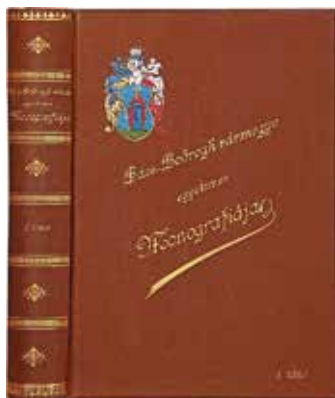
Kollár József 1901–1913 között működő nyomdájának hat műve ismert. Baits Vladimir 1902–1913 közt üzemelő

Széchenyi gyermekeknek szánt életrajza 1909-ből

Tóth Kálmán emlékalbumának díszkötése (megjelent Baján 1894-ben)

Bács-Bodrog vármegye monográfiája első kötetének díszkötése a Millennium évéből

nyomdájából egy kiadványra leltünk. A Hungaria Nyomda 1903-ban termelt. Az 1907 és 1913 között működő Bikár-féle nyomdából két szerb művet találtunk. Bosnyák Ernő 1907-től működő nyomdájából egy művet ismerünk. Gasz József könyvnyomdája 1910-től, a Bácsmegeyei Könyvnyomda Rt. 1914-ben üzemelt.

A szerzői kiadások száma hat, a nyomdajelölés nélkül megjelent kiadványoké 27.

APATIN

Szavadill József nyomdája 1872-től működött, két magyar és egy német műve ismert. Herzog Bertalan nyomdája 1884–1892 között, Gasz Mátyás nyomdája 1898-tól üzemelt.

Lotterer Antal nyomdája 1912-től termelt. Iskolai értesítője ismert.

ZENTA

Barcsy Zsigmond 1874–1884 között működő nyomdájából egy mű ismert. Fekete (Schwartz) Sándor nyomdája 1881–1915 között üzemelt,

Apatini tankönyv címlapja 1910-ből

15 művére leltünk. Bittermann Andor nyomdája 1884–1890 között termelt. Az 1890-ben létrehozott Klenóczky és Biró Nyomdából egy művet találtunk. A Zentai Hírlap 1893–1900 között működő nyomdájának három műve ismert. Kabos Ármin 1897–1910 között üzemelő nyomdájából nyolc műre leltünk. Kovacs-

vits Ottó 1898–1901 között termelő nyomdájából egy művet találtunk. Staub Ödön 1898–1909 között működő nyomdájának két naptára ismert. Klenóczkyné 1895-től 1900-ig üzemelő nyomdájából egy műre leltünk.

A Beretka-féle nyomda 1901–1912 között, Barna János nyomdája 1901 és 1909 között, a Plésity és Horváth Nyomda 1903–1909 között, az Összetartás Nyomda 1907–1909-ben, a Függetlenség Nyomda 1907-től, Biró János nyomdája és az Iparosok Szövetsége Könyvnyomdája 1908–1909-ben termelt. Molnár Sz. Vince 1908 és 1913 között működő nyomdájából három mű ismert. Politzer Sándor 1909-től 1913-ig üzemelő nyomdájából négy műre leltünk. A Szabadsajtó Nyomdából egy művet találtunk.

Nyomdajelölés nélkül hat mű jelent meg.

PACSÉR

A helyi nyomda 1878–1879-ben működött.

Zentai képeslap a városházával és a település címerével (1915 körül)

KÚLA

1879-ben két nyomda is létrejött, a Kúlai Könyvnyomda és Berkovits Márk nyomdája, mely 1913-ig üzemelt. Utóbbi kilenc műve ismert.

Csajági Bernátné nyomdája 1912–1913-ban termelt. Nyomdajelölés nélkül 5 mű jelent meg.

MAGYARKANIZSA (ÓKANIZSA)

A Schwartz-féle nyomda 1879–1904 között működött, egy műve ismert. Sebők Lajos nyomdája 1885–1892 között, Bruck P. Pál nyomdája 1893 és 1913 között üzemelt.

A Léderer-féle nyomda 1910-től termelt. Nyomdajelölés nélkül öt mű jelent meg.

ÓBECSE

Lévai (Löwy) Lajos 1879-től 1918-ig működő nyomdájából 18 magyar és egy szerb mű ismert.

Az első helyi nyomdász kiadványa 1910-ből

Az 1895–1907 között termelő Gavanszky-féle nyomda egy kiadványára leltünk.

Lux Mihály nyomdája 1906–1910 között üzemelt. Radoszávljevits Vladimir 1910-től termelő nyomdájából két szerb művet találtunk.

A szerzői kiadások száma négy, a nyomdajelölés nélkül megjelent kiadványoké öt.

(NÉMET-)PALÁNKA

Kristofek József nyomdája 1881 és 1906 között működött. Blázsek József nyomdájának egy műve ismert. Az 1907-ben egyesített Kristofek–Blázsek Józsefné nyomda három művére leltünk.

Csernicsek Imre 1905-től üzemelő nyomdájából húsz naptárat találtunk, köztük három szerb.

Egy szerzői kiadás ismert.

ÚJVERBÁSZ

Berkovits Márk fióknymdája 1884 és 1896 között működött.

A Boros-féle nyomda 1897–1912 között, a Verbászi Könyvnyomda 1898-tól 1914-ig üzemelt. Mindkét nyomdából két-két művet találtunk.

Kovács János nyomdája 1902–1909 között, Pfszter József nyomdája 1902-ben, Klingvart Róza nyomdája 1903-ban, Oberländer Fülöp nyomdája 1904–1907-ben termelt.

Nyomdajelölés nélkül két mű jelent meg.

HÓDSÁG

Pfszter József nyomdája 1885-től, Raab János nyomdája 1898-tól működött. Mindkét nyomdából egy-egy mű ismert.

TOPOLYA

Krämer Rezső 1887-től működő nyomdájából egy műre leltünk. Wilhelm Miksa 1894 és 1913 között üzemelő nyomdájából három művet találtunk.

Gaál István nyomdája 1907–1909-ben, Haitmann István nyomdája 1907–1913 között termelt. Nyomdajelölés nélkül két mű jelent meg.

ADA

Bittermann Andorné nyomdája 1890–1892-ben, Berger Adolf nyomdája 1893–1910 között, a Kamocsay és Kádár Nyomda 1898-ban, Vogel M. nyomdája 1898–1901-ben üzemelt.

Kollonits István nyomdája 1910–1913-ban termelt.

CSERVENKA

Spannágel Samu nyomdája 1890-ben működött, kiadványa egy filozófiai mű, melynek egyben szerzője is.

Welker Ádám nyomdája 1902-től üzemelt. Nyomdajelölés nélkül egy mű jelent meg.

ÓSZIVÁC

Özv. Löwy Miksáné nyomdája 1898–1903 között működött.

Sonnenfeld Ármin nyomdája 1903-tól termelt, egy német műve ismert.

TITEL

Blázsek József helyi nyomdája 1898–1902 között működött.

Czája Alajos nyomdája 1902–1909 között üzemelt. Szuboticski Szimo nyomdája 1907 és 1918 között termelt,

három műve ismert. A szerzői kiadások száma egy.

BÁCSALMÁS

Vogel M. helyi nyomdája 1901–1903-ban, Babágh József nyomdája 1903–1904-ben, Horváth Mátyás nyomdája 1905–1909 között, Hecht Géza nyomdája 1909–1911-ben, Nánay Aurél nyomdája 1910-től termelt.

SZENTTAMÁS

Gavanszky Szima nyomdája 1902–1903-ban, Klingwart Róza helyi nyomdája 1903–1904-ben működött. Marinov Szvetozár nyomdája 1904–1913 között üzemelt, egy szerb műve ismert. A Sendula nyomda 1904-ben termelt. Az 1914-től működő Szenttamási

Nyomda és a következő évben indult Rudadék-féle nyomda két-két szerb művére leltünk.

JÁNOSHALMA

Frankl Gáspár nyomdája 1904-től üzemelt.

ZSABLYA

Lux Mihály helyi nyomdája 1908 és 1913 között termelt.

BEZDÁN

Gasz József helyi nyomdája 1911–1913-ban működött.

A Guttemberg Nyomdából egy mű ismert.

BÁCSFÖLDVÁR

Bocsári Kálmán nyomdája 1913-tól üzemelt.

CSUROG

Plesztity Uros nyomdája 1914-ben termelt.

ÖSSZEGZÉS

A dualizmus kori Bács-Bodrog vármegye 25 településének 156 nyomdáját mutattuk be. A föllelt kiadványok száma a szabadkai nyomtatványokon kívül 650 (ebből 458 magyar, 177 szerb, 12 német és három latin nyelvű) mű.

IRODALOM

A szabadkai kiadványok bibliográfiája. [Két kötet.] Szabadka, 1988 és 1993.
Kis Krisztián Bálint: *Nyomdák, kiadók és könyvkereskedők Bács-Bodrog vármegyéjében (1867–1918).* In: *Cumania* 28. Kecskemét, 2018. 199–216.

Temesvári kártyafestők

Jánoska Antal

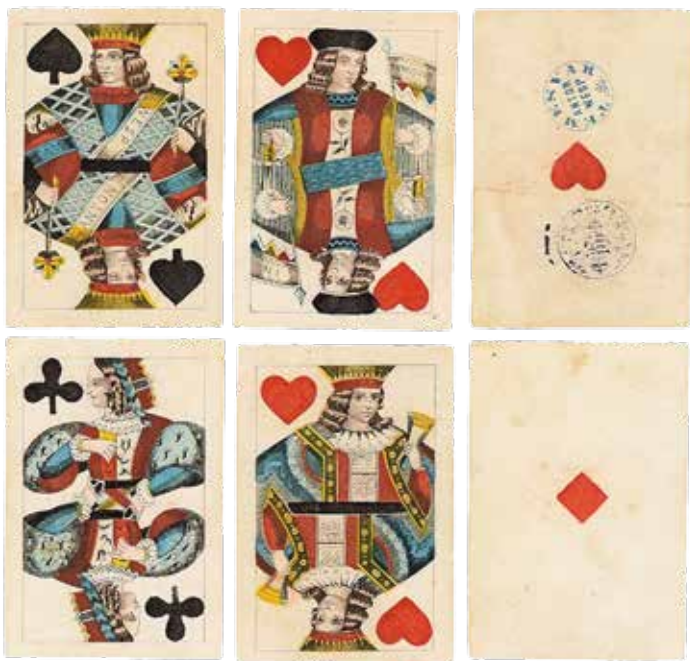
A magyarországi kártyafestészet fénykora a 19. század. A polgárosodás részeként a szabadidő eltöltésének egyik fontos része lett a társasjáték, így jelentős igény mutatkozott a játékkártyákra. Pest, Pozsony, Sopron és Győr után más városokban is megtelepült a kártyafestő mesterség, akik szívesen nevezték magukat kártyagyárnak, holott néhány alkalmazottal dolgozó manufaktúrákról, műhelyekről beszélhetünk. Jellemzője a céhes kisiparnak, hogy csak rövid ideig voltak képesek versenyre kelni a nagyobb gyártókkal vívott minőség- és árharcban. A gyártástechnológia követte a műszaki fejlődést. A fametszetről sokszorosított kártyaképek mellett már a 19. század harmincas éveiben találkozunk rézmetszetűekkel is. Újabb változás a század közepén következett be az acélmetszetek használatával. Az évente eladott kártyacsomagok száma meghaladta a félmilliót. Ekkor már szinte korlátlan számban készültek hagyományos (standard) és nem hagyományos kártyák. Míg előbbieket nagy mennyiségben gyártották, a képiségükben szokatlan történelmi és városképekkel, irodalmi művekből vett jelenetekkel és néprajzi motívumokkal díszített mives remeklések kis példányszámban kerültek forgalomba. A század második felében elterjedt

Egyalagos magyar képes kártya

Kétalagos magyar képes kártya

Wesp Antal whist kártyája (6 lap)

litográfia lezárta ezt a kártya-történeti korszakot. Sorozatunkban elsőként a temesvári kártyafestők és gyárok történetét foglaltuk össze levéltári adatok, hírlapi közlemények és műtárgyak alapján.

Wochenalt József kártyafestő kb. 1820–1830 között működött. Két kártyáját ismerjük németországi közgyűjteményben: német sorozatjelű egy-

alakos és tükörképes, a szakirodalomban csak „magyar képnek” nevezett játékokat (nem azonos a Tell-kártyával).

Wesp Antal (Anton) kártyagyárát Nagybecskerekben rendezte be az 1850-es évek legvégén. Hamarosan Temesvárra költöztette iparát, és haláláig (1881) dolgozott. Kínai-képes tarokkját, Tell-kártyáját és whist kártyáit ismerjük. Külö-

nösen érdekes a napóleoni háborúk csatáit, hadvezéreit idéző ún. „Győzedelmi kártya”, melyet az eredeti német minta után számos magyarországi kártyafestő is készített. Wesp Antal kártyái ritkaságnak számítanak a régiségkereskedelemben.

Wesp Antal özvegye az üzemet eladta a Bécsben lakó Brück Simonnak. A közlöny szerint „Első Délmagyarországi Kártyagyár Brück S. Wesp A. utóda – Erste Südungarische Spielkarten-Fabrik des S. Brück vorm. Ant. Wesp” 1881-ben jegyezték be, de az aradi levéltár szerint nem készített kártyákat. Brück 1882-ben eladta a céget.

Az „Első Délmagyarországi Kártyagyár Tornóczy és Tsa. – Erste Südungarische Spielkarten-Fabrik Tornóczy & Comp.” néven 1882–1887 szerepel a nyilvántartásokban. Egyetlen whist-kártyáját ismerjük a Rodolfo-gyűjteményben.

Az „Első Dél-Magyarországi Kártyagyár Kiss Mátyás Temesvárott – Erste Südungarische Spielkarten-Fabrik Mathias Kiss in Temesvár” 1887–1896.

Győzedelmi kártya az 1860-as évekből (3 lap)

Tornóczyék whist-kártyája

Kiss Máttyás cégjelzése

Érdekes körülmény, hogy Kiss Máttyás temesvári hentesmester volt. Csak cégjelzését ismerjük, kártyáját nem találtunk gyűjteményekben.

„Első Temesvári Kártyagyár – Mayr János – Erste Temeswarer Kartenfabrik Johann Mayr”; 1896–1902. 1896-ban öt mun-

Cégjelzés Mayr János patinás tarokk kártyáján

kást foglalkoztatott – írta egy millenniumi iparösszesítő.

Rezniczek Antal metszetkészítőként dolgozott. Elsősorban nemesi portrékat és városképeket készített nagy műgonddal

– ismert adataink szerint 1859–1870 között. Nevével jelzett „zenei játékkártya” metszeteit Zsoldos Benő könyvében (1980) amerikai tulajdonban említi. Mi ott nem találtuk meg.

Vásárlói pszichológia

SZÍNEK

A kutatások során kiderült, hogy a nők sokkal óvatosabbak, amikor vörös akciós jelzést látnak, mert azt feltételezik, hogy be akarják csapni őket, vagy valami olyan terméket szeretnének rájuk sózni, amire nincs is szükségük. A férfiak sokkal bizakodóbbak, és a jelzést iránymutatásként értékelik, jelezve, hogy hol találják az akciót. Ez az egyik fő oka annak, hogy az elegáns női divatházak nem használnak vörös színt a kirakatokban, míg a férfiüzletek igen.

A vásárlók 85%-ának a szín a legfontosabb tényezőkhöz tartozik egy adott termék megvásárlásakor. A férfiak jóval kisebb hányada viszi vissza az üzletbe az online vásárolt, nem megfelelő árut (50,5%), mint a nők (66,7%). A férfiak kevésbé veszik észre, ha egy termék akciós.

A vásárlással kapcsolatos döntésekben a nőket sokkal inkább befolyásolja a közösségi média (20,3%), mint a férfiakat (10,5%).

VALAMIT A SEMMIÉRT

Kár is lenne tagadni, hogy a vásárlók szeretik az ingyenes dolgokat, még akkor is, ha nem is azt keresték, vagy nem is azt akarták megvenni. A kozmetikai cégek az ingyenes termékmintákkal használják ki ezt a jelenséget, a szupermarketekben pedig gyakori jelenség a felállított kóstolópult. Hasonlóan működnek a nyomtatott kuponok, amelyek ingyenes mintával vagy kedvezményekkel erősítik az érzést, hogy a vásárló kapott valamit a semmiért.

ÖSZTÖNÖS VÁSÁRLÁS

A showroomok között bolyongó vásárlók megfélemedeznek arról, hogy mire is lenne valóban szükségük, és valószínű, hogy csak úgy vesznek valamit. A vásárlások 62%-a valójában nem tervezett.

Forrás: Canon Think Digital tanulmány

CONTENTS

- 3 *Viktória Faludi*: Dear Reader,
 4 *Viktória Faludi*: Soft Press Kft.
 8 *Viktória Faludi*: Fresco
 11 *Viktória Faludi*: Konica Minolta Hungary Ltd.
 14 *Viktória Faludi*: XXL web printing capacity
 18 *László Dósa*: Kurz – make your brand talk
 20 *Ádám Kispál*: Print with added value
 22 *Viktória Faludi*: It was made like this
 24 Pro Color Club workshop
 26 *Dr Erzsébet Novotny*: Dr. Péter Schulz
 28 Jubilee of Diósgyőr Paper Mill
 31 PNYME delegates meeting
 34 *Viktória Faludi*: FESPA, Berlin
 38 *Anna Tiefbrunner*: CS+P for the twentieth time
 42 Competence 18
 44 *Sándor Pesti*: Itinerant convention
 46 *Piroska Prokai*: Recent graduates
 48 *Viktória Kóta*: Book packaging in three steps
 52 *László Rétyi*: Cast and Cure UV varnishing
 54 Ten years of the digital book printing tender with the support of the Hungarian Writers Association
 55 *István Szalai, Viktória Oláh*: Putting into service a new Océ VarioPrint i300 inkjet printing machine in Hungary
 56 *Erzsébet Novotny*: TAGA 2018
 57 *Miklós Nagy*: The future of plastics: renewal or termination
 60 Book recommendation
 61 *Pál Békésy*: ...and there was light
 64 *Viktória Faludi*: The director of the Media Technology Institute
 66 *Dr. Júlia Füzes Hudák*: Ms. György Andódy
 68 *Krisztián Bálint Kis*: Printing in Bács-Bodrog county in the age of dualism (1867–1918)
 73 *Antal Jánoska*: Card painters in Temesvar
 76 *Péter Maczó*: Herb Lubalin – American typographer of the 20th century

INHALT

- 3 *Viktória Faludi*: Liebe(r) Leser(in)!
 4 *Viktória Faludi*: Soft Press Kft.
 8 *Viktória Faludi*: Fresco
 11 *Viktória Faludi*: Konica Minolta Hungary Ltd.
 14 *Viktória Faludi*: XXL Rollendruckkapazität
 18 *László Dósa*: Kurz – lass deinen Brand sprechen
 20 *Kispál Ádám*: Druck with Mehrwert
 22 *Viktória Faludi*: Es wurde so gemacht!
 24 Pro Color Club workshop
 26 *Dr. Erzsébet Novotny*: Dr. Péter Schulz
 28 Jubiläum der Papierfabrik Diósgyőr
 31 PNYME Delegiertentagung
 34 *Viktória Faludi*: FESPA, Berlin
 38 *Anna Tiefbrunner*: CS+P zum zwanzigsten Mal
 42 Competence 18
 44 *Sándor Pesti*: Wandertagung
 46 *Piroska Prokai*: Frischdiplomierte
 48 *Viktória Kóta*: Buchverpackung in drei Schritten
 52 *László Rétyi*: Cast and Cure UV-Lackierung
 54 Zehn Jahre digitale Bücherdruckauschreibung mit der Unterstützung des Ungarischen Schriftstellerverbandes
 55 *István Szalai, Viktória Oláh*: Inbetriebnahme einer neuen Océ VarioPrint i300 Inkjet-Druckmaschine in Ungarn
 56 *Erzsébet Novotny*: TAGA 2018
 57 *Miklós Nagy*: Die Zukunft der Kunststoffe: Erneuerung oder Ende
 60 Buchempfehlung
 61 *Pál Békésy*: ...und es wurde Licht
 64 *Viktória Faludi*: Der Direktor des Medientechnologie-Instituts
 66 *Dr. Júlia Füzes Hudák*: Ms. György Andódy
 68 *Krisztián Bálint Kis*: Drucken im Komitat Bács-Bodrog im Zeitalter des Dualismus (1867–1918)
 73 *Antal Jánoska*: Kartenmaler in Temeswar
 76 *Péter Maczó*: Herb Lubalin – amerikanischer Typograf des 20-sten Jahrhunderts